

Germania în viziunea
studenților din România
Studierende in Rumänien
schreiben über Deutschland

Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca 2013/14
Babeș-Bolyai-Universität, Cluj-Napoca 2013/14

EUROPAEUM.

OST-WEST-ZENTRUM
DER UNIVERSITÄT REGENSBURG

Germania
în viziunea
studentilor
din România
Studierende
in Rumänien
schreiben
über Deutschland

Universitatea Babeş-Bolyai Cluj-Napoca 2013/14
Babeş-Bolyai-Universität, Cluj-Napoca 2013/14

<i>Rudolf Gräf</i> Prefață	Vorwort	6	<i>Cristina Panța</i> Smoke and fly?	Smoke and fly?	74
<i>Walter Koschmal</i> Mediul Tandem sau: ,frumosul' om-tandem	Das Medium Tandem oder: Der ,schöne' Tandemensch	8	<i>Gabriella Szél</i> Nobilimea de ieri și de azi Familia Thurn și Taxis	Adel früher und heute Die Thurn und Taxis Familie	82
<i>Lisa Unger-Fischer Gabriella-Nóra Tar</i> Împreună pe drum	Gemeinsam auf Tour	14	Impressum	Impressum	92
<i>Beatrice Benedek</i> Tradiție Reloaded	Tradition Reloaded	18			
<i>Kocsor Hajnalka</i> Imaginea României în Bavaria/Bayern Punct de pornire: Regensburg	Rumänienbild in Bayern Ausgangspunkt Regensburg	28			
<i>Éva Lukács</i> Cu bicicleta prin Regensburg	Regensburg als fahrradfreundliche Stadt	34			
<i>Atena-Bianca Șolea</i> Studiul științelor naturii la Universitatea din Regensburg	Das Studium der Naturwissenschaften an der Universität Regensburg	44			
<i>Yolanda Berinde</i> Frățiile: preconcepții versus realitatea	Studentenverbindungen: Vorurteil versus Realität	54			
<i>Anett-Réka Nagy</i> Viața și integrarea minorităților „Migranților, care se descurcă bine la școală, lumea le este deschisă.”	Alltag und Integration von Minderheiten „Für Migranten, die gut in der Schule sind, steht die Welt offen.”	66			

Prefață

Acum cinci ani, când editorii acestei cărți-tandem au propus realizarea Programului Tandem germano-român în orașele universitare Cluj-Napoca și Regensburg, probabil că nici unul dintre participanți nu s-a gândit că va contribui la crearea unei noi, sau cel puțin a unei „altfel” de culturi a călătoriei în Europa și, în același timp a unei „altfel” de literatură de călătorie.

Ce anume particularizează această nouă, respectiv „altfel” de cultură a călătoriei? În primul rând, faptul că se călătorește *cu tandem-ul* și *în tandem*. Tandem-ul este, cu siguranță, unul dintre cele mai ecologice mijloace de transport, dar este însă puțin mai greu de condus decât o bicicletă simplă. Tandem-ul presupune în primul rând o colaborare intensivă și reciproc asumată între două persoane adesea foarte diferite, îndeosebi cu scopul de a putea merge înainte. Se presupune prin aceasta cel puțin încă un lucru: plăcerea de a călători, plăcerea aventurii (putem să o numim deschidere față de lume, deschiderea inimii), cu care se pleacă în călătorie în propriul ritm și cu stabilirea propriilor obiective. Într-o epocă a vitezei și a individualismului, călătoriile în tandem nu sunt un lucru de la sine înțeles.

Prin intermediul mai sus menționatei deschideri către lume drept premisă a unei călătorii în tandem se ajunge la următoarea caracteristică a acestei noi culturi a călătoriei, și aceasta este reprezentată chiar de *călători*, de înșiși cei care călătoresc în tandem. Despre simbioza lor, cel puțin temporară, și despre curiozitatea lor s-a vorbit deja; un al treilea element îl constituie flexibilitatea partenerilor de tandem.

Și pentru aceasta, cei mai potriviți sunt tinerii: a fi inovativ, înclinat spre a gândi, a fi critic și, în același timp, empatic – nu sunt caracteristici de la sine înțelese într-o lume care adesea îi uniformizează pe tineri și îi condamnă să fie doar ascultători pasivi.

Nu în ultimul rând, *destinația călătoriei* o constituie noutatea acestei noi și diferite culturi europene a călătoriei. Ea se realizează ca o mișcare a călătorilor în tandem de la vest spre est și apoi de la est spre vest și poate fi cel mai bine înțeleasă sub forma unui principiu de oglindire a călătoriei. În Europa contemporană, unde, conform statisticilor, sunt preferate încă, din păcate, mobilitățile de la est spre vest, o asemenea dublă destinație a călătoriei nu ne stă neapărat la îndemână.

Cartea de față – în realitate, un ghid de călătorie în care se exprimă multe voci – cuprinde 16 de texte de mici dimensiuni ale unor tineri din România și Germania, ale căror eseuri se evidențiază nu doar prin consistența informațiilor, ci și prin tonul lor subiectiv și stilul plăcut, uneori provocator, dar întotdeauna constructiv, îndemnându-ne mereu să gândim și să reflectăm mai departe.

Prof. dr. Rudolf Gräf

Prorector

Directorul Institutului de Studii Germane,
Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca

Vorwort

Als sich vor etwa fünf Jahren die Herausgeber dieses Tandembuchs gemeinsam vorgenommen haben, in den beiden Universitätsstädten Klausenburg und Regensburg ein so genanntes deutsch-rumänisches Tandemprogramm durchzuführen, hätte sich wahrscheinlich keiner der Beteiligten gedacht, durch ihr Vorhaben zur Etablierung einer neuen oder mindestens „anderen“ Reisekultur und gleichzeitig auch Reiseliteratur in Europa beizutragen.

Was zeichnet diese neue, da „andere“ Reisekultur aus? Zuerst wird *mit* und *im Tandem* gefahren. Ein Tandem ist als Verkehrsmittel sicher eines der umweltfreundlichsten, aber seinerseits ein wenig aufwendiger zu fahren als ein Einzelfahrrad. Ein Tandem setzt in erster Linie die intensive und aufeinander abgestimmte Zusammenarbeit zweier oft sehr unterschiedlicher Individuen voraus, um überhaupt vorankommen zu können. Vorausgesetzt wird dabei mindestens noch etwas: Reise- oder Abenteuerlust (nennen wir es Welt- oder Herzensoffenheit), womit im eigenen Tempo und mit eigener Schwerpunktsetzung gefahren wird. In einem Zeitalter der Luftgeschwindigkeit und des Individualismus sind daher Tandemfahrten alles andere als selbstverständlich.

Über die erwähnte Weltoffenheit als Voraussetzung für eine Tandemfahrt kommt man zu einem nächsten Merkmal dieser neuen Reisekultur und das sind die Reisenden, *die Tandemfahrer selbst*. Über ihre mindestens zeitweilige Symbiose und Neugierde wurde bereits gesprochen; die Flexibilität der Tandempartner kommt als drittes Element dazu.

Und dazu sind insbesondere junge Menschen fähig: Innovativ, denkbereit, kritisch und gleichzeitig empathisch – dies sind keine selbstverständlichen Eigenschaften in einer Welt, die oft ihre Jugendlichen uniformiert und zum lediglich passiven Zuhören verurteilt.

Schließlich gilt *das Reiseziel* als Novum dieser neuen und anderen europäischen Reisekultur. Es verwirklicht sich als West-Ost-Bewegung und danach als Ost-West-Bewegung der Tandemfahrer und kann am besten als Spiegelprinzip der Fahrt verstanden werden. In dem aktuellen Europa, in dem laut Statistiken leider noch immer Mobilitäten von Ost nach West bevorzugt werden, liegt ein solches Doppelreiseziel auch nicht unbedingt auf der Hand.

Das vorliegende Buch – eigentlich ein Reiseführer, in dem viele Stimmen zu Wort kommen – enthält 16 Kurztexte junger Rumänen und Deutscher, deren Essays nicht nur durch ihre Informationsdichte auffallen, sondern auch durch ihren subjektiven Ton und leserfreundlichen Stil, der manchmal provokativ, aber jedenfalls konstruktiv zum Denken und Weiterdenken anregt.

Prof. Dr. Rudolf Gräf

Prorektor

Leiter des Instituts für deutschsprachige Lehre und Forschung, Babeș-Bolyai-Universität Cluj-Napoca

Mediul Tandem sau: ‚frumosul‘ om-tandem

Pentru a preîntâmpina orice posibilă neînțelegere, o participantă româncă la programul tandem îl citează pe Confucius astfel: „cultura îl înfrumusețează pe om, îndeosebi capacitatea sa de a învăța și a cerceta”. Participanții la programul tandem fac exact acest lucru, întreabă și învață.

Cititorii pot învăța și ei din lectura cărții: Eu însumi recunosc că, din postura mea de profesor la Universitatea Regensburg, nu știam nimic despre organizațiile studențești din oraș. Yolanda Berinde, o studentă româncă, a contribuit la înlăturarea acestei lacune. Dacă lacuna respectivă s-ar fi referit la Cluj, atunci m-aș fi simțit mai puțin rușinat. Așadar, lecturând cartea tandem ești în pericol de afla lucruri noi nu doar despre țara universității partenere ci și despre propria țară.

Studentii pleacă cu un număr mare de întrebări (care pot fi găsite în carte) în orașul, pentru ei, străin. Din start îndeplinesc deja două condiții pentru înfripirea cu succes a unui dialog intercultural: interesul pentru noutate și curiozitatea. Această curiozitate rămâne – ca în cazul Sabrinei Mönig – mereu deschisă către ceva neașteptat. Acest fapt îl putem întâlni nu doar la ceilalți ci și la noi înșine. Putem ajunge să ne cunoaștem mai bine sau să ne redescoperim pe noi înșine prin ceilalți. Sabrina a fost surprinsă de diversitatea artistică a Clujului.

Multitudinea de contacte și cooperări pe care oaspeții le găsesc este surprinzătoare și pentru ei. Aș dori să mulțumesc celor care au fost de acord să poarte un dialog și să dea informații tinerilor oaspeți, atât în Cluj cât și în Regensburg. Îndeosebi adresez mulțumiri participanților la programul tandem din ambele țări, precum și responsabililor de proiect, pentru activitatea lor deschizătoare de drumuri.

Tandemul este un mijloc de a te introduce într-o altă lume, mai puțin cunoscută. Mai întâi, această idee de medialitate – în spiritul ideii de tandem – este dublată în această carte, apoi extinsă intermedial, prin celălalt mediu, cel al artei. Artiștii români, responsabili de conceptul vizual al cărții, prin sprijinul fundației Universității Regensburg Pro Arte, căreia îi mulțumesc pe această cale, au transpus mediul textelor în imagini, deseori în mod descriptiv-ilustrativ, uneori ludic și ilar, alteori caricatural – însă mereu în cunoștință de cauză! Trebuie evidențiat aici că, în acest context democratic, o caricatură poate însemna postura cavalerului conservator german, care se repede cu sabia asupra unui câmp de canabis (ilustrație: Sebastian Baculea; text: Cristina Panța) sau întunecatul Goliat Lidl-Kaufland care nu îi dă nicio șansă lui David mini-magazin ABC (ilustrație: Sebastian Baculea; text: Sophie Neumeister). Găsim însă și alte ilustrații

Das Medium Tandem oder: Der ‚schöne‘ Tandemmensch

Um sogleich allen Missverständnissen vorzubeugen, eine rumänische Tandempartnerin zitiert Konfuzius mit der Behauptung, Bildung mache den Menschen schön, insbesondere die Fähigkeit „zu lernen und zu fragen“: Tandempartner tun aber vor allem dies: fragen und lernen.

Lernen dürfen aber auch die lesenden Profiteure: Ich gebe ja zu, als Dozent der Universität Regensburg, wenig (nichts) von den Regensburger Studentenverbindungen gewusst zu haben. Yolanda Berinde, eine rumänische Studentin, beseitigt diese Wissenslücke. Hätte sie wenigstens eine Wissenslücke zu Cluj geschlossen, so wäre ich weniger beschämt. Doch bei der Lektüre von Tandemberichten läuft man nicht nur Gefahr, etwas Neues über das andere, sondern sogar über das eigene Land zu erfahren.

Die Studierenden reisen mit ganz vielen Fragen (sie stehen im Buch) in die ihnen fremde Stadt. Schon damit erfüllen sie zwei wichtige Voraussetzungen für einen erfolgreichen interkulturellen Dialog: Sie zeigen damit Interesse am anderen und sie sind neugierig. Diese Neugierde bleibt – wie bei Sabrina Mönig – immer offen, für das Unerwartete. Das begegnet einem unvermutet nicht nur beim anderen, sondern auch bei einem selbst. Man lernt sich über das Andere und den Anderen mitunter auch selbst neu kennen. Sabrina zeigt sich überrascht, in welche künstlerische Vielfalt sie in Cluj eintaucht.

Die Vielfalt der Kontakte und Kooperationen, die die Gäste jeweils vorfinden und erfahren dürfen, ist für sie selbst überraschend. Einen wirklich großen Dank möchte ich hier zum einen jenen abstaten, die sich an den verschiedensten Schaltstellen bereitfinden, mit den jungen Gästen derart offen und ausführlich zu sprechen, in Cluj wie in Regensburg. Ein großes Dankeschön gilt aber auch den jeweils einheimischen Tandempartnern und den Tandembeauftragten für die wunderbaren Wege, die sie der gemeinsamen Tandemarbeit bahnen.

Tandems sind gleichsam ein Medium, durch das man in die andere, wenig bekannte Welt hineingeführt wird. Erstmals wird diese Medialität – ganz im Sinne der Tandemidee – in diesem Buch gedoppelt, intermedial erweitert, durch das andere Medium der bildendenden Kunst. Den rumänischen Künstlern, die Dank der Regensburger Universitätsstiftung Pro Arte mit der visuellen Gestaltung des Buches beauftragt werden konnten, sei herzlich dafür gedankt, dass sie das Medium der Texte in das der Bilder übersetzt haben, oft anschaulich-illustrativ, oft spielerisch und witzig, oft karikaturhaft – immer aber gekonnt! Aus gegebenem Anlass sei unterstrichen, dass die Karikatur hier, in diesem demokratischen Kontext Karikatur sein darf, etwa wenn der konservative deutsche Ritter mit seinem Schwert gegen Cannabis-Pflanzen zu Felde zieht (Illustration: Sebastian Baculea; Text: Cristina Panța) oder der grimmig blickende

artistice, cum este cazul celor medie-val-icografice ale poștei Thurn-und-Taxis (ilustrație: Adrian Barbu; text: Gabriella Szél), care aduc aproape evenimente îndepărtate în timp și spațiu, cum este cazul și al imaginilor suprarealiste ale Clujului (ilustrație: Adrian Barbu; text: Sabrina Mönig).

Deja de la alegerea temelor de către tinerii participanți din ambele țări ne dăm seama de diversitatea cercetării empirice. De la marijuana până la porturi populare și complexitatea bucătăriei românești, care evidențiază caracterul multiethnic al Clujului. Un procedeu important, deosebit de revelator, îl constituie comparația. Astfel, deși pare un pic ieșită din comun specializarea în Chimie în multitudinea de studenți ai Științelor Sociale și Umaniste, cel puțin din perspectiva autoironică a Atenaei-Bianca Șolea, experiența studenției este totuși similară, iar comparația dă prilejul unor inițiative de schimbare și îmbunătățire, aici la fel ca acolo. Caricaturista preia perspectiva autoironică, reprezentând grafic studenta, înghesuită într-o eprubetă, asemeni spiritului din sticlă (ilustrația: Maria Surducan).

Această congenialitate este valabilă nu într-o mai mică măsură pentru reprezentarea grafică ilar-inteligentă a constatării dintr-un referat, și anume că în Regensburg totul se învârtă în jurul bicicletei: în ilustrație Regensburgul se învârtă în cerc, ca o roată de bicicletă. Identificarea Regensburgului cu bicicleta nu putea fi redată într-un mod mai original și expresiv (ilustrația: Anna Benczedi; text: Éva Lukács).

Nu doar în cazul bicicletei găsim în cealaltă țară un imbold pentru propria pasiune, de asemenea învățăm – cum este cazul portului popular bavarez – să

vedem și să prețuim ceea ce cunoaștem deja prin ochii noului (străinului). Una din participantele clujene, Beatrice Benedek, constată cu surprindere că la Regensburg portul popular este nu doar acceptat dar și prețuit, și în varianta modernizată, chiar și de către generația tânără. Acest referat relevă perspectiva tinerilor asupra tradiției, care apare într-o formă nouă, actualizată (ilustrația: Maria Surducan). Clujul multicultural primește astfel o dimensiune de viitor, reprezentată convingător prin cuvânt (Anna Opitz) și imagine (Sebastian Baculea).

Sensibilitatea cărții tandem, potențată prin imagini, ajunge la punctul culminant odată cu multiethnicitatea „misiunii culinare” a lui Stefanie Wagner. Aici nu doar îți poți imagina Clujul, dar îi și poți simți gustul. Imaginile amuzante (Maria Surducan) asupra diferitelor feluri de mâncare, din perspectiva păsărilor, invită, în mod neașteptat, de sus, la masă. Cât de adânc se cufundă câte un participant în cultura străină poate fi constatat în momentul în care Stefanie încearcă să o lămurească pe șefa unui restaurant românesc, că specialitățile ei tradiționale ar fi de fapt de origine turcească. Acest „melting pot gustos” este reprezentat grafic print-o oală, așa că nu ne rămâne decât să urăm „poftă bună”.

Nu doar din acest referat reiese bucuria cu care a fost scris și reprezentat grafic. Pentru Anett-Réka Nagy, programul tandem a fost „o experiență frumoasă și îmbogățitoare”. Cristina Panța se bucură de opiniile „total contradictorii” pe care le-a colectat despre cannabis și marijuana. Participanții tandem sunt fascinați de țara vizitată, precum și de oamenii ei. Astfel se creează un fapt deosebit de important: o forță inversă, un pol opus

Lidl-Kaufland-Goliath dem Einzelhandel-David keine Siegeschance lässt (Illustration: Sebastian Baculea; Text: Sophie Neumeister). Es finden sich aber auch ganz andere Bildästhetiken wie jene mittelalterlich-ikonographische der Thurn-und-Taxis Post (Illustration: Adrian Barbu; Text: Gabriella Szél), die zeitlich und räumlich weit Entferntes ebenso in collagenhafte Nähe bringt wie die mitunter surreal erweiterten Stadtansichten von Cluj (Illustration: Adrian Barbu; Text: Sabrina Mönig).

Schon die Auswahl der Themen durch die jungen Teilnehmer beider Länder ist bezeichnend. Sie reicht von Marihuana über Trachten bis zum vielfältigen kulinarischen Rumänien, die das multiethnische Cluj durchaus verfremdet ernst nimmt. Eine zentrale Erkenntnis stiftende Rolle aber spielen Vergleiche. So mag man an beiden Studienstandorten als Chemiestudentin für die Mehrzahl der Kommilitonen als etwas seltsam erscheinen, so zumindest die selbstironische Verfasserin Atena-Bianca Șolea, doch das Studium selbst erweist sich als ähnlich und der Vergleich gibt vielfältige Anregungen zu Verbesserungen, da wie dort. Die Karikaturistin setzt die Selbstironie kongenial ins Bild, wenn sie die Chemiestudentin etwas beengt in einem Reagenzglas – wie den Geist in der Flasche – studieren lässt (Illustration: Maria Surducan).

Diese Kongenialität gilt in keineswegs geringerem Maße für die witzig-kluge bildnerische Umsetzung der Feststellung des Tandemberichts, dass sich in Regensburg alles ums Fahrrad dreht: Im Bild dreht sich dann tatsächlich Regensburg im Kreis, als Rad eines Fahrrads. Ausdrucksstärker und anschaulicher kann wohl die (Regensburger) Identifikation mit dem Fahrrad kaum vor Augen geführt werden (Illustration: Anna Benczedi; Text: Éva Lukács).

Nicht nur beim Fahrrad holt man sich im anderen Land Anregungen für das Eigene oder lernt – wie im Falle der bayerischen Trachten – das im eigenen Land bereits

Vorhandene über das Fremde (neu) sehen und erstmals auch schätzen. Die rumänische Tandempartnerin Beatrice Benedek stellt mit Erstaunen fest, wie in Regensburg Traditionen und Trachten in zunehmend modernisierter Form auch von einer jüngeren Generation nicht nur akzeptiert, sondern sogar wieder geschätzt werden. Was dieser Beitrag aber ebenso wie manch anderer offenbart, ist der junge Blick auf das in Gesellschaften Vorhandene und Tradierte, das vielfach in neuer, aktueller Lebendigkeit erscheint (Illustration: Maria Surducan). Er birgt zumal in einem multikulturellen Cluj auch eine Zukunftsdimension, die in Wort (Anna Opitz) und Bild (Sebastian Baculea) überzeugend engagiert umgesetzt wird.

Die Sinnlichkeit dieses Tandembuchs, die durch die Bilder erstmals gesteigert wird, erfährt gleichsam einen Höhepunkt, wenn die Multiethnizität in Stefanie Wagners „kulinarische Mission” mündet. Cluj könne man hier nicht nur erahnen, sondern „erschmecken”. Die witzigen Bilder (Maria Surducan) mit Blicken auf Speisen aus der Vogelperspektive laden ungewöhnlich – von oben – zu Tisch. Wie tief manche Tandempartnerin in die fremde Kultur eintaucht, wird deutlich, wenn Stefanie die Leiterin eines rumänischen Restaurants darüber aufzuklären sucht, dass eine ihrer vermeintlichen rumänischen Spezialitäten türkischen Ursprungs ist. Da dieser „schmackhafte ‚melting pot’” auch gleich noch als Topf ins Bild gesetzt wird, kann man bei dessen rezeptivem Verzehr nur „guten Appetit” wünschen.

Nicht nur dieser Beitrag lässt die Freude spüren, mit der er geschrieben und gezeichnet ist. Anett-Réka Nagy erlebt ihr Tandem als „eine tolle und bereichernde Erfahrung für mich”. Cristina Panța ‚freut sich’ über die „total widersprüchlichen” Meinungen, die sie zum Thema Cannabis und Marihuana erhält. Die Tandempartner sind schlichtweg vielfach fasziniert vom anderen Land, von den Men-

dezinteresului pentru alte culturi, prin contactul personal strâns cu alți oameni și prin cunoașterea aprofundată. Mediul tandem a făcut din participanții români și germani adevărați ambasadori – mult dincolo de limitele prezentei cărți.

Prof. dr. Walter Koschmal

Purtător de cuvânt al Directoratului Europaeum –
Ost-West-Zentrum al Universității Regensburg

Catedra de Filologie slavă,
Universitatea Regensburg

schen dort. Damit schaffen sie etwas außergewöhnlich Wichtiges: Eine Gegenkraft, einen Gegenpol gegen ein vielfaches Desinteresse an der anderen Kultur. Durch den engen persönlichen Kontakt zu ganz anderen Menschen und durch das vertiefte Kennenlernen gelingt ihnen das. Das Medium Tandem hat unsere rumänischen und deutschen Tandempartner zu wechselseitigen Botschaftern gemacht – weit über die Grenzen dieses Buchs hinaus.

Prof. Dr. Walter Koschmal

Sprecher des Direktoriums des Europaeum –
Ost-West-Zentrum der Universität Regensburg

Lehrstuhl für Slavische Philologie,
Universität Regensburg

Împreună pe drum

Cum se desfășoară Programul Tandem?

Mai întâi de toate, ceva despre proiectul de schimb de experiență „Programul Tandem”: atât ideea, cât și denumirea acestui proiect au apărut acum circa 15 ani, în cadrul Europaeum, Centrul Est-Vest al Universității Regensburg.

Programul Tandem se desfășoară întotdeauna între studenții a două universități din țări diferite și este alcătuit din două părți: vizita și întoarcerea vizitei.

Mai concret, în cadrul Programului Tandem cu universitatea noastră parteneră din România, studenții din Regensburg au călătorit în primăvară spre Cluj-Napoca și s-au documentat acolo asupra unor subiecte alese de ei înșiși timp de o săptămână, ajutați fiind de studenți de la Universitatea Babeș-Bolyai. Vizita partenerului Clujean în cadrul tandem-ului în Regensburg a avut loc aproximativ trei luni mai târziu și a inclus o cercetare tematică de o săptămână făcută de către studenții Clujeni cu ajutorul partenerului de tandem din Regensburg.

Etapa de pregătire

La începutul pregătirilor pentru Programul Tandem, studenții participanți sunt pregătiți la universitățile lor în cadrul unor seminarii de studii regionale al căror conținut se referă la vizita în cealaltă țară. Primul pas

organizatoric concret al celor două universități care cooperau a avut loc cu aproximativ trei luni înainte de întâlnirea propriu-zisă cu partenerii de tandem. Acesta a constat în identificarea subiectelor asupra cărora doreau să cerceteze studenții participanți din ambele țări. Pe baza acestora, au fost create perechi de tandem germano-române din câte doi studenți cu teme compatibile.

Deja din etapa de pregătire partenerii de tandem și-au asumat diferite roluri: cel care călătorește în țara partenerului său, îl roagă pe acesta în avans să obțină acordul pentru stabilirea unor conversații, vizite și/sau interviuri, sau se lasă în principiu sfătuit de acesta asupra instituțiilor și persoanelor care ar trebui consultate în legătură cu tema aleasă. Partenerul din țara gazdă localizează punctele de interes în cercetarea tematică și stabilește primele contacte. Aceste aranjamente pregătitoare se întind uneori până înainte de efectuarea vizitei în țara partenerului de tandem.

Etapa de implementare

La fața locului, în Cluj-Napoca sau în Regensburg, partenerii de tandem au acum sarcina de a aduna informații despre tema lor pe parcursul unei săptămâni. Este important ca studiul pe care îl fac să aibă caracterul unei cercetări pe teren: toate informațiile despre instituții, inițiative sau personalități trebuie deci obținute întot-

Gemeinsam auf Tour

Wie verläuft das Tandemprogramm?

Zunächst zur Entstehung des Austauschprojektes „Tandemprogramm”: Sowohl die Idee als auch die Bezeichnung für dieses Projekt ist vor ca. 15 Jahren am Europaeum, dem Ost-West-Zentrum der Universität Regensburg entstanden.

Das Tandemprogramm findet immer zwischen Studierenden zweier Universitäten aus unterschiedlichen Ländern statt und umfasst zwei Teile: den Besuch und den Gegenbesuch.

Konkret beim Tandemprogramm mit unserer rumänischen Partneruniversität, reisen die Regensburger Studierenden im Frühjahr nach Cluj-Napoca und recherchieren dort mit Hilfe der Studierenden der Babeș-Bolyai-Universität eine Woche lang zu selbst gewählten Themen. Der Gegenbesuch der Clujer Tandempartner findet etwa drei Monate später in Regensburg statt und beinhaltet eine einwöchige Themenrecherche der Clujer Studierenden mit Hilfe ihrer Regensburger Tandempartner.

Vorbereitungsphase

Zu Beginn der Vorbereitungen für das Tandemprogramm werden die teilnehmenden Studierenden an ihren Universitäten in landeskundlichen Seminaren jeweils inhaltlich auf den Aufenthalt im Gastland vorbereitet.

Der erste konkrete organisatorische Schritt der kooperierenden Universitäten findet etwa drei Monate vor Beginn des Treffens mit den Tandempartnern statt. Er besteht in der Ermittlung der Themen, welche die teilnehmenden Studierenden in beiden Ländern bearbeiten möchten. Auf dieser Grundlage werden jeweils zwei Studierende mit kompatiblen Themenvorstellungen zu deutsch-rumänischen Tandempaaren zusammengeführt. Diese Tandempartner nehmen dann per Email Kontakt auf und besprechen die Art und Weise der Themenrecherche.

Bereits in der Vorbereitungsphase übernehmen die Tandempartner unterschiedliche Rollen: Derjenige, der in das Land seines Partners fährt, bittet diesen im Vorfeld um die Vereinbarung von Gesprächs-, Besichtigungs- und/oder Interviewterminen vor Ort oder lässt sich grundsätzlich von ihm beraten, welche Einrichtungen und Personen für die Themenbearbeitung konsultiert werden sollten. Der Partner im Gastland macht die notwendigen Anlaufstellen für die Themenrecherche ausfindig und stellt erste Kontakte her. Diese Vorabsprachen ziehen sich nicht selten bis zur Reise ins Land des Tandempartners hin.

Durchführungsphase

Vor Ort, in Cluj-Napoca oder Regensburg, haben die Tandempartner nun die Aufgabe, eine Woche lang Informationen

deuna în mod direct, la fața locului, prin interviuri, sondaje, vizite și stagii. În acest mod sunt studiate teme la care se poate avea acces în realitate doar prin vizitarea locului și prin interviuri personale.

Pe parcursul cercetării, partenerii de tandem lucrează desigur întotdeauna în pereche, deoarece un alt aspect important al Programului Tandem este de a cunoaște țara cu ajutorul partenerului de tandem, ca să spunem așa un „deschizător de uși” către o cultură până atunci străină. Pe lângă acest lucru, cercetarea trebuie să se desfășoare în grupe de câte doi datorită posibilităților bariere lingvistice. Participarea într-un Program Tandem nu este în mod necesar legată de cerința ca participanții să vorbească limba țării-gazde, în cazul de față să stăpânească limba română.

În general, în timpul vizitei de o săptămână în țara-gazdă, și anume în orașul gazdă Cluj-Napoca, este inclus întotdeauna și un program de activități sociale, stabilit de comun acord de către organizatorii Programului Tandem. Printre punctele din program se numără de obicei turul orașului, vizita comună a instituțiilor reprezentative sau a firmelor din oraș, o excursie în regiune, piese de teatru și concerte și eventual asistarea la prelegeri ale unor specialiști. Pentru acestea din urmă, dar și pentru discuțiile de zi cu zi, universitatea-gazdă pune la dispoziție un spațiu de desfășurare.

Etapă post-desfășurare

După încheierea vizitei în țara-gazdă studenții sunt rugați să scrie un raport despre rezultatele obținute în legătură cu temele lor de cercetare.

Articolele cuprinse în prezentul volum, redactate de către studenții Programului Tandem Regensburg – Cluj-Napoca, reflectă cercetarea a două serii ale tandem-ului:

1. Vizita studenților din Regensburg în Cluj-Napoca din martie 2013 și vizita studenților din Cluj-Napoca în Regensburg din iulie 2013.
2. Vizita studenților din Regensburg în Cluj-Napoca din aprilie 2014 și vizita studenților din Cluj-Napoca în Regensburg din iulie 2014.

Ne bucurăm nespuse de interesul ridicat arătat în mod continuu de către studenți, atât în cadrul universității noastre, cât și a universităților noastre partenere din străinătate de a participa la Programul Tandem.

Lisa Unger-Fischer

Director executiv, Europaeum –
Centrul Est-Vest al Universității Regensburg

Gabriella-Nóra Tar

Coordonator, Departamentul de Cercetare
al Institutului de Studii Germane,
Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca

zu ihren Themen zu sammeln. Wichtig dabei ist, dass die Recherchen den Charakter einer Feldforschung haben: Alle Informationen über Einrichtungen, Initiativen und Persönlichkeiten werden also immer direkt an Ort und Stelle durch Interviews, Umfragen, Besichtigungen und Hospitationen eingeholt. Auf diese Weise werden Inhalte recherchiert, die tatsächlich nur durch den Aufenthalt vor Ort und durch das persönliche Gespräch erhältlich sind.

Während der Recherche arbeiten die Tandempartner selbstverständlich immer zu zweit, denn ein weiterer wichtiger Aspekt des Tandemprogramms ist das Kennenlernen des Landes mit Hilfe des Tandempartners, der sozusagen der „Türöffner“ zur bislang fremden Kultur ist. Abgesehen davon muss die Themenrecherche schon aufgrund etwaiger sprachlicher Barrieren im Zweierteam stattfinden, denn die Teilnahme am Tandemprogramm ist nicht unbedingt an die Voraussetzung geknüpft, dass die Teilnehmer die Sprache des Gastlandes, in diesem Fall Rumänisch beherrschen. Aus diesem Grund kommunizieren die Tandempartner nicht selten auf Englisch bzw. bei Interviews, Umfragen etc. erweist sich der Tandempartner als Dolmetscher.

In der Regel gehört zum einwöchigen Aufenthalt im Gastland, konkret in der Gaststadt Cluj-Napoca, immer auch ein Begleitprogramm, das gemeinsam von den Organisatoren des Tandemprogramms zusammengestellt wird. Bei den Programmpunkten handelt es sich in der Regel um eine Stadtführung, die gemeinsame Besichtigung von repräsentativen Einrichtungen bzw. Firmen der Stadt, eine Exkursion in die Region, Theater- und Konzertbesuche und gegebenenfalls um den Besuch von Fachvorträgen. Für letzteres, aber auch für tägliche Absprachen stellt die Gastuniversität einen eigenen Raum zur Verfügung.

Nachbereitungsphase

Nach Beendigung des Aufenthalts im Gastland werden die Studierenden gebeten, einen Bericht über die Ergebnisse ihrer Themenrecherchen zu verfassen.

Die in diesem Band enthaltenen Berichte der Studierenden des Tandemprogramms Regensburg – Cluj-Napoca geben die Recherchen von zwei Tandem-Einheiten wieder:

1. Besuch der Regensburger Studierenden im März 2013 in Cluj-Napoca und Gegenbesuch der Studierenden aus Cluj-Napoca im Juli 2013.
2. Besuch der Regensburger Studierenden im April 2014 in Cluj-Napoca und Gegenbesuch der Studierenden aus Cluj-Napoca im Juli 2014.

Wir freuen uns sehr über das anhaltend große Interesse von Studierenden, sowohl an unserer Universität als auch an unseren Partneruniversitäten im Ausland, am Tandemprogrammteilnehmen zu wollen.

Lisa Unger-Fischer

Geschäftsführung Europaeum –
Ost-West-Zentrum der Universität Regensburg

Gabriella-Nóra Tar

Koordination Forschungsabteilung, Institut
für deutschsprachige Lehre und Forschung,
Babeș-Bolyai Universität Cluj-Napoca

Tradiție Reloaded

În zilele noastre tradiția este considerată învechită, păstrarea tradițiilor cade mai degrabă în categoria *old fashioned* și tocmai de aceea tineretul de astăzi nu dorește să facă parte din această categorie.

În societatea modernă este destul de greu să abordezi astfel de teme, deoarece

aceasta este înghițită de materialism și valorile adevărate sunt din ce în ce mai mult ignorate. Dar ce reprezintă de fapt societatea modernă?

Ajung tot mai des la concluzia că tocmai societatea în care trăim astăzi este rezultatul tuturor activităților, lucrurilor,

Illustratie: Maria Surducu

Tradition Reloaded

Heutzutage gilt Tradition als eher veraltet, Brauchtumpflege fällt in die Kategorie „*old-fashioned*“ und, um ehrlich zu sein, niemand möchte in diese Kategorie fallen, vor allem nicht die heutige junge Generation.

Es ist schwer, in der modernen Gesellschaft über solche Themen zu reden, weil die Menschen von dieser „Konsumgesellschaft“ völlig vereinnahmt sind und die wahren Werte mehr oder weniger vernachlässigen. Aber was macht die moderne Gesellschaft überhaupt aus?

Ich komme immer mehr zu der Schlussfolgerung, dass gerade die moderne Gesellschaft die Abbildung jener Aktivitäten, Sachen, Ereignisse ist, die wir heute unter Tradition und Brauchtum kennen. Diese haben sich so stark in die Gesellschaft eingepreßt, dass man die meisten heutzutage als selbstverständlich und normal betrachtet, sie fallen uns gar nicht als ungewöhnlich auf, weil sie eben ein Teil unseres Alltags sind, ein Teil unseres Lebens, Sachen, ohne die wir uns das Leben schwer vorstellen könnten.

Brauchtumpflege und Traditionen bleiben auch heutzutage stark in der Gesellschaft verankert – trotz der Rolle des Konsums – weil sie nicht mehr wie früher als uninteressant und reizlos betrachtet werden, sondern, ganz im Gegenteil, aus mehreren Perspektiven versucht wird, diese in ihrem wahren Sinne zu verstehen, zu

akzeptieren und zu verinnerlichen. Und eben aus diesem Grund repräsentieren sie eine wichtige Komponente unserer Gegenwart, eine Komponente, die im Stande ist, sich immer wieder anzupassen und neuen Situationen standzuhalten, ohne dass man diese in ihren Entwicklungs- und Entfaltungsmöglichkeiten einschränkt.

So beginnt meine Forschung in Regensburg, einer Stadt inmitten des Landes Bayern, der Oberpfälzer Region, einer Stadt reich an Geschichte und Tradition... der perfekte Ausgangspunkt für meine Forschung. Bestimmt betrachten viele das Thema Tradition und Brauchtumpflege nur aus einer einzigen Perspektive und empfinden es eben aus diesem Grund als unheimlich langweilig und unattraktiv. Unter den Vielen befand ich mich auch, bis zu dem Moment, in dem mir neue und verschiedene Blickwinkel gezeigt wurden und ich somit zu dem Schluss kam, dass dieses Thema gar nicht so langweilig ist, wie es auf den ersten Blick scheint. Hinter Bräuchen, Sitten und Traditionen steckt ein Netzwerk von Kanälen, die miteinander stark verbunden sind und untereinander in engen Verhältnissen stehen. Und eben diese engen Verästelungen definieren den modernen Sinn der Traditionen und des Brauchtums heutzutage.

Während meiner Recherchewoche in Regensburg habe ich zahlreiche Interviews mit wichtigen Experten im Bereich Brauchtumpflege geführt. Dabei wurde

întâmplărilor pe care le cunoaștem azi sub forma tradiției. Acest lucru se datorează faptului că multe dintre ele aparțin deja vieții cotidiene, normalului. Tradițiile s-au ancorat totuși puternic în societatea actuală – în ciuda societății de consum – pentru că se încearcă abordarea lor din mai multe perspective cu scopul de a le înțelege cu adevărat sensul. Și tocmai din acest motiv tradiția a devenit o componentă importantă a prezentului nostru, una care se poate adapta în diferite situații, fără a li se limita procesul de dezvoltare.

Cu aceste gânduri începe documentarea mea în Regensburg, un oraș din centrul landului Bavaria, în regiunea Oberpfalz, un oraș bogat în istorie și tradiție... punctul perfect de plecare pentru cercetarea mea. Cu siguranță mulți consideră tema tradiției foarte plictisitoare, în primul rând pentru că este abordată de cele mai multe ori dintr-o singură perspectivă. În categoria *mulți* mă aflam și eu până în momentul în care mi s-au arătat diferite aspecte și perspective ale acestei teme vaste. În spatele obiceiurilor și tradițiilor se ascunde o rețea de canale, în strânsă relație unele cu altele. Tocmai aceste ramificații definesc sensul modern al tradițiilor și obiceiurilor.

În timpul săptămânii tandem din Regensburg am intervievat o mulțime de experți în domeniul conservării tradiției. Astfel am ajuns la următoarele concluzii: subiectul *tradiție* trebuie abordat din mai multe puncte de vedere: istoric – perspectivă pe care se fundamentează această temă și fără de care nici celelalte perspective nu și-ar găsi un fundament –, științific, instituțional, sociologic, clerical.

Așa cum am menționat mai sus, istoria joacă un rol important în dezvoltarea și în ciclicitatea tradițiilor și obiceiurilor.

La capitolul *istoric* am luat legătura cu domnul dr. Trummer, expert în domeniul tradițiilor și om de cultură, care a dat de înțeles că deși tradițiile își au rădăcinile în trecut, acestea nu pot fi înțelese cu adevărat dacă nu sunt plasate și analizate în prezent. Transformarea tradițiilor reflectă de fapt transformarea societății în sine, iar acest lucru se poate observa cel mai bine în modul în care societatea reacționează la diverse situații. Cele mai multe tradiții nu le mai conștientizăm ca *tradiții* deoarece s-au încadrat atât de bine în lumea cotidiană. Caracteristicile unei așa-numite tradiții *autentice* constau în continuitate și schimbare perpetuă. În momentul în care acestea nu se mai pot adapta condițiilor sociale și cotidiene, dispar.

Tradițiile sunt considerate de cele mai multe ori parte integrantă a identității personale. În mod uluitor, acest lucru s-a dovedit și în urma unei serii de interviuri făcute ad-hoc printre tineri. Voi reveni asupra acestor interviuri mai târziu.

Revenind la noua cultură a tradițiilor, în prezent se pot observa mai multe tendințe care se dezvoltă în acest domeniu. Astfel putem vorbi de patru tendințe mari care se pot observa:

1. Secularizare. Nu înseamnă nimic altceva decât faptul că tradițiile cu un fundament religios se îndepărtează din ce în ce mai mult de conținutul religios și capătă un caracter laic. Forma și perioada de desfășurare a sărbătorii se păstrează, conținutul ei însă e puternic transformat. Cel mai bun exemplu este sărbătoarea de Crăciun, care s-a transformat în ceva comercial.

2. Cultura Event-urilor. Motto-ul care ar explica cel mai bine această tendință este: *Cel mai bun, cel mai rapid, cel mai unic.* Tradițiile câștigă teren în ceea ce privește

mir dargelegt, wie man überhaupt mit Tradition und Brauchtumpflege umgehen sollte. Man sollte zwischen mehreren Perspektiven unterscheiden: zum einen hat man die geschichtliche, auf welche sich eigentlich dieses Thema gründet und ohne welche die anderen Perspektiven kein Fundament haben würden; auf der anderen Seite haben wir die wissenschaftliche, die institutionelle, die soziologische, kirchliche und die praktische Umsetzung.

Wie ich oben erwähnt habe, spielt die Geschichte eine bedeutende Rolle in der Entwicklung und dem Zyklus der Bräuche und Traditionen.

Dr. Trummer, Kulturwissenschaftler und Experte in Brauchtumpflege erklärte mir, dass Bräuche – trotz ihrer starken Wurzeln in der Vergangenheit – in direktem Zusammenhang mit der Gegenwart stehen. Die Entwicklung und Veränderung der Bräuche im Laufe der Geschichte (im Sinne der visuellen Transformation) bis hin in unsere Zeit zeigt eigentlich, wie sich die Gesellschaft selbst ändert, wie die Gesellschaft auf die verschiedenen Umstände reagiert. Die meisten Bräuche fallen uns gar nicht auf, weil diese sich so stark in unserem Alltagsleben verankert haben, dass wir sie gar nicht mehr unterscheiden können. Und eben diese Anpassung definiert einen authentischen Brauch, d.h. dass authentische Bräuche sich selber aktualisieren, wobei die jeweiligen Umstände eine große Rolle spielen. Die Tradition besteht aus Kontinuität und Wandel, wobei Ersteres nur durch Letzteres möglich ist. Sobald ein Brauch sich nicht an die äußeren Umstände anpassen kann, verschwindet er, weil er seine Funktion nicht mehr erfüllen kann und somit obsolet wird.

Bräuche sind somit alltäglich geworden, unter anderem werden sie als Teil der

Identifikation und Identität wahrgenommen. Diese Tatsache lässt sich unglaublicherweise auch unter den Jugendlichen finden, wie die Straßeninterviews zeigen, die ich unter ihnen geführt habe. Dazu später.

Zurück zur neuen Brauchtumskultur. Um sie besser zu verstehen ist es wichtig, die allgemeinen Tendenzen zu erwähnen und zu erklären. Im Grunde genommen spricht man heutzutage über vier allgemeine Tendenzen der Brauchtumstransformation:

1. Säkularisierung, was nichts anderes heißt als nur, dass die Bräuche mit theologischem Hintergrund sich langsam von den theologischen Inhalten entfernen, trennen und weltlich werden. Die Form und der entsprechende Zeitpunkt bleiben intakt und konstant, der Inhalt dagegen ändert sich stark. Das beste Beispiel dafür ist Weihnachten.

2. Eventisierung. Hier kann man es am besten unter einem Motto erklären „*das Beste, das Schnellste, das Einzigartigste*“ oder „*Trend zum Event*“. Die Bräuche gewinnen an kommerzieller Bedeutung, was einen immensen Einfluss auf die Dörfer hat.

3. Globalisierung. Bemerkenswert ist die Tatsache, dass die in der Oberpfalz und Bayern praktizierten Bräuche eine bedeutende Rolle außerhalb dieser Region spielen, insofern dass solche Ereignisse auch in anderen Ländern völlig übernommen wurden, adaptiert und integriert, wie zum Beispiel das Oktoberfest.

4. Medialisierung. Wir leben in einer Welt der Technisierung und Kommunikation, wobei das Internet die ideale Plattform darstellt, um solche Events zu mediatisieren. Die Sichtbarkeit der Bräuche wird stärker in den Vordergrund gerückt.

aspectul lor comercial. Acest lucru are o consecință imensă asupra celor mai multe sate.

3. Globalizarea. Tradițiile practicate în regiunea Oberpfalz din Bavaria au început să capete din ce în ce mai multă importanță și în afara acestei regiuni. Unele din aceste tradiții au fost preluate, adaptate și integrate și în alte țări, ca spre exemplu Oktoberfest.

4. Medi- atizare.

Trăim în era tehnologiei, drept urmare multe dintre tradițiile cunoscute altădată doar în cercuri restrânse devin din ce în ce mai vizibile prin mediatizarea lor pe platformele online.

Regiunea Oberpfalz este cunoscută drept o regiune foarte creștină unde obiceiurile sunt foarte impregnate în identitatea regiunii. Printre aceste obiceiuri se numără și sărbătoarea parohiei din regiunea respectivă. Începând cu anii 80-90 popularitatea acestei sărbători este în continuă creștere. Aceasta a devenit între timp un event de proporții mari, întinzându-se pe mai multe zile, tot satul/comuna fiind într-o continuă sărbătoare,

deoarece oferă un program foarte atractiv și diversificat nu doar pentru locuitorii satului, ci pentru toți participanții.

Aceste tendințe nu au existat însă dintotdeauna. Tradițiile și obiceiurile nu au fost considerate mereu așa de atractive. Într-un interviu acordat domnului dr. Tobias Appl, curatorul/custodele tradițiilor populare din regiunea Oberpfalz menționează importanța contextului istoric care trebuie luat în considerare în mod necesar pentru a perpetua tradițiile. Acest cadru oferă posibilitatea de menținere și dezvoltare a identității în acest domeniu.

În anii 30 au fost desemnați primii custozii ai tradițiilor populare. Acest eveniment constituie începutul acestui gen de preocupare. Motto-ul specific acelei perioade suna *Păstrează, protejează, conservă!*, tocmai pentru că exista temerea pierderii identității într-o lume modernă, care se dezvoltă mult prea repede. De aceea, lucruri precum porturi tradiționale, mobilă, cântece, dansuri etc., lucruri care conferă identitate, trebuie conservate și transmise mai departe.

După anul 1945 totul este reorganizat. „Conservarea modernă a tradițiilor popu-

Ilustrație: Maria Surducan

Die Oberpfalz wird heutzutage als eine christlich geprägte Landschaft betrachtet, in der Brauchtum weit verbreitet und relevant ist. Unter diesen Bräuchen befindet sich auch das Kirchweihfest, welches eigentlich den spezifischsten Brauch dieser Region darstellt. Seit den 80er und 90er Jahre steigt die Popularität dieses Festes und langsam entwickelt es sich zu einem riesigen Event, welches mehrere Tage dauert, viel Spaß verspricht und attraktiv ist, nicht nur für die Dorfbewohner an sich, sondern auch darüber hinaus.

Brauchtumpflege im Sinne dieser vier Tendenzen gab es aber nicht immer. Mit der Tradition und den Bräuchen wurde nicht immer so umgegangen, wie wir es heutzutage gewohnt sind. Herr Dr. Tobias Appl, Bezirksheimatpfleger der Oberpfalz, erwähnt im Interview wieder die äußerst wichtige Bedeutung des geschichtlichen Kontexts, wenn man über Bräuche spricht, wie auch die Rahmen, die man schaffen muss, um seine persönliche Identität in diesem Bereich finden und entwickeln zu können.

In den 30er Jahren wurden die ersten Heimatpfleger ernannt und somit werden diese Jahre auch als die Geburtstunde der Heimat-

pflege angesehen. Doch damals befand sich dieses Thema noch in seinen Anfängen. Das Motto für die entsprechende Zeitspanne lautete „Pflegen, schützen, bewahren“, eben weil man Angst hatte, seine Identität in der sich allzu schnell entwickelnden modernen Welt zu verlieren. Deshalb musste man identitätsstiftende Dinge bewahren und hinüberretten: Kleidung, Tänze, Möbel, Lieder u.a.

Nach 1945 wird alles reorganisiert. „Moderne Heimatpflege ohne Auseinandersetzung mit dem Dritten Reich geht nicht“, so Dr. Appl. In dieser Zeitspanne ging es im Wesentlichen um „Bewahren, bewahren, bewahren“. Was aber die moderne Heimatpflege angeht und auch deren Umgang mit der Vergangenheit, reden wir über eine 180°-Wende. Heutzutage legt man sehr viel Wert auf identitätsstiftende Merkmale, auf die Sachen, die die eigentlichen Rahmen darstellen, um eine eigene Identität finden, akzeptieren und verinnerlichen zu können. In diesem Sinne ist die Hauptaufgabe des Bezirksheimatpflegers das konstante Überprüfen der Reaktion der modernen Gesellschaft gegenüber Traditionen und die ständige Entwicklung von Methoden und Strategien, um die Gesellschaft mit ihrem Heimatbewusst-

Illustration: Maria Surducan

lare nu poate exista fără confruntarea cu Al Treilea Reich”, afirmă dr. Appl. Motto-ul se schimbă în *Conservă, conservă, conservă!* Însă totul se schimbă radical odată cu modernizarea metodelor de păstrare și îngrijire a tradițiilor. Astăzi se încearcă să se pună foarte mult accent pe crearea unui mediu specific al obiceiurilor, astfel încât acestea să nu transmită doar reflexiile trecutului, ci să ofere cadrul ideal pentru dezvoltarea și însușirea identității proprii. În acest sens, sarcina principală a *Oficiului regional de conservare a tradițiilor populare (Bezirkshauptpflege)* este de a supraveghea constant relația dintre dezvoltarea tradițiilor și efectul lor asupra societății, inclusiv găsirea unor metode și strategii adecvate pentru a intensifica în conștiința societății importanța majoră pe care o reprezintă aceste tradiții în identitatea personală și colectivă, așadar, „crearea unui mediu în care să te poți simți mereu ca acasă”. Alegerea metodelor și strategiilor depinde mult de scopul și oportunitățile proiectului, dar de cele mai multe ori sunt luate în vizor proiecte culturale, propuse de muzee, instituții culturale, proiecte individuale etc.

Până în acest moment am analizat aspecte științifice și instituționale ale acestei teme. În continuare voi analiza desfășurarea practică a obiceiurilor în societate. Tot prin intermediul unui interviu mi s-au oferit explicații valoroase în ceea ce privește practicarea tradițiilor în societatea modernă.

Domnul Tahedel, conducătorul organizației de tineret pentru conservarea obiceiurilor, a explicat că păstrarea tradițiilor stă în legătură directă cu trecerea anotimpurilor. Nu doar tradiții cu specific strict creștin sunt sărbătorite în timpul anului, ci și cele cu rădăcini mai mult sau mai puțin păgâne, cum ar fi Alungarea Vrăjitoarelor sau Cununa Copacilor, sărbători în cinstea

venirii primăverii sau alte sărbători care să alunge iarna. Partea cea mai frumoasă în sărbătorirea acestor obiceiuri este că fiecare regiune își are specificul ei. Domnul Tahedel menționează și el, după cum s-a arătat mai sus, faptul că una dintre cele mai populare tradiții organizate și sărbătorite în regiunea Oberpfalz este hramul bisericii. Ceea ce face acest eveniment și mai special este faptul că tineretul este implicat direct în organizare. Acest lucru se datorează faptului că fiind un grup de tineret se distrează de minune la organizarea acestei sărbători pe care o consideră nu doar importantă, ci și necesară. Printre cele mai populare lucruri întâlnite la aceste sărbători se numără dansurile populare și purtarea portului local, așa numitul Dirndl. Astfel, în ultimii ani se poate observa o înmulțire a asociațiilor de dansuri populare, de port popular sau a asociațiilor de tir cu arcul.

Un alt fenomen foarte răspândit îl reprezintă producția în masă a portului popular (Dirndl). Acesta din urmă a crescut în popularitate în ultimii ani, devenind un fel de *trademark* al Bavariei. Dar acest lucru își are și părțile negative. Dirndl-urile sunt acum produse în masă, după gusturile cumpărătorilor afectând astfel originalitatea, imaginea și tradiția acestor porturi.

Dar întrebarea este: cum vede tineretul acest lucru? O serie de interviuri cu câțiva tineri oferă o viziune cu totul aparte. Cei mai mulți consideră portul popular un lucru important în viața și identitatea lor. Nu consideră Dirndl-ul ceva aparte, special, *de-al casei*. Este un lucru absolut normal și, mai mult decât atât, consideră că originalitatea acestui lucru trebuie perpetuată.

Hramul bisericii, Oktoberfest, Duld, sărbătorile creștine sunt evenimente de la

sein besser verbinden zu können und ihr Interesse gegenüber der Heimat zu wecken, also „das Schaffen einer Umgebung, wo man sich immer wie zu Hause fühlen kann.“ Die Auswahl der Methoden und Strategien hängt stark vom Anlass ab, doch im Grunde genommen werden meistens Kulturprojekte gefördert, die von Museen, kulturellen Institutionen u.a. organisiert werden, Geschichtsvereine, Buchpublikationen, eigene Projekte usw. Schlussfolgernd sollte man jedoch das Hauptanliegen vor Augen behalten, und zwar das, dass die Heimatpflege als Dachidentität dient, damit jeder seine eigene Identität innerhalb der Oberpfälzer Identität entdecken kann.

Bis zu diesem Punkt habe ich die wissenschaftlichen und institutionellen Ansatzpunkte dieses Themas untersucht. Im Folgenden werde ich jedoch den sichtbaren Beitrag der Bräuche und Traditionen aufzeigen.

Herr Tahedel, Jugendleiter eines Brauchtumsvereins, erklärt, dass das Brauchtum und die Einhaltung von Traditionen in den meisten Fällen von den Jahreszeiten beeinflusst wird. Interessanterweise werden während des Jahres nicht nur christlich-fundierte Bräuche, sondern auch heidnische gefeiert, wie zum Beispiel: das Hexenaustreiben, das Maibaumfest, um den Frühling einzuladen, Feste, um den Winter auszutreiben usw. Das schönste an allem ist die Tatsache, dass sie von Region zu Region verschieden sind. Wie schon oben erwähnt, weist auch Herr Tahedel auf das wichtigste Feiern in der Oberpfalz hin, nämlich das Kirchweihfest, bei dem auch die Jugendlichen aktiv mitwirken und dabei sind. Im Wesentlichen übernehmen sie die Organisation der Kirchweihfeste, weil sie dabei sehr viel Spaß haben und die Sache auch als nötig und wichtig ansehen. Traditionelle Tänze dürfen nicht fehlen, so wie auch Trachten und

Dirndl. Aus diesem Grund kann man auch in den letzten Jahren einen Aufschwung der Volkstanzvereine, Trachtenvereine, Schützenvereine usw. beobachten.

Ein anderes stark verbreitetes Phänomen sind die massenweise angefertigten Dirndl, die sich weltweit verbreitet haben und leider dessen Originalität ins Schwanken gebracht haben. Doch was meinen die Jugendlichen dazu? Eine Serie von Straßeninterviews hat viele neue Blickwinkel meiner Forschung gebracht. Die meisten Jugendlichen empfinden es als ganz normal, ein Dirndl oder eine Tracht zu haben und darüber hinaus unterstützen sie sogar die Idee, diese originalgetreu fertigen zu lassen. Auf die Frage, warum sie das für wichtig halten, kam die einstimmige Antwort „Weil es einfach dazugehört.“ Kirchweihfest, Dult, Oktoberfest, die christlichen Feste übers Jahr werden nicht ausgelassen und das Dirndl und die Lederhose werden auch nicht zu Hause vergessen. Diese Aktivitäten werden schon in ihrer Kindheit eingepreßt, in der Familie, und sie wachsen damit auf. Zusammenfassend kann man behaupten, dass es Teil ihrer Identität wird, weil sie diese Dinge verinnerlichen. Aus diesem Grund haben sich auch die meisten Befragten für die Weitergabe dieser Traditionen an die kommenden Generationen ausgesprochen. Mehr als drei Viertel der Befragten kamen aus Bayern, die restlichen von außerhalb. Bemerkenswert ist jedoch die Tatsache, dass auch die „Fremden“ (Studenten in den meisten Fällen) schon ihr eigenes Dirndl oder eine Lederhose besitzen, die entweder persönlich gekauft wurden oder die sie von Freunden geschenkt bekommen haben.

Spezifischere Informationen bezüglich des Interesses an Trachten und dessen Verwendung wurden mir in einem Trachtenladen gegeben. *Pöllinger Leder & Tracht*, ein Geschäft mit Tradition in Bayern seit den

care nu se lipsește, iar Dirndl-ul și pantalonii de piele ai băieților nu sunt nicio dată uitați acasă. Faptul că aceste lucruri sunt deja învățate din copilărie, educația fiind dată atât de părinți cât și de bunici, demonstrează din nou importanța dezvoltării unei identități proprii. Din această cauză cei mai mulți tineri au răspuns afirmativ la întrebarea: *Ai vrea să menții aceste tradiții și în propria ta familie?*

Foarte interesant a fost și faptul că mulți studenți care vin din alte regiuni decât cea din Oberpfalz, Bavaria, fie și-au cumpărat propriul Dirndl sau cunoscutele pantalonii de piele fie le-au primit în dar de la prieteni apropiați.

În ceea ce privește aceste porturi populare, am aflat mai multe detalii într-un magazin specific de costume populare. Astfel de magazine se pot găsi prin toată Bavaria, iar în Regensburg am vizitat unul special. *Pöllinger Leder & Tracht* este un magazin cu tradiție din 1860 și oferă o varietate mare de porturi tradiționale, începând de la cele pentru copii până la cei vârstnici.

Doamna Margit Harupka, vânzătoare cu experiență vastă în acest domeniu, mi-a confirmat din nou un lucru deja des întâlnit în această lucrare, și anume că aceste costume tradiționale sunt considerate deja *normale, de ale casei*, indiferent de ce vârstă e vorba. Toată lumea are cel puțin un Dirndl sau o pereche de pantalonii de piele în garderobă. Lucrul unic în această constelație este faptul că, deși tinerii în general nu se lasă obligați să facă ceva în privința tradițiilor, în mod uimitor acceptă și chiar propagă cultura acestor porturi. Într-adevăr, rădăcina acestei identități aparține se regăsește în familie, unde părinții joacă un rol important în propagarea și păstrarea anumitor tradiții, constituind un adevărat model pentru copiii lor. Rădăcinile acestor tradiții devin puter-

nic ancorate în educația copiilor, și astfel, ele sunt transmise generației următoare.

După cum se observă, tradițiile sunt foarte prețuite și păstrate cu tărie, deoarece nu reprezintă doar o parte din propria identitate, ci formează în mod special identitatea colectivă. Este de o importanță majoră ca oamenii să aibă în vedere aceste tradiții și să încerce să le analizeze din mai multe perspective. De asemenea, este extrem de important să avem mereu în vedere conservarea tradițiilor și obiceiurilor sau cel puțin să ne familiarizăm cu ele, fiindcă fără cunoașterea lor nu putem înțelege societatea.

Săptămâna din Regensburg m-a ajutat să îmi deschid ochii asupra acestui domeniu, să înțeleg importanța tradițiilor și obiceiurilor, atât în dezvoltarea mea personală, a identității mele, cât și în ceea ce ne poate oferi propria noastră regiune din România, Țara Bârsei, Transilvania. Săptămâna tandem mi-a întărit personalitatea, caracterul și identitatea deoarece mi-a arătat calea de a accepta perspectivele oferite de domeniul analizat – și vă pot garanta, că acest drum și această constatare nu este un lucru simplu de realizat.

AUTOARE: *Beatrice Benedek*,
Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

PARTENERĂ DE TANDEM: *Anna Opitz*,
Universitatea Regensburg

1860er Jahren, stellt unglaubliche Angebote zur Verfügung, sowohl für Kinder und Jugendliche, als auch für Erwachsene und Senioren. Frau Margit Harupka, Verkäuferin in diesem Laden, hat mir sehr viele interessante Sachen mitgeteilt, da sie schon lange in diesem Bereich arbeitet und genügend Erfahrung gesammelt hat, um zu bestimmten Schlussfolgerungen zu kommen. Eine davon habe ich schon öfter in meiner Arbeit erwähnt, nämlich die Tatsache, dass die Tracht – unabhängig vom Alter – „einfach dazugehört“, wenn man in dieser Region aufwächst. Sie stellt einen wesentlichen Teil der Identifikation mit der eigenen Kultur dar. Heutzutage ist es quasi unmöglich oder sehr schwer, einen Jugendlichen zu irgendetwas zu zwingen, vor allem wenn es um traditionsgebundene Angelegenheiten geht, so Frau Harupka. Und eben dieses ist das Interessante an der ganzen Sache, denn obwohl ein Dirndl, eine Tracht der „Tradition“ angehört, werden diese problemlos von den Jugendlichen getragen. Die Eltern spielen tatsächlich eine sehr wichtige Rolle, weil sie als Vorbilder für ihre Kinder fungieren und diese damit aufwachsen. Die Wurzeln haben sich fest verankert und diese werden auch bestimmt der nächsten Generation weitergegeben.

Wie man leicht bemerken kann, werden die Traditionen auch heute stark geschätzt und gepflegt, weil sie nicht nur die eigene persönliche Identität prägen und stiften, sondern insbesondere die kollektive Identität gestalten. Es ist äußerst wichtig, sich mit diesen Sachen auseinandersetzen und sie aus möglichst vielen Perspektiven zu analysieren. Es ist von hoher Bedeutung, sich die Brauchtumpflege und Traditionen vor Augen zu halten, oder zumindest davon gehört zu haben, weil es ohne diese schwer ist, die moderne Gesellschaft zu verstehen. Außerdem hätte

die moderne Gesellschaft sich ohne diese Hauptsäulen so nicht entwickeln können.

Diese Woche in Regensburg hat mir persönlich geholfen, alle diese Schlussfolgerungen zu ziehen. Mit Hilfe dieser betrachte ich alles, was mich umgibt, völlig anders, und die Recherche hat mir geholfen, das zu schätzen oder besser zu schätzen, was meine Region, Burzenland, Siebenbürgen zu bieten hat. Die Tandemwoche hat mir geholfen, meine eigene Identität festzusetzen und akzeptieren zu können – ein Ergebnis, welches nicht so leicht erreicht werden kann!

VERFASSERIN: *Beatrice Benedek*,
Babeș-Bolyai-Universität, Cluj-Napoca

TANDEMPARTNERIN: *Anna Opitz*,
Universität Regensburg

Imaginea României în Bavaria / Bayern

Punct de pornire: Regensburg

Regensburg: Punct de întâlnire între Est și Vest

Imaginea României în Germania și în general în străinătate este marcată de diferite perspective, dintre care majoritatea negative. Din această cauză am ales această temă în cadrul proiectului tandem Regensburg-Cluj. Întrebarea mea legată de acest subiect era ce părere au locuitorii din Regensburg despre România și care sunt motivele, care au influențat această imagine a României.

În timpul interviurilor m-am întâlnit cu mulți români care sunt originari din România, dar trăiesc de mulți ani în Germania. Referitor la acest subiect eram interesată cum au reușit românii să se integreze în Germania și cum se simt în această societate. Sursele principale ale acestui articol sunt interviurile pe care le-am făcut în Regensburg.

Înainte de o vizită în România

Structura, pe care am ales-o pentru acest articol se bazează în mare parte pe clasificarea oamenilor privind acest subiect. Trebuie amintit și faptul, că foarte mulți oameni știu prea puțin despre România. Totodată a contat și faptul, că au fost măcar o dată în România, într-o călătorie sau în vizită, respectiv dacă au trăit această experiență sau nu. Părerea celor, care nu au avut nici

un contact cu România, a fost una destul de negativă. Tot ce s-a declarat a fost: „Este foarte săracă și se găsește pe undeva în Est”. Câțiva nu au știut faptul că România face parte din Uniunea Europeană și cea mai ciudată chestie pe care am auzit-o a fost: „Oamenii fură curentul de la stat”. Interesul acestor oameni față de subiect, care nu au avut încă nici un contact cu România pentru a descoperi mai multe lucruri despre ea, nu a fost foarte mare. Înaintea acestor interviuri crezusem că această imagine negativă a țării este puternic influențată de știrile falsificate din mass-media, dar oamenii, pe care i-am întrebat pe stradă, au dat un răspuns opus acestor informații. Ei sunt de părere, că România nu apare deloc în presa germană și este prea nesemnificativă raportată la Germania.

România nu este o țară prea iubită în Regensburg și nu prea atrage turiștii germani, deoarece majoritatea din acest oraș știe foarte puține despre România. Trebuie pus în evidență faptul, că o parte din cei care au participat la interviuri, adică cei care nu știu nimic despre România, nu au studii superioare, iar ceilalți intervievați, cei din cadrul universității, au o altă părere despre români și țara lor.

În urma unei vizite în România

O altă categorie a intervievaților era la Universitatea din Regensburg, unde am

Rumänienbild in Bayern

Ausgangspunkt Regensburg

Regensburg: Treffpunkt von Ost und West

Das Bild von Rumänien in Deutschland und generell im Ausland ist aus verschiedenen Perspektiven oft von Negativem geprägt. Eben deswegen wollte ich dieses Thema mithilfe des Tandem-Projekts Regensburg – Cluj unter die Lupe nehmen. Mein Interesse dreht sich um die Frage, was für eine Meinung die Regensburger über Rumänien haben und wovon dieses Bild von Rumänien beeinflusst wird. Während meiner Interviews habe ich auch viele Rumänen getroffen, die ursprünglich aus Rumänien kommen, aber schon ziemlich lange in Deutschland leben. Mein Interesse wurde dabei von der Frage angetrieben, wie die Rumänen sich in Deutschland integrieren könnten und wie sie sich in dieser Gesellschaft fühlen. Die Hauptquellen meines Berichtes sind die Interviews, die ich in Regensburg geführt habe.

Vor einem Besuch in Rumänien

Die Struktur, die ich für diesen Bericht ausgewählt habe, basiert teilweise auf der Einteilung der Menschen zu diesem Thema. Es muss erwähnt werden, dass sehr viele Leute sehr wenig über Rumänien wissen. Es machte einen großen Unterschied, ob die Leute überhaupt schon einmal einen Besuch oder eine Reise nach Rumänien gemacht bzw. erlebt haben oder nicht.

Die Meinung derer, die zu Rumänien überhaupt keinen Kontakt hatten, war ziemlich negativ. Alles, was sie über Rumänien sagen konnten, war „Es ist sehr arm und liegt irgendwo im Osten.“ Manche wussten überhaupt nicht, ob Rumänien schon der EU beigetreten ist und das Komischste, was ich gehört habe, war: „Die Leute klauen den Strom vom Staat.“ Das Interesse dieser Menschen, die noch keinen Kontakt zu Rumänien hatten, mehr über das Land zu erfahren, war auch nicht groß. Vor den Interviews hatte ich gedacht, dass dieses schlechte Bild von Rumänien sehr stark von den verfälschten Informationen der Medien beeinflusst wird, aber die Leute, die ich auf der Straße befragt habe, haben das Gegenteil erzählt. Sie meinten, Rumänien komme in den deutschen Medien überhaupt nicht vor und sei viel zu unwichtig für deutsche Verhältnisse.

Rumänien ist ein weniger beliebtes Land bezüglich des Tourismus und verkauft sich auch nicht so gut, und eben deswegen kann es sein, dass der Durchschnitt der Menschen in Regensburg sehr wenig über Rumänien weiß. Es muss aber erwähnt werden, dass der Anteil der Befragten, die überhaupt nichts über Rumänien mitbekommen, keine Akademiker waren und der Anteil der Befragten an der Universität eine völlig andere Meinung zeigte.

întrebat părerea studenților și a profesorilor despre imaginea României. Atitudinea mai degrabă pozitivă întâlnită aici ar putea avea legătură și cu faptul că la Universitatea din Regensburg există posibilitatea de a studia limba română, datorită profesoarei dr. Alexandra Crăciun. Ea este în acest moment mediator de cultură și profesoară de limba română. Ea este responsabilă pentru popularizarea culturii și a limbii române în Regensburg. Pentru a atinge acest scop, ea organizează diferite și diverse programe, ca de exemplu: concerte în limba română, excursii în România, o săptămână de scurtmetraje în limba română și expoziții de imagini a unor artiști români. Aceste evenimente sunt organizate în cooperare cu Centrul *Europeum*. Totodată există și un pachet de studiu suplimentar *Rumaenicum*, care se ocupă numai cu limba și cultura română. Înființarea programului *Rumaenicum* se datorează printre altele vizitei doamnei Ingrid Neumann-Holzschuh, profesoară la Catedra de Romanistică, în România. Doamna Neumann-Holzschuh a fost după prima vizită făcută în România pozitiv surprinsă și și-a schimbat viziunea în totalitate asupra României. Rumaenicum al Universității din Regensburg are rolul de a prezenta România dintr-o altă perspectivă, țara în care timpurile comuniste au lăsat urme foarte puternice.

Imaginea României în Regensburg

După cum am amintit, în timpul șederii mele m-am întâlnit cu mulți români, care s-au stabilit deja de mult timp în Regensburg. În mod surprinzător, părerea acestor oameni despre imaginea nemților privind România era una destul de pozitivă. Mulți erau de părere că dacă cineva lucrează în Germania și știe limba germană, integrarea în societate se desfășoară fără probleme, acest lucru depinzând și de propria reprezentare în societate. Toți oamenii pe care i-am întrebat, au fost destul de mulțumiți

de situația lor în Germania și s-au bucurat pentru copiii lor, care astfel au șansa să crească cu un viitor plin de șanse mai mari și mai bune. În această regiune – în apropierea Regensburgului – românii au posibilitatea să-și practice și religia. Există o biserică ortodoxă, în care se țin slujbe religioase chiar în limba română.

Mass-media

La început chiar crezusem că imaginea negativă a României se datorează mass-mediei, ziarelor și televizorului, dar 80% dintre intervieuați au considerat, că în Germania există foarte puține informații despre România. Totuși mass-media joacă un rol hotărâtor din acest punct de vedere. La televizor apar deseori știri neobișnuite și senzaționale despre România. De multe ori sunt vizualizate condițiile de viață precare a romilor, care trăiesc într-un mediu extrem de sărac. Politica românească este descrisă ca una extrem de coruptă, iar criminalitatea din Germania este reprezentată de anumite grupuri etnice, vinovații sunt adesea mediatizați ca fiind „est-europeni” sau români, evitând numirea originii germane a criminalilor.

Un exemplu este o campania a Uniunii Creștin-Socială, care avertizează asupra invaziei amenințătoare a sărăciei din Bulgaria și România, ce înseamnă o primejdie pentru Statul German. Multe medii de comunicare de masă alimentează sentimentul negativ.

Chiar și Comisia Europeană a declarat, că nu există date corespunzătoare în legătură cu aceste presupuneri. Nici cercurile de conducere ale Uniunii Creștin-Socială nu au putut livra asemenea informații. Ambasadorul României, Lazăr Comănescu a declarat că procentajul șomerilor români în Germania care beneficiază de ajutor de șomaj se află sub nivelul mediei de stat.

Nach einem Besuch in Rumänien

Die andere Kategorie der Befragten war also an der Universität Regensburg, wo ich von Studierenden bis Professoren und Angehörigen nach dem Rumänienbild gefragt habe. Die dort anzutreffende, eher positive Einstellung könnte auch daran liegen, dass es an der Universität Regensburg die Möglichkeit gibt, die rumänische Sprache zu lernen und sich anzueignen, dank Dr. Alexandra Crăciun. Sie ist die momentane rumänische Kulturvermittlerin und Sprachlehrerin und dafür zuständig, Rumänien und die rumänische Kultur in Regensburg bekannter zu machen. Um dieses Ziel zu erreichen, organisiert sie verschiedene, vielfältige Programme wie zum Beispiel rumänischsprachige Konzerte, Exkursionen nach Rumänien, eine rumänische Kurzfilmwoche und Bilderausstellungen von rumänischen Künstlern. Diese Veranstaltungen werden in Kooperation mit dem *Europeum* angeboten. Und es gibt eine spezielle Zusatzausbildung, das *Rumaenicum*-

die sich mit der rumänischen Kultur und Sprache beschäftigt. Die Gründung des *Rumaenicum* hängt unter anderem mit Prof. Dr. Ingrid Neumann-Holzschuhs Besuch in Rumänien zusammen. Die Professorin der Romanistik war nach ihrem ersten Besuch in Rumänien sehr positiv überrascht und hat ihr Bild über Rumänien völlig geändert. Das *Rumaenicum* an der Universität Regensburg dient also dazu, dieses Land, in dem die kommunistische Zeit so stark nachwirkt, aus einer anderen Perspektive darzustellen.

Rumänienbild in Regensburg

Wie gesagt, ich habe während meines Aufenthalts auch Rumänen getroffen, die schon relativ lange in Regensburg lebten.

Illustration: Anna Benzedi

Illustrație: Anna Benczedi

Așa se întâmplă, că România și românii rămân pentru mulți oameni un semn de întrebare cu conotație negativă și neagră, iar în cercuri academice, în cadrul Centrului *Europaeum* și al Institutului de Limbi Romanice se încearcă să se lumineze acest întuneric, având ca rezultat, o imagine puternic variată a României.

AUTOARE: *Hajnalka Kocsor*,
Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

PARTENERĂ DE TANDEM: *Sabrina Mönig*,
Universitatea Regensburg

Deren Meinung über das Rumänienbild von den Deutschen war aber überraschenderweise ziemlich positiv. Viele meinten, wenn man arbeite und die deutsche Sprache beherrsche, könne man sich in Deutschland sehr gut integrieren und man habe als Rumäne keine Probleme, aber das sei wieder eine Sache, wie man sich verkaufen könne. Alle Leute, die ich gefragt habe, waren mit ihrer Lage in Deutschland ziemlich zufrieden und freuten sich darüber, dass ihre eigenen Kinder mit einer Zukunft voller größerer und besserer Möglichkeiten aufwachsen. In dieser Region – in und in der Nähe von Regensburg – können die Rumänen auch ihre Religion ausüben. Es gibt eine rumänisch-orthodoxe Kirche, in der man sogar in rumänischer Sprache am Gottesdienst teilnehmen kann.

Medien

Ich dachte anfangs, dass das schlechtere Bild von Rumänien den Medien zuzuschreiben sei, den Zeitungen und dem Fernsehen, aber achtzig Prozent der Befragten meinten, dass man über Rumänien in Deutschland sehr wenig hört und liest. Trotzdem spielen die Massenmedien dabei die entscheidende Rolle. Das Fernsehen zeigt Bilder aus Rumänien meist in Zusammenhang mit Ungewöhnlichem und vermeintlichen Sensationen: So werden oft Roma und Sinti gezeigt, die in besonders ärmlichen Verhältnissen leben, die rumänische Politik wird als außerordentlich korrupt dargestellt und Kriminalität, die in Deutschland stattfindet, ethnisiert, indem in Medien von „osteuropäischen“ oder rumänischen Tätern gesprochen wird, während eine deutsche Herkunft oft nicht erwähnt wird.

Ein Beispiel ist eine Kampagne der CSU, die vor einer bedrohlichen Armutseinwanderung aus Rumänien und Bulgarien

warnt, welche den deutschen Sozialstaat gefährde. Viele deutsche Medien befeuern die negative Stimmung. Sogar die EU-Kommission gab daraufhin kund, dass diesbezüglich keine entsprechenden Daten vorliegen. Die führenden Kreise der CSU konnten solche auch nicht liefern. Auch der rumänische Botschafter Comănescu führte aus, dass der Anteil der Arbeitslosengeldempfänger der Menschen aus Rumänien in Deutschland unter dem Niveau des Bundesdurchschnitts liegt.

So kommt es, dass Rumänien für die meisten Menschen ein negativ konnotiertes, dunkles Fragezeichen bleibt, während in akademischen Kreisen um das *Europaeum* und das Institut für Romanistik versucht wird, Licht in dieses Dunkel zu bringen – mit dem Ergebnis, dass das Rumänienbild stark variiert.

VERFASSERIN: *Hajnalka Kocsor*,
Babeș-Bolyai-Universität, Cluj-Napoca

TANDEMPARTNERIN: *Sabrina Mönig*,
Universität Regensburg

Cu bicicleta prin Regensburg

Este greu de crezut, că într-o țară care este cunoscută pentru fabricarea de mașini, bicicleta joacă un rol atât de important. În anul 2011 mi-am dat seama de acest lucru plimbându-mă pe stradă și văzând o mulțime de bicicliști în Freiburg. Întorcându-mă acasă, în România, am simțit lipsa acestora. Ar fi mult mai practic dacă într-un oraș studentesc cum este Cluj-Napoca oamenii ar circula mai mult cu bicicleta.

Partenera mea tandem mi-a explicat că bicicleta este la fel de importantă și în Regensburg. În Regensburg am ajuns în luna iulie ca o mare iubitoare de bicicletă cu dorința de a afla cât mai multe despre acest domeniu. Scopul meu cel mai important a fost de a descoperi în ce constă popularitatea bicicletei în Germania, de ce este așa de important ciclul în toate regiunile țării și ce viitor va avea.

Scurt istoric

Ca să putem înțelege de ce este bicicleta atât de importantă pentru locuitorii Germaniei, consider că trebuie să aflăm mai multe despre originile acesteia. Cel care a inventat bicicleta a fost în mod surprinzător un neamț. Prima bicicletă cu două roți a fost construită în anul 1817 de Karl Freiherr von Drais. Această bicicletă se poate numi strămoșul bicicletei moderne de azi.

Regensburg als fahrradfreundliche Stadt

Es ist schwer zu glauben, dass in einem Land, das für seine Autos so weltberühmt ist, das Fahrrad eine wichtige Rolle in der Mobilität spielt. 2011 bekam ich einen ersten Eindruck davon in Freiburg, wo die unglaublich vielen Räder auf den Straßen mich sehr positiv überraschten. Nach meiner Heimkehr nach Rumänien habe ich zuerst die Radfahrer vermisst. Besonders in Cluj-Napoca wäre es sehr praktisch, Rad zu fahren.

Meine Tandempartnerin hat mich darauf gebracht, dass Regensburg auch viele Möglichkeiten zum Radfahren anbietet. Als ein großer Fahrrad-Fan bin ich also im Juli in Regensburg angekommen, mit der Absicht, mehr darüber zu erfahren. Das wichtigste Ziel bestand im Verständnis der Popularität des Radfahrens. Woher kommt es, dass Radfahren heute fast überall in Deutschland im Trend liegt? Wie wird es in der Zukunft weitergehen?

Kurzer historischer Hintergrund

Um die guten Beziehungen zwischen Deutschland und dem Fahrrad zu verstehen, finde ich es unerlässlich, einen kurzen Blick auf die Geschichte des Fahrrads zu werfen. Der Mann, der das Fahrrad erfand, war interessanterweise ein Deutscher. Im Jahre 1817 baute Karl Freiherr von Drais das erste Zweirad. Die sogenannten „Draisinen“ waren die ersten lenkbaren, mit Muskelkraft

betriebenen Fortbewegungsmittel, also die Vorfahren der modernen Fahrräder.

Fahrradkonzept in Regensburg

Der erste Weg führte meine Tandempartnerin und mich zum Rathaus, wo Herr Schels vom Planungsamt den Radverkehrsplan Regensburg detailliert und deutlich erklärte. Schon nach diesem Gespräch war mir klar, dass Regensburg sehr viel für Radfahrer tut. 1980 begann die Radverkehrsförderung in Regensburg. Das Ziel der Stadtplanung bestand darin, den Autoverkehr zu verringern, weil der Bedarf an Autoparkplätzen schnell stieg. Deswegen bedeutete das Radfahren eine praktische Lösung im Verkehr, weil es wenig Platz braucht und der Ausbau der Radwege auch kostensparend ist. Doch waren die Ökologie und die Tatsache, dass der Radverkehr einen wichtigen Beitrag für eine umwelt- und klimagerechte Mobilität leistet, keine direkten Ziele, wie Herr Schels bedauernd bemerkte. Er hat aber zufrieden ausgedrückt, dass es heute ein großes Interesse am Radfahren gibt. Der Anteil der Radler liegt inzwischen bei 20%.

Regensburg mit ca. 157.000 Einwohnern ist ein relevanter Anziehungspunkt aus mehreren Gründen. Einerseits hat es ein großes wirtschaftliches Potenzial (Fahrzeugbau und Elektrotechnik), zweitens ist es eine Hochschulstadt mit ca. 32.000

Conceptul de bicicletă în Regensburg

Primul nostru drum a fost la primărie, unde domnul Schels ne-a prezentat detaliat și clar planul de circulație pentru cicliști din orașul Regensburg. După această prezentare mi-am dat seama că într-adevăr orașul face foarte multe pentru cicliști.

După 1980 a început să se dezvolte în oraș circulația pe bicicletă. S-a dorit dezvoltarea orașului prin reducerea circulației cu autovehicule, deoarece numărul mașinilor în oraș a crescut foarte mult și existau puține locuri de parcare. Ideea circulației pe bicicletă o considerau foarte bună din mai multe puncte de vedere: construirea unei piste pentru bicicliști era mai ieftină, iar parcarea bicicletelor nu necesita un spațiu atât de mare ca cel consacrat mașinilor. Domnul Schels consideră acest proiect foarte bun, dar după părerea lui, scopul principal ar fi trebuit să fie unul de ordin ecologic, respectiv protejarea naturii și a mediului, nu numai reducerea mașinilor din oraș. El este mulțumit că în zilele noastre interesul pentru bicicletă este din ce în ce mai mare. Regensburg are 157.000 de locuitori, din care aproximativ 20% circulă mai ales cu bicicleta.

Acest număr este în creștere, deoarece orașul este important din mai multe privințe: orașul are un potențial economic foarte ridicat (fabricarea de autovehicule, electrotehnica), este un oraș studentesc cu 32.000 de studenți, iar din punct de vedere istoric centrul vechi reprezintă o atracție turistică deosebită. Regensburg este un oraș medieval, care nu a fost distrus în al Doilea Război Mondial. În 2006 a fost inclus în patrimoniul mondial UNESCO, fiind, de fapt, unul dintre orașele medievale cele mai bine conservate din Germania. Construirea pistelor pentru cicliști s-a făcut în funcție de necesitățile mai stringente: s-au construit pe lângă instituții mari cu mulți angajați, școli,

facultăți, centre comerciale sau spații de petrecere a timpului liber. Accentul a căzut, așadar, pe traficul cotidian. Datorită structurării relativ clare a orașului, Regensburg are în prezent o rețea de piste de biciclete bine pusă la punct, care unește toate zonele orașului. Din propria experiență pot spune că se poate ajunge simplu și ușor în centru cu bicicleta, chiar de pe strada Augsburg sau de la Universitate. În noul plan de dezvoltare (2009) există diferite proiecte de îmbunătățire pe termen scurt, dar și pe termen lung. Cele mai importante proiecte își propun următoarele scopuri: optimizarea trecerii din centrul vechi în celelalte părți ale orașului în direcția est-vest, nord-sud, construirea de poduri peste Dunăre, realizarea conexiunii cu zona gării, peste Dunăre și Regen, proiectul pentru strada Pruefening, între strada Lessing și Piața Unirii, de asemenea proiectul conducerii traficului ciclist prin zona pieții Ernst-Reuter. După atingerea acestor scopuri circulația cu bicicleta ar fi mult mai simplă și mai practică. Spre exemplu, ar fi rezolvată problema lipsei semnelor de circulație pentru bicicliști, a pistelor înguste în zonele intens populate, a pistelor aflate în contrast față de circulația rutieră și a celor din stațiile de autobuz sau a pistelor cu suprafețe denivelate etc.

Pentru realizarea acestora a fost alocat un buget de 200.000 de euro. În ciuda faptului că banii sunt disponibili, ei nu pot fi în totalitate investiți în proiect, din cauza lipsei personalului necesar pentru planificare.

Sprijinirea ciclismului

Regensburg-ul și-a dat seama că datorită circulației pe bicicletă se economisesc mulți bani și totodată oamenii ajung într-un mod sănătos la destinație, ocrotind natura.

Studierenden und drittens hat die historische Altstadt eine wichtige touristische Anziehungskraft. Regensburg, das im Jahre 2006 von der UNESCO zum Welterbe erklärt worden ist, ist eine der am besten erhaltenen mittelalterlichen Städte Deutschlands. Beim Ausbau von Radwegen orientiert man sich an den Zielen des Berufsverkehrs und des Schüler-/Studentenverkehrs, an öffentlichen Einrichtungen sowie Einkaufsbereichen und Freizeiteinrichtungen. Der Schwerpunkt liegt also im Alltagsverkehr.

Dank der relativ klaren Struktur der Stadt hat Regensburg heute bereits ein gut zu befahrendes Radverkehrsnetz, das alle Stadtteile einschließt und größtenteils aus Radwegen besteht. Aus persönlicher Erfahrung kann ich auch bestätigen, dass das Zentrum von der Augsburger Straße oder von der Universität mit dem Rad relativ gut zu erreichen ist. In der Neuaufstellung des Radverkehrsplan (2009) kommen mehrere kurzfristige bzw. langfristige Projekte vor. Bei den Schlüsselprojekten handelt es sich um folgende Vorhaben: das Altstadtkonzept mit der Optimierung der Durchlässigkeit in Ost-West- und Nord-Süd-Richtung, das Projekt Brückenbauwerke, die Verbindungen über die Bahnanlagen, die Donau und den Regen, das Projekt Prüfeninger Straße zwischen der Lessingsstraße und dem Platz der Einheit und das Projekt Radverkehrsführung im Bereich Ernst-Reuter-Platz. Durch die Projekte werden die wichtigsten Probleme gelöst, damit bessere Voraussetzungen für Radfahrer geschaffen werden. Zum Beispiel: fehlende Radverkehrsanlagen, schmale Radwege im belebten Bereich, Radfahren entgegen der Fahrtrichtung, Radwege durch Haltestellenbereiche, separate Radverkehrssignalisierung, Oberflächenschäden auf Radwegen, usw. Der Etat für kurzfristige Maßnahmen beträgt insgesamt 200.000 Euro. Obwohl das Geld

vorhanden ist, wird nicht alles Geld genutzt, wegen des Personalproblems für Planung.

Fahrradförderung

Regensburg hat aber erkannt, dass man mit dem Rad nicht nur viel Geld sparen, sondern auch energieeffizient und umweltfreundlich ans Ziel kommen kann. Es geht mir hier um das Projekt „Stadtradeln“, organisiert vom Klima-Bündnis. Das ist ein Wettbewerb unter 38 Städten, Gemeinden und Landkreisen, um zu entscheiden, in welcher Stadt am meisten Fahrrad gefahren wird.. 2012 hat sich Regensburg zum ersten Mal an dieser Aktion beteiligt und mit 157.478 km den 12. Platz im bundesweiten Vergleich erreicht. Jedes Team muss sich online anmelden und im Zeitraum vom 31. August bis zum 20. September möglichst viele Kilometer radeln. Danach müssen sie diese in den eigenen Online-Radlkalender eintragen. Ziel ist es, die Nutzung des Fahrrads im Alltag zu fördern und die Themen Fahrradnutzung und Radverkehrsplanung verstärkt in die kommunalen Parlamente einzubringen. Natürlich werden die aktivsten Teilnehmer mit attraktiven Preisen belohnt.

Sicherheit im Verkehr

Wie bei jedem Verkehrsmittel ist auch beim Fahrrad die Sicherheit ein wichtiger Gesichtspunkt. Bei der Polizei habe ich Antwort bekommen, welche Probleme in Bezug aufs Radfahren in Regensburg vorkommen, bzw. was sie für einen sicheren Radverkehr tun.

Bereits die 10-jährigen Kinder werden im richtigen und regelkonformen Verhalten im Straßenverkehr unterrichtet. Seit vielen Jahren funktioniert die Verkehrs-

Există un proiect care promovează acest lucru, el se numește „Orașul pe bicicletă”, organizat de Klima-Bündis. Acesta este de fapt un concurs între 38 de orașe, comune și regiuni, pentru desemnarea orașului din Germania în care se circulă cel mai mult cu bicicleta.

Regensburg a participat prima oară în anul 2012 și a ocupat locul 12 la nivel național, cu 157.478 km. Fiecare echipă trebuie să se înscrie online și între 31 august și 20 septembrie să parcurgă cu bicicleta cât mai mulți kilometri. Rezultatele obținute trebuie trecute în calendarul online al bicicliștilor. Scopul concursului este de a stârni interesul pentru utilizarea bicicletei în viața de zi cu zi și de a aduce mai puternic în fața parlamentului teme ca folosirea bicicletei și planificarea traficului ciclist. Bineînțeles că participanții cei mai activi vor fi premiați pe măsură.

Siguranță în trafic

Ca la toate mijloacele de transport și în cazul bicicletei siguranța este foarte importantă. La poliția rutieră am primit mai multe informații legate de cele mai frecvente probleme care se ivesc circulând cu bicicleta în Regensburg, dar și despre încercările de a le remedia și de a asigura bicicliștilor siguranța necesară.

Din acest motiv copiii peste 10 ani sunt obligați să frecventeze o școală specială unde să învețe să circule conform legii. Această școală funcționează cu succes de mulți ani în Germania. Copiii sunt mai întâi testați printr-un examen teoretic care se susține la școală, apoi printr-un examen practic într-un spațiu care imită traficul rutier. În ciuda faptului că întrebările la examenul teoretic sunt destul de

grele chiar și pentru un adult, 97% dintre copiii trec cu succes peste examen.

Furturi de bicicletă

Din ianuarie până în iunie 2013 s-au înregistrat aproximativ 329 de furturi, un număr destul de mare. Polițista cu care am discutat, crede că motivul furturilor constă în caracterul anonim al orașului, în faptul că furtul nu se observă. Ne-a tras atenția asupra faptului că este important să fim atente cum legăm bicicletele până intrăm undeva, ca să fie în siguranță. Ideal este să fie legate cu un lanț și un lacăt solid într-o zonă circulantă. Trebuie să fim precauți mai ales în centrul orașului și în zona gării. Furtul trebuie anunțat imediat la poliția locală.

Accidente cu bicicleta

În 2012 s-au înregistrat 269 de accidente cu bicicleta, dintre care în 237 de cazuri cu victime umane. În ultimii ani, după 2006 numărul accidentelor a scăzut, la fel și numărul celor grav răniți. Cauzele accidentelor sunt variate, după spusele comisarului-șef al Poliției, domnul Hirsch. În Regensburg cele mai multe accidente s-au întâmplat datorită circulației pe contrasens, adică nu pe partea dreapta, ci pe partea stânga (57%). Acești bicicliști sunt sever amendați. 10% din accidente se întâmplă din cauza faptului că bicicliștii nu se asigură când virează la dreapta, 8% se datorează neacordării priorității, 10% datorită consumului de alcool, etc.

Ciclismul fără cască poate duce la accidente grave la cap. Tocmai de aceea 4000 de euro sunt investiți într-un nou proiect „Bate-ți capul mai bine cu învățatul.” Astfel studenții sunt nevoiți să poartă cască.

școlare și pentru un adult, 97% dintre copii trec cu succes peste examen. școlare și pentru un adult, 97% dintre copii trec cu succes peste examen. școlare și pentru un adult, 97% dintre copii trec cu succes peste examen. școlare și pentru un adult, 97% dintre copii trec cu succes peste examen.

Fahrrad-Diebstahl

Ungefähr 329 Diebstähle wurden in diesem Jahr vom Januar bis Juni registriert, was immer noch ein großes Problem bedeutet. Die Ursache liegt wahrscheinlich in der Anonymität der Städte, da niemandem ein Diebstahl auffällt, so zumindest die persönliche Meinung einer Polizistin. Hiermit hatte sie unsere Aufmerksamkeit darauf gelenkt, wie man das Fahrrad vor Diebstahl sichert. Es ist ideal, wenn das Rad mit einem massiven Bügel- oder Panzerschloss an einen festen Gegenstand in belebten Zonen gekettet ist. Man muss besonders im Innenstadtbereich und an großen Fahrradabstellplätzen (z.B. am Bahnhof) sehr vorsichtig sein und der Diebstahl muss sofort bei der Polizei gemeldet werden.

Unfallgeschehen mit Radverkehrsbeteiligung

In Regensburg wurden im Jahr 2012 insgesamt 269 Unfälle mit Radverkehrsbeteiligung von der Regensburger Polizei aufgenommen. Davon waren 237 Unfälle mit verletzten Personen. In den letzten Jahren sind die Unfallzahlen gesunken, wobei schwere Personennunfälle seit 2006 einen leichten Rückgang verzeichnen. Die Unfallursachen können vielseitig sein, sagte uns der Polizeihauptkommissar, Herr Hirsch. Das linksseitige Radfahren (52%) ist in Regensburg die Hauptunfallursache. Die sogenannten Geisterradler werden deswegen mit Verwarngeld gestraft. Die anderen Ursachen beschränken sich hauptsächlich auf Fehler beim Rechtsabbiegen (10%), Nichtbeachtung der Vorfahrt (8%), Alkohol (10%), usw.

Illustration: Anna Benczedi

Service de biciclete

De repararea rapidă și garantată a bicicletelor din Regensburg se ocupa „Bikeambulanz” (Ambulanța de biciclete), un furnizor de biciclete, care se află în gara principală al orașului. La ei totul se învâрте în jurul bicicletelor, începând cu închirierea lor online până la vânzare, indiferent de originea cumpărătorilor. Pot spune că „Bikeambulanz” este unic în ceea ce privește rapiditatea reparațiilor. De exemplu, înlocuirea anvelopelor se face în cel mult o oră și jumătate. Prin acest lucru, de asemenea, ei fac ca ciclismul să fie și mai ușor de practicat.

În același timp am primit multe informații utile despre cumpărarea bicicletelor. După cum ne-a povestit Mario Adlbert interesul pentru E-Bike-uri în ultimii doi ani este în creștere. Bicicletele electrice sunt populare în țară, mai ales la pensionari, la navetiști și în zonele rurale.

Rolul bicicletei în turism

Trebuie menționat faptul că bicicletele joacă un rol important și în turism. Multe drumuri pentru biciclete sunt în perimetrul orașului Regensburg. În afară de rutele locale, de exemplu turul Văii Regen, al Văii Naab, turul Falkenstein, precum și circuitele R1, R2, R5, R8 și R9, prin oraș trec și 3 axe importante ale traficului ciclist: Via Danubia, Drumul Baroc și Turul Dunării, șosele care sunt utilizate anual de aproximativ 60 - 70.000 de cicliști.

Din acest motiv se întâmplă de multe ori că turiștii sunt nevoiți să petreacă cel puțin o noapte în oraș. Prin urmare, noi am vizitat o pensiune cunoscută pentru ospitalitatea sa față de cicliști, și anume Casa Kolping. Doamna Dextl, managerul-adjunct al pensiunii ne-a vorbit despre

programul Bett + Bike. Inițiativa a fost lansată de ADFC (Federația Bicicliștilor din Germania). Toate instituțiile private care sunt dispuse să participe la acest program, trebuie să îndeplinească criteriile de calitate cerute de ADFC. Casa Kolping încearcă să satisfacă toate nevoile bicicliștilor. Pachetul pentru oaspeți include, printre altele, cazare ieftină, garaj pentru bicicletă, reparații minore, sucuri răcoritoare, un mic dejun consistent, o sticlă de apă în cameră. Lista cu serviciile oferite, desigur, mai continuă. Ghidurile turistice cu locurile atractive din zonă și informațiile primite de la angajații pensiunii ajută turiștii la orientare. Au subliniat faptul că locul nu este frecventat numai de generația tânără, ci și de persoanele mai în vârstă, de pensionari germani, respectiv de pensionari olandezi „topfit”.

Vineri, în ultima zi, am fost la Parlamentul landului. Doamna Kammerer ne-a explicat clar că landul (care este compus din 41 de orașe și comune) are o strânsă colaborare cu primăria din Regensburg, pentru a asigura dezvoltarea ciclismului. În 2008 a apărut a IV-a ediție revizuită a broșurii cu titlul „Ciclism pe teritoriul Regensburgului”, care a fost distribuită gratuit atât pentru locuitorii orașului cât și pentru turiști.

Traseele se pot parcurge ușor datorită descrierilor cu trimitere la caracterul turei, la obiectivele turistice și la service-urile de biciclete. Locuitorii de acolo sunt foarte mândri mai ales de așa-numitul Traseu al celor Cinci Râuri. Cu o lungime de 365 km, acesta se poate parcurge lejer în 5-6 zile. Traseul oferă o varietate de evenimente culturale și de peisaje sălbatice. Prin urmare, Traseul celor Cinci Râuri – de-a lungul râurilor Vils, Naab, Altmühl, Dunărea și Pegnitz – este cel mai important din regiune. Pentru a oferi o experiență plăcută de ciclism, cei care se ocupă de acest lucru trebuie să fie atenți la buget, dar și să aibă grijă ca

Da das Radfahren ohne Helm zu schweren Kopfverletzungen führt, werden 4.000 Euro ins neue Projekt „Zerbrich Dir den Kopf lieber für Dein Studium!” investiert. Dadurch werden die Studierenden aufgefordert, mit Helm Rad zu fahren.

Service für Fahrräder

Für schnellen und garantierten Service steht die Bikeambulanz, eine Fahrraddienstleistung von Bikehaus am Regensburger Hauptbahnhof, zur Verfügung. Bei ihnen dreht sich alles ums Fahrrad, vom Verleihen bis zum Verkaufen von Rädern im Internet helfen sie gern den Kunden, egal woher sie stammen. Was bei der Bikeambulanz einzigartig ist, ist die schnelle Werkstatt für Reparaturen. Der Schlauchwechsel zum Beispiel wird sofort innerhalb von eineinhalb Stunden gemacht. So wird das Radfahren noch vereinfacht. Anschließend haben wir nützliche Informationen zum Fahrradkauf bekommen. Wie Mario Adlbert uns erzählt hat, sind seit 2 Jahren die Verkäufe von E-Bikes oder Pedelecs sprunghaft angestiegen. Das Elektrofahrrad ist bei Senioren, Berufspendlern oder auch im ländlichen Raum sehr beliebt.

Die Rolle des Fahrrads im Tourismus

Es sollte auch erwähnt werden, dass das Fahrrad im Tourismus sehr stark genutzt wird. Zu Regensburg gehören zahlreiche Radtouren im Bezirk. Neben den lokalen Routen Regentalradweg, Naabtalradweg, Falkensteinradweg sowie den Rundrouten R1, R2, R5, R8 und R9 verlaufen durch die Stadt drei wichtige Fernverkehrsachsen: Via Danubia, die Tour de Baroque und der Donauradweg, der jährlich von ca. 60.000 bis 70.000 Radfahrern genutzt wird.

Dadurch kommt es in der Stadt häufig vor, dass Touristen mit dem Rad mindestens für eine Nacht Unterkunft brauchen. Wir haben einen bekannten fahrradfreundlichen Gastbetrieb besucht, das Kolpinghaus. Frau Dextl, die für die stellvertretende Geschäftsleitung zuständig ist, hat uns einiges über Bett + Bike erzählt. Die Initiative wurde vom ADFC (Allgemeiner Deutscher Fahrrad-Club) gegründet. Diejenigen Gastbetriebe, die am Bett + Bike-Programm teilnehmen möchten, müssen die vom ADFC vorgeschriebenen Qualitätskriterien erfüllen. Die Angebote im Kolpinghaus versuchen, alle Bedürfnisse der Radfahrer zu erfüllen. Das Paket beinhaltet vor allem eine günstige Übernachtungsmöglichkeit, eine Garage für Fahrräder, kleinere Reparaturen, Erfrischungsgetränke für jeden anreisenden Gast, ein kräftiges Radlerfrühstück, eine Flasche Wasser auf dem Zimmer. Die Liste geht natürlich immer noch weiter. Das Informationsmaterial mit attraktiven Ausflugszielen in der Umgebung hilft den Touristen bei der Orientierung. Es wurde weiterhin sehr betont, dass nicht nur die junge Generation, sondern viele deutsche Rentner bzw. „topfite“ Niederländer das Kolpinghaus oft aufsuchen.

Am Freitag hatten wir den letzten Termin beim Landratsamt. Frau Kammerer hat uns deutlich erklärt, dass der Landkreis (41 Städte, Märkte und Gemeinden) in enger Zusammenarbeit mit der Stadt Regensburg für die Entwicklung der Radwege zuständig ist. 2008 wurde die 4. überarbeitete Auflage der Broschüre „Radeln im Regensburger Land“ herausgegeben, die sowohl den Touristen als auch den Einheimischen kostenlos zur Verfügung steht. Anhand der Tourenbeschreibungen mit Hinweisen zum Streckencharakter, zu Sehenswürdigkeiten und zum Radlservice sind die Touren gut nachvollziehbar. Worauf der Bezirk sehr stolz ist, ist der Fünf-Flüsse-Radweg. Den 305 Kilometer langen Fernradweg schafft

drumurile să fie întotdeauna sigure și curate. Un sistem de semnalizare unitar costă între 2000 și 3000 de euro pe traseu. Pe lângă rutele internaționale (München – Regensburg - Praga, Turul Dunării până la Viena, Budapesta) sunt și altele tematice. Traseul Livezilor (Hemau-Beratzhausen-Kallmünz) este totuși cel mai special. Mergând pe jos sau cu bicicleta, putem afla o mulțime de lucruri despre fructele din livadă, despre mere, pere, nuci, struguri, despre oțet must și vin, dar și despre povești, despre obiceiuri și despre meșteșugul lemnului.

Sondaje de opinie pe stradă

Am chestionat 20 de persoane în legătură cu mersul pe bicicletă. Pe mine mă interesa mai ales dacă sunt mulțumite de posibilitățile, de serviciile de ciclism oferite în Regensburg și care sunt problemele cu care s-au întâlnit în această privință. Rezultatele arată că bicicleta satisface nevoile și așteptările majorității oamenilor. Așa cum s-a arătat, bicicleta este mult mai practică și mai ecologică decât mașina. Desigur politicienii, autoritățile și cetățenii mai au încă multe de făcut. Cu toate acestea, eu sunt absolut convinsă că Regensburg este un oraș care iubește bicicleta.

AUTOARE: *Éva Lukács*,
Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

PARTENERĂ DE TANDEM: *Stefanie Wagner*,
Universitatea Regensburg

man gemütlich in fünf bis sechs Tagen. Er bietet eine bunte Vielfalt an kulturellen Highlights und ursprünglicher Natur. Deswegen gilt der Fünf-Flüsse-Radweg entlang der Flüsse Vils, Naab, Altmühl, Donau und Pegnitz als der wichtigste in der Region. Um ein ideales Raderlebnis zu schaffen, wird ständig darauf geachtet und viel Geld investiert, um die Radwegverhältnisse sicher und sauber zu halten. Ein einheitliches Beschilderungssystem zu schaffen kostet ca. 2000 bis 3000 Euro/Radweg. Neben den internationalen Routen (München – Regensburg – Prag, Donauradweg bis Wien, Budapest) gibt es noch andere Themenradwege. Der Obstradweg (Obsterlebnisweg Hemau – Beratzhausen – Kallmünz) ist aber ganz speziell. Man kann zu Fuß oder auf dem Rad viel Wissenswertes über Äpfel, Birnen, Trauben und Nüsse, über Essig, Wein und Most, aber auch zu Märchen, Brauchtum und Holzbaukunst erfahren.

Befragung auf der Straße

20 Personen wurden von uns über das Radfahren befragt. Mich interessierte vor allem, ob sie mit den Möglichkeiten, in Regensburg Rad zu fahren, zufrieden sind und welche Probleme diesbezüglich vorkommen. Das Ergebnis zeigt, dass der Radverkehr in Regensburg den Erwartungen der Mehrheit entspricht. Wie gesagt, es ist viel praktischer und ökologischer Rad zu fahren, als mit dem Auto.

Natürlich gibt es weiterhin viel zu tun – für die Politik, für die Behörden und für die Bürger. Ich bin aber schon total davon überzeugt, dass Regensburg eine fahrradfreundliche Stadt ist.

VERFASSERIN: *Éva Lukács*,
Babeș-Bolyai-Universität, Cluj-Napoca

TANDEMPARTNERIN: *Stefanie Wagner*,
Universität Regensburg

Studiul științelor naturii la Universitatea din Regensburg

„Ce anume studiezi?”

Când dau răspunsul „Chimie”, majoritatea se uită puțin ciudat la mine și mă întrebă de ce nu studiez medicina. Chimia nu este însă un lucru de care orice medic bun are nevoie, ci un domeniu foarte frumos și interesant, care este în același timp și foarte important și util pentru societate. Ce mi se întâmplă însă majorității studenților

care studiază științele naturii. Am ales această temă pentru că am fost curioasă care este situația studenților ce studiază științele naturii la Universitatea Regensburg. Este epuizant studiul? Le este permis studenților să facă cercetare? Ce oportunități de muncă au absolvenții unor astfel de facultăți? Raportul de față va da răspuns la toate aceste întrebări.

Prezentare generală a studiului

La Facultatea de Chimie și Farmacie din Regensburg se poate înscrie orice absolvent de liceu care deține o diplomă de bacalaureat. Nu există un număr limitat de locuri, astfel că toți cei ce se înscriu și îndeplinesc cerințele minime de admitere, sunt automat admiși. Prin urmare nu există

Illustrație: Maria Sardcean

Das Studium der Naturwissenschaften an der Universität Regensburg

„Was studierst du?”

Wenn ich „Chemie” antworte, sehen mich alle ein bisschen komisch an, und fragen, warum ich nicht Medizin studiere. Chemie ist eigentlich nicht nur etwas, was man braucht, um ein guter Arzt zu sein, sondern ein sehr schöner und interessanter Bereich, der sehr notwendig und hilfreich für die Gesellschaft ist. Diese Frage wird sehr oft in Rumänien den Studierenden gestellt, die Naturwissenschaften studieren. Ich habe dieses Thema gewählt, weil ich sehen wollte, wie es für die Studierenden der Naturwissenschaften in Regensburg ist. Ist das Studium anstrengend? Dürfen die Studierenden forschen? Welche Arbeitsmöglichkeiten haben die Absolventen solcher Fakultäten? Dieser Bericht wird diese Fragen der Reihenfolge nach beantworten.

Überblick über das Studium

An der Fakultät für Chemie und Pharmazie kann sich jeder, der eine allgemeine Hochschulreife erworben hat, bewerben. Die Anzahl der Studierenden für den Studiengang Chemie ist unbegrenzt, und deswegen wird man an der Universität zugelassen, wenn man die minimalen Bedingungen erfüllt. Daher gibt es an dieser Fakultät keinen Eignungstest. Die Situation sieht gut aus, oder? Zumindest bis das Semester beginnt, weil diese Fakultät als eine der strengsten angesehen ist, und

sehr viele Studierende ihr Studium bereits im ersten Semester abbrechen. Eine zweite und letzte Stufe ist das dritte Semester, das als das schwierigste gilt und in dem ebenfalls viele ihr Studium aufgeben. Man kann sagen, dass man seinen Abschluss schaffen wird, wenn man mit dem dritten Semester fertig ist. Worin liegt hier die Schwierigkeit? Um darauf antworten zu können, werfen wir einen Blick auf den Modulplan: Höhere Mathematik für Chemiker, Elektrochemie, Kinetik, Analytische Chemie, Thermodynamik, Reaktionsmechanismen – alle diese Fächer bereiten den Studierenden Kopfschmerzen.

Die Studiengänge Chemie, Biologie oder Physik mit B.Sc.-Abschluss (Bachelor of Sciences) sind nicht die einzigen Abschlussmöglichkeiten in den Naturwissenschaften an der Universität Regensburg. Im Vergleich zu Rumänien, wo man ausschließlich auf B.Sc.-Abschlüsse studieren kann, gibt es in Regensburg, wie in anderen deutschen Universitäten, auch einen rein didaktisch spezialisierten Studiengang bzw. -abschluss mit Staatsexamen, in dem man als Studierender ausschließlich auf Haupt-, Realschul- und Gymnasiallehramt der verschiedenen Fächer vorbereitet wird. Es gibt einige Unterschiede zwischen Lehramt und dem Bachelor- oder Masterstudiengang Chemie:

Erstens sind die wissenschaftlichen Kenntnisse der Lehramtsstudenten nach ihrem Abschluss vergleichbar denen eines Chemiestudierenden im vierten Semester.

nicu test de admitere. Totul pare în ordine, nu? Cel puțin până începe semestrul, pentru că această facultate este considerată una dintre cele mai stricte și foarte mulți studenți își întrerup studiile în primul semestru. Un al doilea și ultim prag este semestrul al treilea, care este considerat cel mai dificil și în care mulți renunță la studii. Se poate deci considera ca o regulă generală că studenții care trec de semestrul al treilea, vor și absolvi această facultate. Dar în ce constă dificultățile? Pentru a putea răspunde la această întrebare, haideți să aruncăm o privire peste planul de învățământ: matematică avansată pentru chimiști, electrochimie, cinetică, chimie analitică, termodinamică, mecanisme de reacție: toate aceste materii le dau dureri de cap studenților.

Chimia, fizica și biologia nu sunt singurele specializări posibile la Universitatea din Regensburg. Spre deosebire de România, la Regensburg, precum și în alte universități din Germania, există posibilitatea de a absolvi o specializare de tip didactic, în cadrul căreia studenții sunt pregătiți în domeniul ales pentru meseria de profesor, fie la nivel de școală generală, fie la Gymnasium sau Realschule. Există însă anumite diferențe între specializarea chimie și chimia în scop didactic. În primul rând, un absolvent al liniei pedagogice este pregătit din punct de vedere științific doar la nivelul unui student din anul doi de la chimie. În al doilea rând, absolvenții liniei pedagogice primesc automat un loc de muncă în landul Bavaria, dar nu pot să aleagă unde vor fi repartizați. De asemenea, după absolvire aceștia trebuie să dea un examen de titularizare.

Cum se poate deveni cadru universitar?

Un absolvent de fizică, chimie sau biologie își poate croi o carieră într-o companie, în industrie, într-un laborator, dar de aseme-

nea se poate gândi și la o carieră universitară. Pentru cea din urmă este însă nevoie ca acesta să fi absolvit și un masterat în domeniu și să fi terminat un doctorat.

O diferență dintre situația din Bavaria și cea de la Universitatea „Babeș-Bolyai” este faptul că acolo nu e nevoie de o pregătire pedagogică pentru a deveni cadru universitar. Nu știu exact de ce nu este necesară, dar fiind prezentă la unele cursuri de la Universitatea din Regensburg, pot să spun că profesorii de acolo predau la fel de bine ca cei de aici. Am auzit însă că deși nu este necesar, mulți decid să facă ulterior și un modul pedagogic.

Cercetarea ca student

În România este perfect normal ca studenții de la licență să petreacă între două și patru ore pe zi într-un laborator de cercetare, iar mai apoi să își prezinte rezultatele la o conferință. De aceea se pune întrebarea dacă la fel este și în Germania, sau mai exact, la Universitatea din Regensburg.

Studenții acestei universități au posibilitatea de a lucra într-un laborator de cercetare, dar acest lucru nu este des întâlnit. În cazul în care totuși își doresc acest lucru, ei pot vorbi cu un profesor care are un grup de cercetare, urmând să înceapă o perioadă de probă. Aceasta durează între o săptămână și o lună, timp în care studentul are timp să își dea seama dacă îl interesează domeniul în care lucrează acel grup. Dacă se decide că acesta nu este potrivit pentru el, studentul are posibilitatea de a schimba grupurile de cercetare. Munca pe care studenții trebuie să o depună nu este dificilă, spre exemplu sintetizarea unor materii prime, lucru la computer, studiu de literatură sau eventual să asiste un student doctorand la operații de laborator simple, cum ar fi

Zweitens bekommen die Lehramtsstudenten nach dem Studium einen Platz als Lehrer irgendwo in Bayern, aber sie können nicht entscheiden oder wählen, wo sie unterrichten werden. Die Absolventen sind nach der Uni außerdem nicht echte Lehrer, sondern sie müssen zuerst das zweite Staatsexamen absolvieren, um richtige Lehrer zu werden.

Wie wird man Dozent?

Wenn man den Bachelor- oder Masterstudiengang Physik, Chemie oder Biologie abgeschlossen hat, kann man Karriere in einer Firma, in der Industrie oder in einem Labor machen, aber man kann auch an eine Laufbahn an der Universität denken, um präziser zu sein, als Hochschuldozent. Dafür muss man ein Bachelor-, ein Masterdiplom erworben und auch eine Doktorarbeit geschrieben haben.

Ein Unterschied zwischen der Situation in Bayern und der an der Universität Babeș-Bolyai ist, dass man dort keine pädagogische Ausbildung braucht, um Dozent zu werden. Ich bin nicht sicher, warum es nicht notwendig ist, aber da ich einige Vorlesungen dort besucht habe, kann ich sagen, dass die Dozenten an der Uni Regensburg so gut wie unsere hier in Cluj unterrichten können. Ich habe aber später gehört, dass, obwohl es nicht notwendig ist, viele Dozenten sich freiwillig dazu entscheiden, ein pädagogisches Modul zu machen.

Forschung als Student

In Rumänien ist es ganz normal für Bachelor-Studierende, 2 bis 4 Stunden pro Tag in einem Forschungslaboratorium zu arbeiten und auch ihre Entdeckungen auf Konferenzen vorzustellen. Deswegen wird die Frage gestellt, ob es auch

in Deutschland, oder genauer gesagt, an der Uni Regensburg, in der Tat so ist.

Für Regensburger Bachelor-Studierende ist es möglich, in einem Forschungslabor zu arbeiten, aber es ist nicht so üblich. Sie können aber mit einem Professor sprechen und ihm sagen, dass sie in seiner Forschungsgruppe arbeiten wollen und danach werden sie ein Schnupperpraktikum machen. Sie arbeiten eine Woche bis zu einem Monat, um zu sehen, ob diese Gruppe und deren Forschung sie interessiert. Wenn es nichts für sie ist, können sie die Forschungsgruppe wechseln. Die Arbeit, die diese Studierenden machen müssen, ist nicht schwer, entweder Ausgangsstoffe aufbauen, am Computer arbeiten, Literaturrecherche machen oder vielleicht einem PhD-Studierenden im Labor mit leichten Tätigkeiten helfen, wie zum Beispiel einer Filtration. Nur die Master-Studierenden dürfen allein arbeiten und normalerweise leiten sie die Bachelor-Studierenden an, die im Labor arbeiten. Die Master-Studierenden können auch dafür bezahlt werden, wenn sie eine Stelle als Wissenschaftliche Hilfskraft bekommen.

Was denken die Studierende über ihre Fakultäten?

Mehrere Studierende, die entweder Physik, Chemie oder Pharmazie studieren, wurden von mir befragt. Die meisten hatten eine gute Meinung über ihre Fakultät und würden sie nicht wechseln. Ich hatte auch die Möglichkeit, mehrere Chemielabore zu besuchen. Meiner Meinung nach ähneln sich die Studierendenlabore und die Forschungslabore ein bisschen. Bei uns ist das nicht so: die Forschungslabore in unserer Fakultät sehen besser aus als in Regensburg, aber unsere Studierendenlabore sind ganz schlecht ausgestattet. Dort arbeiten die Stu-

o filtrare. Studenții masteranzi au dreptul de a lucra individual și de obicei îndrumă studentii de la licență care mai lucrează în acel laborator. De asemenea, studenții masteranzi pot fi și plătiți, asta în cazul în care primesc un post de asistent cercetător.

Ce părere au studenții despre facultatea lor?

Mai mulți studenți ce studiază fie fizica, fie chimia, fie farmacia au fost interviuați. Majoritatea aveau o părere bună despre facultatea lor și nu doreau să se transfere la o altă universitate. Am avut, de asemenea, ocazia de a vizita mai multe laboratoare de chimie. În opinia mea, laboratoarele de studenți și cele de cercetare sunt destul de similare. La noi situația e însă alta: laboratoarele de cercetare au condiții mai bune decât acolo, dar cele de studenți sunt destul de rău echipate. În Regensburg studenții lucrează în perechi sau individual, pe când în Cluj în cel mai bun caz suntem în grupe de câte doi.

Pe acești studenți i-am mai întrebat apoi și ce părere au despre nivelul de pregătire al cadrelor universitare. Toți mi-au răspuns că acestea sunt bine pregătite, că știu despre ce vorbesc, iar asta pot și eu să confirm. Am fost prezentă la unele cursuri și toți m-au impresionat.

Am avut oportunitatea de a discuta cu un lector de la chimie organică despre studenții Facultății de Chimie și Farmacie. Mai întâi am întrebat-o însă, de ce a ales să predea la această universitate. Am aflat că terminase doctoratul la Universitatea Stuttgart, lucrase o vreme în Elveția ca cercetător și venise la Regensburg din motive personale. Cu toate acestea, a spus că îi place la Regensburg și cel mai mult apreciază că profesorii sunt luați în serios și că există relații intercolegiale bune.

De asemenea, am întrebat și despre nivelul de pregătire al studenților, iar răspunsul primit a fost oarecum neașteptat: dumneaa era de părere că există atât studenți buni, dar și mulți care sunt „blank” – această situație există și la Cluj, dar în niciun caz nu mi-aș fi putut imagina

că la fel este și acolo, deoarece mereu am crezut că studenții germani sunt mult mai bine pregătiți.

Am asistat apoi la cursul predat de dânsa și m-a impresionat cât de interactiv era. Studenții răspundeau la întrebări pe tot parcursul cursului printr-un sistem centrali-

zând, fie doar în grupuri sau în grupuri mici, fie singuri. Ich hatte die Gelegenheit, mit einer Dozentin, die organische Chemie unterrichtet, über die Studierenden der Fakultät für Chemie und Pharmazie zu diskutieren. Aber zuerst habe ich sie gefragt, warum sie diese Universität gewählt hat, wie sie hierher gekommen ist. Ich erfuhr, dass sie ihre Doktorarbeit an der Universität Stuttgart gemacht hatte, dass sie eine Weile auch in der Schweiz als Forscherin gearbeitet hatte und dass sie aus persönlichen Gründen nach Regensburg gekommen ist. Trotzdem gefällt es ihr dort und am meisten, dass die Dozenten ernst genommen werden und es gute persönliche Verhältnisse gibt.

Ich habe die Studierenden auch gefragt, was sie über das fachliche Niveau der Dozenten denken. Alle haben mir gesagt, dass die Dozenten gut

Ich habe mich auch nach dem fachlichen Niveau der Studierenden dieser Fakultät erkundigt, und die Antwort war etwas unerwartet: Sie meinte, dass es dort auch sehr gute Studierende gibt, aber auch viele, die „blank” seien – das ist eigentlich wie bei uns in Cluj, aber ich konnte mir so einen Fall nicht vorstellen, denn ich dachte immer, dass die Studierenden in Regensburg alle sehr gut sein müssten.

Ich war auch zu einer ihrer Vorlesungen anwesend und ich war sehr beeindruckt, wie interaktiv die war. Die Studierenden antworteten während der Vorlesung zu Fragen, die vorgestellt waren, durch ein zentralisiertes System: Jeder Studierende meldete sich bei einem Programm mit seinem Handy oder seinem Laptop an und konnte dann zu den Fragen, die während des Kurses gestellt wurden, antworten. Die Fragen waren Multiple-Choice und die Antworten waren anonym, man konnte danach nur sehen, wie viele Studierende eine Antwort gewählt hatten. Nachdem alle Studierenden geantwortet hatten, begann die Dozentin mehr zu erklären und die Studierenden hatten die Gelegenheit, ihre Antworten zu ändern. Während sie mehr erklärte, konnte man bemerken, wie immer mehr Studierende die

vorbereitet sind, dass sie wissen, worüber sie sprechen, und das kann ich auch bestätigen. Ich habe einige Vorlesungen gesehen und alle Dozenten hatten eine beeindruckende Wirkung auf mich.

zat: fiecare student se loga într-un program cu ajutorul laptopului sau a smartphone-ului și răspundea la întrebările care apăreau pe parcursul cursului. Întrebările erau cu variante de răspuns și mi-a plăcut că răspunsurile erau anonime și se centraliza numărul de studenți care au ales o anumită variantă. După ce fiecare student a răspuns la întrebare, profesorul începea să dea indicii și să explice mai mult, iar studenții aveau posibilitatea să-și modifice răspunsul. Pe măsură ce primeau mai multe indicii, se observa cum majoritatea tindea să aleagă un singur răspuns, pe cel corect. Acest mod de evaluare mi-a plăcut foarte mult și mi-ar plăcea să avem și noi la Cluj un asemenea sistem.

Am fost apoi din nou surprinsă de faptul că în timpul cursului studenții nu puneau întrebări. La noi acest lucru e destul de comun, probabil și deoarece suntem atât de puțini. Mi s-a spus că în cazul în care se întâmplă ca studenții să aibă întrebări, le adresează de cele mai multe ori la sfârșitul cursului.

Acestea au fost deosebirile dintre facultățile noastre, dar există și asemănări: de exemplu, cursul predat era foarte asemănător cu cel de la Cluj și am observat că ambele se bazează pe același tratat de chimie. Am întrebat mai multe despre bibliografie și de multe ori titlurile menționate erau cele pe care le folosim și noi.

Am asistat mai târziu la un curs de chimie analitică. Mi-a plăcut că profesorul nu se concentra asupra cantității de informație transmisă, ci încerca să explice cât mai bine ceea ce predă, astfel ca studenții să înțeleagă tema în totalitate – lucru care la noi se întâmplă foarte rar. Majoritatea cadrelor didactice aleg să predea cât mai mult într-un timp cât mai scurt, în detrimentul explicațiilor detaliate. Cu toate acestea, un cercetător care acum își face

abilitarea la Regensburg și care a terminat facultatea la Cluj mi-a spus, că a observat că studenții clujeni au o pregătire teoretică superioară celor din Germania. Cum este posibil acest lucru, nu am idee.

Oportunități de angajare

Unul dintre motivele pentru care am ales această temă, a fost interesul pentru posibilitățile de angajare ale celor ce au studiat științele naturii la Universitatea din Regensburg. M-a interesat să fac o comparație între situația din Regensburg/Germania și cea din Cluj/România legat de această temă. În România absolvenții de fizică, chimie sau biologie care lucrează în domeniu sunt de cele mai multe ori profesori. Foarte rar se întâmplă să găsească posturi la vreo fabrică sau în laboratoare. În Germania situația e cu totul alta: foarte rar se întâmplă ca absolvenții acestor facultăți să nu își găsească un loc de muncă. Între 2002 și 2004 a fost însă o situație nefavorabilă pentru domeniul chimiei. În perioada aceea oferta de locuri de muncă era foarte mică pentru chimști. Astfel s-a observat și o scădere a numărului de studenți de la această specializare. Însă de atunci situația s-a îmbunătățit și interesul pentru chimie a început din nou să crească.

Dintre oamenii de știință, în Germania fizicienii își găsesc cel mai ușor un post. În Regensburg, plimbându-mă pe coridoarele Facultății de Fizică am fost uimită să văd o mulțime de oferte de slujbe pentru absolvenții acestei facultăți. Chimistii sunt următorii în ordinea oportunităților de angajare, iar cel mai greu își găsesc de lucru biologii. Am întâlnit în Regensburg o absolventă de biologie care acum studiază farmacia tocmai din cauză, că nu și-a găsit de lucru în acest domeniu.

richtige Antwort gaben. Diese Evaluation hat mir sehr gefallen und es wäre super, wenn es das auch bei uns in Cluj gäbe.

Noch mehr war ich überrascht, dass keine Studierenden Fragen während der Vorlesung stellten. Bei uns ist es ganz normal, dass Fragen gestellt werden, weil wir so wenige sind. Die Dozentin hat mir gesagt, dass das auch passiert, aber die meisten Studierenden fragen nach der Vorlesung, was sie nicht verstanden haben oder wenn sie mehr über ein Thema wissen wollen.

Dies waren die Unterschiede zwischen unseren beiden Fakultäten, aber es gibt auch Gemeinsamkeiten: Zum Beispiel war der Kurs unserem in Cluj sehr ähnlich und ich habe bemerkt, dass beide Veranstaltungen auf dasselbe Buch aufbauten. Ich habe die Dozentin mehr über die Bibliographie des Kurses gefragt und die Bücher, die sie mir genannt hat, waren sehr oft dieselben, die wir nutzen.

Ich hatte auch die Gelegenheit, während einer Vorlesung in der Analytischen Chemie anwesend zu sein, und was mir gefallen hat, war, dass der Professor den Unterricht nicht auf die Quantität des Stoffes ausrichtete. Er versuchte, den Stoff mit so guten Erklärungen wie möglich zu vermitteln, sodass alle Studierenden gleich das Thema verstanden – was bei uns sehr selten passiert. Manche unserer Dozenten wollen sehr viel Stoff unterrichten, aber wie viel die Studierenden verstehen, ist nicht ihr Problem. Trotzdem hat mir ein Forscher, der an unserer Fakultät in Cluj seinen Abschluss gemacht hat und jetzt dort an seiner Habilitation arbeitet, gesagt, dass er beobachtet habe, dass die Studierenden unserer Fakultät eine bessere theoretische Ausbildung hätten. Wie es dazu kommt, kann ich nicht sagen.

Arbeitsmöglichkeiten

Einer der Gründe, warum ich dieses Thema gewählt habe, war das Interesse für die Arbeitsmöglichkeiten der Naturwissenschaftler, die an der Universität Regensburg studiert haben. Ich wollte einen Vergleich zwischen der Situation in Regensburg/Deutschland und der in Cluj/Rumänien machen. In Rumänien können die Absolventen, die Physik, Chemie oder Biologie studiert haben, wenn sie eine Arbeitsstelle in ihren Bereich suchen, sehr oft nur als Lehrer arbeiten. Sehr selten passiert es, dass sie in einer Fabrik oder einem Labor eine Stelle finden. In Deutschland ist das ganz anders: sehr selten passiert es, dass die Absolventen dieser Fakultäten keine Arbeitsstelle finden können. Zwischen 2002 und 2004 aber gab es eine schlechte Situation für Chemiker. Es war sehr schwer für die Absolventen, eine Arbeitsstelle zu finden, da das Angebot an Arbeitsplätzen sehr gering war und deswegen hat man einen Rückgang in der Anzahl der Studierenden bemerkt, aber seitdem ist die Situation besser geworden und das Interesse für Chemie ist wesentlich gestiegen.

Von allen bekommen die Physiker am leichtesten eine Arbeitsstelle. Als ich durch die Korridore der Fakultät für Physik ging, war ich erstaunt zu sehen, wie viele Stellenanzeigen für Studenten und Absolventen auf den Anschlagtafeln waren. Die Chemiker sind die nächsten auf der Liste der Arbeitsmöglichkeiten und die Biologen finden am schwersten einen Arbeitsplatz. Ich habe in Regensburg eine Biologie-Absolventin kennengelernt, die jetzt Pharmazie studiert, weil sie keine Arbeit in diesem Bereich finden konnte.

Über die Arbeitsmöglichkeiten der Chemiker habe ich mehr von einer Master-Studentin und einem Forscher an der Fakultät für Chemie und Pharmazie erfahren. Wenn

Despre oportunitățile de angajare ale chimiștilor am aflat mai multe de la o studentă la master și de la un cercetător de la Facultatea de Chimie și Farmacie. Aceștia mi-au spus că este destul de dificil pentru absolvenții studiilor de licență să găsească un post vacant. Cei ce doresc să profeseze în domeniu, trebuie de obicei să aibă și studii de masterat, deoarece oportunitățile de angajare sunt mai numeroase în acest caz. Foarte mulți chimiști lucrează în industrie. Inginerii chimiști câștigă mai bine decât chimiștii, dar trebuie luat în calcul faptul că un chimist este în general mai bine pregătit în domeniul științelor naturii și astfel acesta are o anumită flexibilitate, putând profesa în mai multe domenii.

În concluzie, am fost foarte impresionată de Universitatea Regensburg și de modul în care se studiază acolo științele naturii. Când am ajuns, m-am gândit că universitățile noastre sunt foarte diferite și că nu voi putea găsi asemănări între ele, dar pe măsură ce am aflat mai multe, am găsit și aceste asemănări. Cu toate acestea, sunt de părere că studenții germani au condiții mai bune și oportunități de muncă superioare celor români. Și ce e evident: în Germania nimeni nu îi întreabă pe studenții facultăților de științe ale naturii de ce totuși au ales acest domeniu sau ce se vor face când termină facultatea.

*AUTOARE: Atena-Bianca Șolea,
Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca*

*PARTENERĂ DE TANDEM:
Isabella-Olivia Branco,
Universitatea Regensburg*

jemand nur den Bachelorabschluss hat, ist es ganz schwierig eine Arbeitsstelle zu bekommen. Diejenigen, die in diesen Bereich aktiv sein wollen, müssen auch einen Masterabschluss vorweisen können. Dann haben sie viel mehr Arbeitsmöglichkeiten. Sehr viele Chemiker arbeiten in der Industrie. Zwar verdienen die Chemieingenieure mehr als die Chemiker, aber es ist zu bedenken, dass man mit einem Chemiestudium generell in Naturwissenschaften ausgebildet ist, und deswegen können die Chemiker in mehreren Bereichen einen Arbeitsplatz finden.

Alles in allem war ich sehr beeindruckt von der Universität Regensburg und dem Studium der Naturwissenschaften dort. Als ich dort ankam, dachte ich, dass unsere beiden Universitäten ganz verschieden seien und dass ich keine Gemeinsamkeiten finden würde, aber als ich mehr über die Uni erfahren hatte, bin ich auf diese Gemeinsamkeiten gestoßen. Trotzdem bin ich der Meinung, dass die Studierenden in Regensburg bessere Einrichtungen haben als wir und manchmal auch bessere Arbeitsmöglichkeiten. Und was noch auffällt ist, dass niemand die Naturwissenschaftsstudierenden fragt, warum sie das studieren oder was sie danach machen werden.

*VERFASSERIN: Atena-Bianca Șolea,
Babeș-Bolyai Universität, Cluj-Napoca*

*TANDEMPARTNERIN: Isabella-Olivia Branco,
Universität Regensburg*

Frățiile: preconcepții versus realitatea

Ca și în orice societate, există și în Regensburg tradiții, povești, diferite organizații, obiceiuri și nu numai. Ritualuri de frățiile studențești sunt invaluite în mister.

Orașul Regensburg și proiectul tandem mi-au oferit o experiență de neuitat și oportunitatea de a intra în contact cu trei frății cunoscute din oraș. Desigur, există și alte frății în Regensburg, de exemplu, frății non-confesionale sau organizația pentru femei, care au criterii diferite, dar eu voi vorbi despre cele trei menționate mai sus. În acest raport este vorba și despre prejudecățile oamenilor. Vreau să arăt cât de departe este propria imaginație de adevăr sau dimpotrivă, cât de apropiate sunt unul de celălalt.

Presupuneri

La auzul cuvântului „fraternitate”, mulți îl asociază cu scrimă, tradiții ciudate și multă bere. Frățiile studențești sunt văzute cu un ochi critic, din cauza secretelor și ritualurilor lor „care forțează studenții să renunțe la viața lor personală”. Studenții susțin că nu merită să treci prin testările „îngrozitoare” la care ești supus pentru a fi acceptat, iar după aceea să îți ghidezi toată viața după regulile impuse. Mulți cred că regulile sunt prea stricte, iar pedepsele pe măsură, adică sunt considerate ca fiind

drastice. Rasismul și antisemitismul sunt alte cuvinte asociate cu acest fel de organizații.

Curiozitatea oamenilor este în continuă creștere și nu va putea fi niciodată satisfăcută. Ca rezultat se formează păreri diferite care se schimbă în preconcepții negative.

Ca și candidat al acestor organizații, trebuie să fii atent pentru care frăție te hotărăști (cu orientare politică, religioasă, etc.), deoarece acestea sunt foarte diferite, așa cum sugerează și numele lor.

Frăția germano-catolică Rupertia din Asociația Cartel (KDStV)

Cei din frăția germano-catolică (din Asociația Cartel) au fost foarte amabili și de mare ajutor, răspunzând la toate întrebările puse. Frăția a fost înființată în 6 iunie 1947 și este o legătură pe viață între foștii studenți și cei activi. Ca și nume protector l-au ales pe Sfântul Rupert, care a propăvăduit în Evul Mediu ca episcop (călător) itinerant al Bavariei de Est.

Până în prezent KDStV Rupertia – cu cei peste 400 de membri ai săi – se regăsește în Asociația Cartel ca fiind cea mai mare asociație academică din regiunea orașului Regensburg. Prin interdisciplinaritatea organizației frăția germano-catolică realizează un schimb de opinii între

Studentenverbindungen: Vorurteil versus Realität

Wie in jeder Gesellschaft, gibt es auch in Regensburg Traditionen, Geschichten, verschiedene Organisationen, Sitten und nicht nur das, sondern auch Studentenverbindungen, um deren Rituale sich viele Mysterien ranken.

Die Stadt Regensburg und das Tandemprojekt haben mir ein schönes Erlebnis bereitet und die Gelegenheit gegeben, während meiner Recherche in Kontakt mit drei bekannten Studentenverbindungen zu kommen. Natürlich gibt es auch zahlreiche andere Verbindungen in Regensburg, zum Beispiel auch konfessionslose oder Frauenverbindungen, die andere Kriterien haben, aber ich werde über die drei oben genannten sprechen. Es geht in diesem Bericht auch um die Vorurteile der Menschen. Ich möchte aufzeigen, wie weit entfernt manchmal die eigene Vorstellung von der Wahrheit ist oder im Gegenteil, wie stark diese verknüpft sind.

Annahmen

Allein das Hören des Wortes ‚Studentenverbindungen’, assoziieren viele mit Fechten, merkwürdigen Traditionen und viel Bier. Die Studentenverbindungen werden als etwas Negatives gesehen, wegen ihrer vielen Geheimnisse und Rituale „die die Studenten zwingen, auf deren persönliches

Leben zu verzichten“ sagte eine alte Dame. Einige behaupten, dass es sich nicht lohne, die „fürchterlichen“ Tests durchführen um akzeptiert zu werden und nachher das ganze Leben nach deren Regeln auszurichten. Viele glauben, dass die Regeln zu streng seien und die Strafen ebenso. Diese werden als drastisch angesehen. Rassismus und Antisemitismus sind andere Wörter, die mit Verbindungen assoziiert werden.

Die Neugier der Menschen wird ständig größer und kann nie ganz befriedigt werden. Als Ergebnis entstehen verschiedene Meinungen, die sich zu negativen Vorurteilen wandeln.

Als Bewerber solcher Organisationen, muss man darauf achten, für welche Verbindung man sich entscheidet (politisch, kirchlich orientiert, o.ä.), denn sie unterscheiden sich sehr voneinander, wie die jeweiligen Namen schon suggerieren.

Die Katholische Deutsche Studentenverbindung Rupertia im Cartellverband

Die Katholische Deutsche Studentenverbindung Rupertia im Cartellverband (CV) fand ich sehr nett und hilfreich, sie haben alle meine Fragen beantwortet und alles erzählt. Die Verbindung wurde am 6. Juni 1947 gegründet und ist ein

Illustrație: Anna Benzecedi

membrii activi și cei care au o anumită vechime, care au deja o carieră.

Fiind frați catolici resping ca întotdeauna duelul studențesc de orice fel.

„Asociația Cartel a Frățiilor Studențești Catolice Germane este asociația noastră umbrelă care reprezintă spre exterior comunitatea noastră pe care o etalăm prin culorile noastre albastru și roșu pe fundal alb”, a declarat Christian, un membru al organizației.

Fondată în 1856, Asociația Cartel unește 129 de frații la 53 de universități, în special în Germania, dar și în Elveția, Italia, Ungaria, Japonia și Polonia și are aproximativ 33.000 de membri, fiind cea mai mare asociație academică din Europa.

Frăția se ghidează după următoarele 4 principii:

Religio: Ca și catolici declarați, ei tratează cu seriozitate credința și Biserica, încercând

Lebensbund activ și de foste studenți. Ca patron de nume a ales să lege legătura cu Sfântul Rupert, care în Evul Mediu a misionat în Bavaria de Sud.

În prezent puțin peste 400 de membri are CV Rupertia în Regensburg cel mai mare grup de studenți în Regensburg. Prin intermediul interdisciplinarității în cadrul legăturii reușesc să participe atât la activități de studiu, cât și cu cei numiți „Alte Herren”, adică cu cei care sunt deja profesioniști în viața profesională, în domeniul studiilor de specialitate.

Ca grup de studenți catolici resping orice formă de dueling (Mensur). „Der Cartellverband Katholischer Deutscher Studentenverbindungen (CV) este un Dachverband, care demonstrează apartenența noastră în exterior prin purtarea culorilor noastre, albastru și roșu pe fundal alb”, explică Christian, un membru al organizației.

În anul 1856 înființat, reunește CV în prezent 129 de legături la 53 de universități, în special în Germania, dar și în Elveția, Italia, Ungaria, Japonia și Polonia și are aproximativ 33.000 de membri și este cea mai mare asociație academică din Europa.

Principiile vieții de legătură sunt în acord cu următoarele patru principii:

Religio: Ca și catolici declarați, ei tratează cu seriozitate credința și Biserica, încercând

despre credința catolică, în special despre învățătura catolică, să se orienteze.

Scientia: În cadrul valorilor etice și morale, se respectă libertatea de învățare și cercetare. Un angajament peste măsură în studiu este pentru ei la fel de firesc, ca și sprijinul reciproc.

Amicitia: Prietenia este pentru ei nu doar o relație de lungă durată, ci și o simțire de comunitate. „Ca Lebensbund este pentru noi firesc, o viață întreagă să stăm unul lângă celălalt și toți membrii să fie mai mult decât prieteni, ci să fie și prietenii noastre”, spune Christian. În special prin intermediul prieteniei transgeneraționale se disting de „cluburile obișnuite”.

Patria: „Germania este patria noastră, suntem influențat de moștenirea culturală și simțim că suntem patrioți convinși și că suntem obligați să fim activi în dezvoltarea societății tradiționale și valoroase. Christian continuă. În plus, ei participă la o democrație constituită și la o Europă unită. Politic sunt în acord cu aceste principii.

Pentru a deveni membru al legăturii, trebuie să fii acceptat de o universitate sau o facultate. Dacă te înscrii într-o facultate și te înscrii în CV, devii membru pe viață, rămânând membru pentru totdeauna. După studiu, devii un „Alte Herren”, adică un membru în vârstă.

Pentru a deveni membru al legăturii, trebuie să fii acceptat de o universitate sau o facultate. Dacă te înscrii într-o facultate și te înscrii în CV, devii membru pe viață, rămânând membru pentru totdeauna.

când să își ghideze gândirea și să acționeze conform standardelor credinței catolice.

Scientia: În cadrul valorilor morale și etice, ei sunt pentru libertatea învățământului și a cercetării. Implicarea mai intensă decât nivelul normal în studiu este pentru ei la fel de firească ca și sprijinul reciproc.

Amicitia: Prietenia pentru ei nu înseamnă doar socializare pentru o anumită perioadă. „Reprezentând un legământ de viață, frăția semnifică pentru noi bineînțeles un sprijin necondiționat, a fi acolo unul pentru celălalt și să existe mai mult decât o prietenie între frați.” În special prin prietenia între generații frăția se diferențiază semnificativ de „societățile tradiționale”.

Patria: „Germania este țara noastră, suntem înzestrați de patrimoniul său cultural și ne simțim, fiind patrioți convingși, obligați să participăm activ la dezvoltarea unei societăți conștiente tradițiilor și valorilor sale.” În plus, ei se angajează pentru o Europă democratică și unită. În privința acestor principii ei nu aparțin nici unui partid politic.

Pentru a fi acceptat în frăție, trebuie să fiți înscrși la o universitate. Dacă vă decideți după o perioadă de probă să deveniți un membru pe viață, aceasta va continua și după studii, devenind membru cu vechime (Alter Herr).

Pentru a deveni membru al unei organizații care face parte din Asociația Cartel, candidatul trebuie să îndeplinească următoarele criterii: trebuie să fie de sex masculin, catolic și student și să nu facă parte din niciun partid extremist sau să le susțină punctele de vedere. După aceea urmează o perioadă de probă, denumit Fuxenzeit, cu scopul de a testa compatibilitatea noului membru în frăție și dacă poate trăi după cele 4 princi-

pii. Pe lângă aceasta, noul membru, numit Fux învață multe depre istoria frăției și a asociației umbrelă, despre anumite reguli de politețe și de comportament necesare în contactul cu alte frății. Cunoașterea istoriei orașului, a universității și învățarea unor cântece aparțin tot de această perioadă de probă. Toate acestea vor fi testate în cadrul unei probe orale care este similară cu cea de la universitate. În cazul în care ești admis, devii membru pe viață.

Pentru a fi inclus din nou în organizație, candidatul trebuie să promită respectarea regulamentului și a statutului frăției, să promită că va păstra taina comunității și va deveni un prieten și un frate adevărat pentru fiecare membru. Țara de proveniență și naționalitatea nu joacă niciun rol important în frăție, toată lumea este acceptat.

Membrii noi trebuie să învețe obiceiurile existente de la cei vechi și să le respecte. De exemplu, când se adună toți și cântă un cântec studentesc, la terminarea acestuia cartea de cântece trebuie închisă sau să fie întoarsă. Dacă o persoană uită acest lucru, se poate întâmpla, ca una dintre persoane să îi pună pe carte o halbă de bere care trebuie, evident, băută până la fund. Dacă cineva se comportă necorespunzător, se poate întâmpla, ca drept pedeapsă să nu mai are voie să consume alcool la eveniment.

Există numeroase ritualuri, cum ar fi atunci când sărbătoresc într-un bar în timp ce se „bea salamandră”^{1]}. Acesta este doar unul din multe altele, nu se pot descrie toate ritualurile. A fi membru al frăției studentești înseamnă să trăiești tradițiile. Studenții

^{1]} Salamandra: Este un ritual ținut de către frății care include consumul băuturilor alcoolice după un anumit scenariu.

man männlich sein, katholisch und studieren und darf keiner extremistischen Partei angehören oder deren Ansichten vertreten. Dann erfolgt eine Probezeit, genannt Fuxenzeit, in der man sich die Verbindung anschaut sowie die Verbindung sich den Kandidaten. In dieser Zeit wird man Fux genannt und man will herausfinden, ob man zusammenpasst und ob das neue Mitglied die oben genannten vier Prinzipien lebt. Außerdem lernt der Fux in dieser Zeit viel über die Geschichte der Verbindung und den Dachverband, gewisse Höflichkeits- und Verhaltensregeln im Umgang mit anderen Verbindungen und untereinander sowie die Geschichte der Stadt und der Universität und einige Lieder. Dies alles wird dann in einer mündlichen Prüfung abgefragt, ähnlich einer Prüfung an der Universität. Wenn diese bestanden wurde, wird man Mitglied auf Lebenszeit.

Um neu in die Verbindung aufgenommen zu werden, muss man geloben, dass man die Verbindungsordnung und Satzung achtet, das Conventsgeheimnis wahrt und jedem Mitglied wahrer Freund und Bruder ist. Herkunft und Nationalität spielen in der Verbindung keine Rolle, jeder wird akzeptiert. Als neues Mitglied soll man von den Älteren lernen, welche Bräuche es gibt und soll sich daran halten. Wenn man zum Beispiel zusammensitzt und ein studentisches Lied singt, muss man nach dem Lied das Liederbuch wieder zu machen oder umdrehen. Wenn man das vergisst, kann es passieren, dass jemand einem ein Glas Bier in das Buch stellt, dass dann getrunken werden muss. Wenn sich jemand ungebührlich verhält, kann es dann hingegen passieren, dass man keinen Alkohol mehr auf der Veranstaltung trinken darf.

Es gibt zahlreiche Rituale, wie zum Beispiel wenn man in einer Kneipe feiert

und dabei einen Salamander^{1]} reibt. Das ist nur eines von vielen, man kann sie nicht alle beschreiben. Verbindungsstudent sein heißt auch, Traditionen zu leben. Die aktiven Studenten gestalten jedes Semester auch ein Semesterprogramm, in dem sie zahlreiche Veranstaltungen organisieren. Die meisten sind auch für Gäste offen. Die Verbindung im Rahmen des CVs beteiligt sich auch an einigen wohltätigen Projekten, besonders zu erwähnen ist hierbei die CV Afrika Hilfe.

Innerhalb des eigenen Dachverbandes gibt es ein Freundschaftsverhältnis, dass sich im gemeinsamen Cartellbrüderlichen „DU“ als Anrede ausdrückt. So besuchen sich Verbindungen aus dem gleichen Dachverband und unterstützen einander. Ansonsten gibt es recht wenig und selten Zusammenarbeit mit anderen Verbindungen, erst recht nicht aus anderen Dachverbänden.

Corps Franconia Jena: Die älteste und einzige Corp Verbindung der Universität Regensburg

Ich war sehr ungeduldig und begeistert, als ich in das Corpshaus eingeladen wurde und dort mein Interview führen konnte. Ich machte mir sehr viele Gedanken und stellte mir ein unheimliches Haus vor, welches vor den Blicken der Öffentlichkeit versteckt sei. Und was glauben Sie? Ganz im Gegenteil, vor meinen Augen stand ein sehr schönes und großes Haus mit einem gepflegten

^{1]} Der „Salamander“ ist eine noch heute bei Studentenverbindungen übliche, besonders feierliche Form des Zutrinkens als Teil der akademischen Trinkkultur. Praktiziert wird dieses Ritual vor allem in Kneipen und Kommersen, d.h. während (offiziellen) studentischen Feiern, wenn die Alten Herren, die Vertreter befreundeter Verbindungen oder Ehrengäste begrüßt werden. Im Rahmen eines Stiftungsfestes kann ein Salamander auch zur Ehre der eigenen Verbindung gerieben werden.

activi pregătesc pentru fiecare semestru un program în cadrul căruia se organizează o serie de evenimente. La majoritatea evenimentelor pot participa și persoane din afara frăției. Ei se angajează de asemenea și în proiecte caritabile, de menționat ar fi aici ajutorul Asociației Cartel în Africa.

„Colaborarea ca și termen are o conotație negativă”, în cadrul asociației cartel proprii există o relație de pritenie care se exprimă prin folosirea cuvântului „TU” ca formă de adresare. Colaborarea cu alte frății are loc mai rar și cu siguranță nu cu fraternități din alte asociații umbrelă.

Corpul Franconia Jena: Cea mai veche și singura asociație corp la Universitatea din Regensburg

Am fost foarte nerăbdător și emoționat când am fost invitat în casa asociației să îmi fac interviul. Mi-am făcut o mulțime de gânduri și mi-am imaginat o casă înfricoșătoare care a fost ascunsă de ochii publicului. Dar ce credeți? Dimpotrivă, în fața ochilor mei stătea o casă foarte frumoasă și mare, cu o grădină îngrijită unde se poate face și grătar.

Din casă a ieșit un bărbat tânăr care ne-a poftit prietenos înăuntru. Eu am avut o conversație cu unul dintre cei mai vechi membrii și cu un membru actual al fraternității de la care am primit următoarele informații: Corpul Franconia Jena este o asociație purtătoare de uniforme colorate și ca singurul corp de la Universitatea din Regensburg reunește studenți și Alumni de la această universitate, de la Universitatea Friedrich-Schiller din Jena, și de la Universitatea Johann Wolfgang Goethe. Membrii frăției se numesc „Francii din Jena” (Jenenser Franken) sau ca și mai de mult „Jenschfranken”.

Franconia Jena are culorile verde, roșu și auriu (din partea de jos), cu percuție de aur. Pe lângă asta se poartă o căciulă verde. Bobocii din „Francii din Jena” poartă o bandă de vulpe în verde-roșu, de asemenea cu percuție de aur. Sloganul-ul este „Onoare, libertate, unitate”! Motto-ul este „Gladius sit Vindex Noster”!

Puteți în orice moment, dar numai ca și student în Regensburg, să vă alăturați și să fiți membru pe viață după perioada de probă. Cum spunea și domnul Wiesner, membru vechi: „Legăturile într-o frăție durează mai mult decât o căsnicie.”

Primele trei semestre sunt ucenicia, astfel cei interesați sunt „ucenici”, și rămân întreaga perioadă în casa corpului. Ei sunt pregătiți pentru examenul de admitere, în timp ce ei cunosc valorile și istoria frăției și nu numai aceasta, de asemenea participă la lecții de scrimă și au o întâlnire cu cei mai vechi membri ai frăției. Aceasta este așa-numita perioadă activă, la sfârșitul căreia trebuie să depui un jurământ.

După ce membrii devin inactivi și nu mai sunt adăpostiți în casa corpului, sunt liberi să aleagă unde vor să locuiască. Fiecare membru are obligația de a participa la ritualuri, de a plăti lunar o sumă de bani frăției și studenții trebuie să ia studiile foarte în serios.

În cazul în care un membru nu plătește sau situația de la universitate se înrăutățește, acest membru nu mai are dreptul pentru o anumită perioadă de timp (un semestru) să participe la evenimentele asociației. Cea mai drastică pedeapsă este excluderea din fraternitate.

Corpul Franconia Jena sprijină studenții, finanțează Universitatea organizând diverse evenimente, cum ar fi „Nava

Garten, wo man auch grillen kann. Aus der Tür heraus kam ein junger Mann, der uns sehr freundlich ins Haus einlud. Ich führte ein Gespräch mit einem Alten Herrn und einem aktuellen Mitglied der Verbindung und habe folgende Informationen erhalten:

Das Corps Franconia Jena zu Regensburg ist eine pflichtschlagende und farben-tragende Studentenverbindung und als einziges Corps an der Universität Regensburg vereint Franconia-Jena Studenten und Alumni dieser Hochschule, der Friedrich-Schiller-Universität Jena und der Johann Wolfgang Goethe-Universität. Die Corpsmitglieder werden Jenenser Franken oder wie von alters her Jenschfranken genannt. Franconia Jena hat die Farben grün-rot-gold (von unten) mit goldener Perkussion. Dazu wird eine grüne Mütze getragen. Die Renoncen der Jenenser Franken tragen ein Fuchsband in grün-rot (v. u.) ebenfalls mit goldener Perkussion. Der Wahlspruch lautet Ehre, Freiheit, Einigkeit! Der Wappenspruch ist Gladius sit vindex noster!

Man kann jeder Zeit, aber nur als Student in Regensburg beitreten und nach der Probezeit das ganze Leben Mitglied sein, wie Herr Wiesner, ein Alter Herr, auch sagte „die Verbindung dauert länger als eine Ehe”.

Die ersten drei Semester sind die Lehrzeit, die Interessenten sind also „Lehrlinge” und wohnen die ganze Periode im Corpshaus. Sie werden für die Aufnahmeprüfung vorbereitet, indem ihnen die Werte und die Geschichte der Verbindung beigebracht werden und nicht nur das, sondern sie werden auch im Fechten unterrichtet und sie haben ein Treffen mit den Alten Herren. Dies ist die sogenannte aktive Periode, am Ende derer man einen Eid ablegen muss. Danach werden die Mitglieder inaktiv und wohnen nicht mehr im Corpshaus, sondern können frei ent-

scheiden, wo sie wohnen wollen. Jedes Mitglied hat die Pflicht, an Ritualen teilzunehmen, der Verbindung monatlich eine Geldsumme zu bezahlen und die Studenten müssen ihr Studium sehr ernst nehmen.

Im Falle, dass ein Mitglied nicht mehr bezahlt oder die Situation an der Universität sich verschlechtert, darf dieser für eine bestimmte Zeitspanne (ein Semester) nicht mehr am Corps teilnehmen. Die drastischste Strafe wäre der Ausschluss aus der Bruderschaft. Corps Franconia Jena unterstützt die Studenten, sie finanzieren die Universität, indem es verschiedene Veranstaltungen organisiert, wie das Römerschiff²⁾, das in Regensburg nachgebaut wird. Sie organisieren auch ein Stiftungsfest im Sommer und ein Stiftungsjahr im Januar.

Sie legen Wert darauf, dass Rassismus keinen Platz in ihrer Verbindung hat, daher stimmen sie der Mitgliedschaft von Personen mit einer anderen Nationalität zu: „wir haben Norweger, Chinesen und Türken”, so der Alte Herr.

Sie sind auch für das Fechten bekannt, alle Mitglieder der Verbindung werden darin trainiert. Während des Kampfs tragen alle eine Fechtausrüstung. Diese besteht aus Schutzbrillen, Ohren-, Nasen- und Brustschutz, nur die Wangen und die Stirn können verletzt werden.

Wenn man die Rituale, das Fechten und die Regeln beiseite lässt, hat man das Bild von einer großen Familie, die sich gegenseitig hilft und sich miteinander wohlfühlt. Sie feiern, trinken Bier und verstehen sich auch mit anderen Verbindungen.

²⁾ Als Römerschiff (lateinisch wörtlich „spielerisches/tänzerisches Schiff”; Plural naves lusoriae) wird ein römischer Kriegsschiffstyp der Spätantike bezeichnet.

romană”², care are loc la Regensburg. Ei organizează și evenimente proprii, cum ar fi Festivalul Fundației din vară și Anul Fundației din luna ianuarie.

Rasismul și naționalismul nu are loc în frăția lor, astfel încât aceștia sunt de acord cu statutul de membru al persoanelor de alte naționalități: „Noi avem norvegieni, chinezi și turci”.

Ei sunt, de asemenea, cunoscuți pentru scrimă, toți membrii fiind antrenati. În timpul luptei toți poartă echipamentele de scrimă care constă în purtarea ochelarilor de protecție, protecția urechilor, a nasului și a pieptului, doar obraji și fruntea pot fi rănite.

Dacă lăsăm la o parte ritualurile, scrima și regulile, vom obține imaginea unei familii mari care se ajută reciproc, iar membrii se simt confortabil unul cu celălalt. Ei sărbătoresc, beau bere și se înțeleg bine și cu alte frății.

Fraternitatea creștină Ostmark-Breslau din Regensburg

Fraternitatea creștină Ostmark-Breslau din Regensburg (în prezent Wrocław) a fost înființată în anul 1920 în Breslau, iar din 1982 ea este o parte integrantă a vieții universitare în frumosul oraș dunărean.

Este o fraternitate de sprijin, non-confesională și non-violentă, purtătoare a culorilor violet-alb-auriu.

Această organizație oferă din 1920 multor generații de studenți un loc de socializare, de mediere a valorilor politice și etice, și de sprijin prietenesc reciproc. Nu în ulti-

2] În limba latină înseamnă „navă jucăușă/dansatoare”, reprezintă o navă română de război din antichitatea târzie.

mul rând, această frăție transmite abilități esențiale pentru studiu și pentru viitoarea carieră, cum ar fi discursul liber în fața unui public larg sau organizarea de evenimente.

Aceasta servește pentru învățarea responsabilității și a muncii independente, proprietăți care sunt indispensabile în studiu și viața profesională. În același timp asociația oferă o comunitate interdisciplinară de mai multe generații, care oferă ajutor reciproc în studiu sau în medierea locurilor de practică.

Fraternitatea Ostmark-Breslau din Regensburg este o legătură pe viață. Asta înseamnă, că membrii săi doresc să fie legați între generații și interdisciplinar prin prietenii pe viață. „Această prietenie se definește, pe lângă devotamentul personal și loialitatea, pe care o numim „fraternitate (Bundesbrüderlichkeit)”, prin celelalte idealuri pe care noi le reprezentăm.”

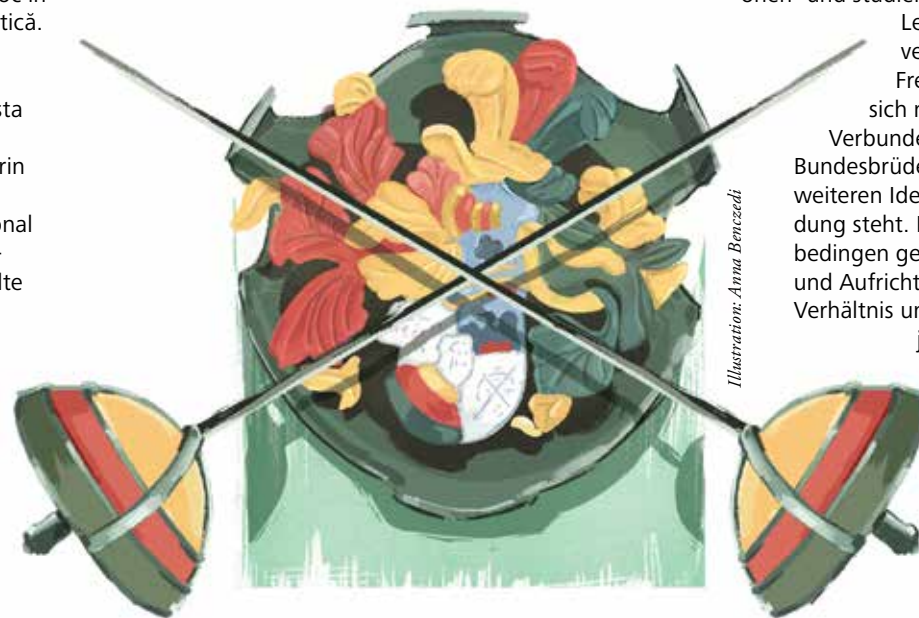
Fraternitatea se bazează pe încredere reciprocă și onestitate în relația personală între membrii noștri. A se putea baza întotdeauna pe frate (Bundesbruder) și a conta pe sprijinul lui este pentru noi o valoare esențială de neprețuit în studiu, la locul de muncă și acasă.

Organizația se ghidează după cele 3 principii „Loialitate – Adevăr – Autodisciplină”.

Membrii primesc multe lucruri de la Ostmark, dar pentru asta trebuie să îndeplinească anumite obligații și cerințe. Frăția cere în schimb de la toți membrii recunoașterea unui regulament de bază democratic și liber al Republicii Federale Germania: „Pentru extremiștii de orice fel nu există loc la noi.” Chiar mai mult, membrii trebuie să recunoască valorile ei creștine, respectând și apărând libertatea fiecărui om, precum să fie gata să se ridice

Die Christliche Burschenschaft Ostmark-Breslau zu Regensburg

Die Christliche Burschenschaft Ostmark-Breslau zu Regensburg wurde 1920 in Breslau (heute Wrocław) gegründet, seit 1982 sind sie ein fester Bestandteil des Hochschul-lebens in der schönen Donaustadt. Sie sind eine farbentragende, überkonfessionelle

und nichtschlagende Studentenverbindung mit den Farben violett-weiß-gold. Sie bietet seit 1920 vielen Generationen von Studenten einen Ort der Geselligkeit, der Vermittlung von politischen und ethischen Werten und der gegenseitigen, freundschaftlichen Unterstützung. Nicht zuletzt, vermitteln sie für das Studium und das spätere Berufsleben essentielle Fähigkeiten, wie beispielsweise das freie Reden vor größerem Publikum oder die Organisation von Veranstaltungen. Diese dient dem Erlernen von Verantwortungsbewusstsein und Selbstständigkeit,

also von Eigenschaften, die im Studium und Berufsleben nicht wegzudenken sind. Gleichzeitig bieten sie eine generationen- und fächerübergreifende Gemeinschaft, die gegenseitige Hilfe in Studienfragen oder bei der Vermittlung von Praktika bietet.

Die Burschenschaft Ostmark-Breslau zu Regensburg ist ein Lebensbund. Das heißt, ihre Mitglieder wollen sich generationen- und studienfächerübergreifend ein Leben lang freundschaftlich verbunden sein. „Diese Freundschaft definiert sich neben der persönlichen Verbundenheit und Treue, die wir Bundesbrüderlichkeit nennen, über die weiteren Ideale, für die unsere Verbindung steht. Die Bundesbrüderlichkeit bedingen gegenseitige Verlässlichkeit und Aufrichtigkeit im persönlichen Verhältnis unserer Mitglieder. Sie jederzeit auf den Bundesbruder verlassen und auf seine Unterstützung zählen zu können, stellt für uns einen essentiellen Wert dar, der im Studium, im Beruf und im Privatleben unschätzbar wertvoll ist“, sagt ein Mitglied der Verbindung.

Sie folgen den drei Prinzipien „Treue - Wahrhaftigkeit – Selbstzucht“.

Die Mitglieder bekommen vieles von der Burschenschaft, aber dafür müssen diese einige Pflichten und Anforderungen erfüllen. Sie fordert von allen Mitgliedern ein Bekenntnis zur freiheitlich-demokratischen Grundordnung der Bundesrepublik Deutschland: „Extremisten jeglicher Art haben bei uns keinen Platz“, unterstreichen meine Gesprächspartner. Noch mehr müssen

pentru țara lor. Organizația cere de la membrii săi o atitudine moderată față de ei înșiși și semenii săi, acest lucru include menținerea prieteniei pe viață între frați. Ei vor ca și membrii să se implice în cadrul frăției și să fie dispuși să se implice. Ei se așteaptă, de asemenea, de la toți membrii din Ostmark la un studiu finalizat cu succes:

„Prin urmare, studiul este întotdeauna pe primul loc!”

Frăția deține din 1991 în partea de sud a orașului Regensburg într-un cartier liniștit, numit Ziegetsdorf, casa Ostmark care de atunci reprezintă centrul vieții active. Aici trăiesc, lucrează și sărbătoresc membrii activi ai Breslau din Regensburg!

Frățiile joacă un rol important în viața studenților, acestea sprijină membrii atât în dezvoltarea lor personală cât și în carieră, legând totodată prietenii pe viață.

AUTOARE: *Yolanda Berinde*,
Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

PARTENER TANDEM: *Joshua Indenhuck*
Universitatea Regensburg

sich die Mitglieder zu deren christlichen Werten bekennen, die Freiheit eines jeden Menschen achten und verteidigen und jederzeit bereit sein, sich für ihr Vaterland einzusetzen. Sie fordern ein mäßigendes Verhalten gegenüber sich selbst und seinen Mitmenschen, dies beinhaltet auch die Pflege der Freundschaft der Bundesbrüder auf Lebenszeit. Sie wollen auch, dass sich die Mitglieder in der Verbindung engagieren und Einsatzbereitschaft zeigen. Außerdem erwarten sie von allen Ostmärklern ein zielstrebiges Studium und einen erfolgreichen Studienabschluss. Das Studium steht somit immer an erster Stelle. Sie besitzen seit 1991 im Süden der Stadt Regensburg im ruhigen Stadtteil Ziegetsdorf, das Ostmarkhaus, das seitdem den Mittelpunkt des aktiven Lebens bildet. Hier wohnen, feiern und arbeiten die aktiven Mitglieder der Ostmark-Breslau zu Regensburg.

Die Verbindungen spielen eine wichtige Rolle im Leben der Studenten, sie unterstützen die Mitglieder sowohl in ihrer persönlichen Entwicklung als auch in ihrer Karriere und bilden gleichzeitig lebenslange Freundschaften.

VERFASSERIN: *Yolanda Berinde*,
Babeș-Bolyai-Universität, Cluj-Napoca

TANDEMPARTNER: *Joshua Indenhuck*
Universität Regensburg

Viața și integrarea minorităților

„Migranților, care se descurcă bine la școală, lumea le este deschisă.”

Este bine cunoscut faptul că în Germania trăiește un număr mare de imigranți. Dar cât de mare este acest număr? Cum este viața lor de zi cu zi? De ce este Germania o țară atât de atractivă? Ce cred nemții despre imigranți? Acestea sunt întrebările, pe care toată lumea și le-ar pune. Ceea ce mă interesează în special, este situația copiilor proveniți din familii de migranți. Mutarea într-o altă țară este o mare schimbare pentru ei și mai ales în cazul în care nu vorbesc limba, întreaga călătorie ar putea deveni rapid un coșmar. Vor putea avea succes la școală? Cum arată viitorul lor? Acestea sunt întrebările, care vor sta la baza lucrării mele.

În prima zi de cercetare am vizitat Asociația pentru muncitori străini (a.a.a.). a.a.a. este o organizație non-profit, care sprijină cu diferite oferte copiii și tinerii proveniți din familii de migranți. Într-un interviu cu Frank Preussner, asistent social și director al Departamentului pentru asistența studenților și a familiei, am aflat foarte multe despre activitatea acestei asociații. a.a.a. oferă diferite activități pentru copii și tineri. Copiii primesc ajutor la teme și suport în învățarea limbii – predarea limbii germane în grupuri mici (maximum 3 copii). Ei învață împreună și se pregătesc pentru teste. Asociația oferă, de asemenea, cursuri și sprijin individual pentru a putea obține cele mai bune rezultate școlare. Ceea ce oferă în plus, pe lângă suportul în educație, sunt activitățile de formare, pentru promovarea toleranței și a non-violenței, precum și training-uri de aplicare pentru un loc de muncă și diverse

activități de timp liber. Copiii obțin ajutor în căutarea locurilor de ucenicie și de muncă. Asociația este în mare parte finanțată de orașul Regensburg. Copiii plătesc o sumă simbolică pe lună, dar există și posibilitatea pentru familiile dezavantajate din punct de vedere social, ca aceste cheltuieli să fie suportate de către Centrul de Tineret sau de Centrul de Consiliere și Orientare în Carieră. Din cauza aceasta există la a.a.a. puțini angajați permanenți, majoritatea fiind voluntari sau practicanți (aproximativ 30-40). a.a.a. există în Regensburg de 40 de ani. Asociația a devenit cunoscută pentru activitatea sa bine și totodată este promovată și în anumite școli.

În Germania, fiecare stat are sistemul propriu de învățământ, care la prima vedere pare complicat. În cele ce urmează, mă voi baza mai ales pe sistemul școlar bavarez, fiind de importanță majoră pentru cercetarea mea. Unii sunt de părere că acesta este sistemul școlar cel mai dificil în Germania, deoarece copiii împreună cu părinții sunt obligați, ca din clasa a 4-a să ajungă la o decizie cu privire la viitoarea lor carieră școlară (gimnaziu, liceu sau colegiu). Acesta este un factor major de stres, atât pentru copii cât și pentru părinți. Dar ce înseamnă această situație pentru copiii imigranților?

În timpul vizitei în Regensburg, am avut posibilitatea de a vizita două școli diferite și de asemenea, am participat la cursurile susținute aici. Cele două școli au fost Școala Elementară Clermont-Ferrand și Școala

Alltag und Integration von Minderheiten

„Für Migranten, die gut in der Schule sind, steht die Welt offen.”

Es ist allgemein bekannt, dass in Deutschland eine große Zahl von Einwanderern lebt. Aber wie groß ist diese Zahl? Wie gestaltet sich ihr Alltag? Was macht Deutschland so attraktiv? Was denken die Deutschen über die Einwanderer? Dies alles sind Fragen, die sich jeder stellen würde. Was mich speziell interessierte, war jedoch die Situation der Kinder mit Migrationshintergrund. Der Umzug in ein anderes Land bedeutet eine große Veränderung für sie und gerade wenn sie die Sprache nicht sprechen, könnte die ganze Reise auch schnell zu einem Alptraum werden. Werden sie in der Schule Erfolg haben können? Wie sieht ihre Zukunft aus? Dies sind die Leitfragen, auf die ich meine folgende Arbeit stützen möchte.

Am ersten Tag der Recherche haben wir den a.a.a. (Arbeitskreis für ausländische Arbeitnehmer) besucht. Der a.a.a. ist ein gemeinnütziger Verein, der Kindern, Jugendlichen und Familien mit Migrationshintergrund mit verschiedenen Angeboten unterstützend zur Seite steht. Im Gespräch mit Frank Preußner, einem Sozialpädagogen und Leiter der Schüler- und Familienhilfe, erfuhren wir eine Menge über die Arbeit des Vereins. Beim a.a.a. findet man diverse Angebote für Kinder und Jugendliche. Kinder bekommen Hilfe bei Hausaufgaben und Deutschnachhilfe in Kleingruppen (max. 3 Kinder). Sie lernen gemeinsam und bereiten sich auf Tests vor. Der Verein bietet auch Kurse und Einzelförderung zum Erreichen des bestmöglichen Schulabschlusses an. Neben der Hilfe bei der

Schulbildung, gibt es auch Trainings zur Förderung von Toleranz und Gewaltfreiheit sowie Bewerbungstrainings und diverse Freizeitangebote. Die Kinder bekommen auch Hilfe bei der Lehrstellen- und Arbeitsplatzsuche. Der Verein wird zum Großteil durch die Stadt Regensburg finanziert. Die Kinder zahlen pro Monat einen symbolischen Beitrag, wobei für sozial schwächere Familien auch die Möglichkeit besteht, dass das Jugendamt oder das Jobcenter die Kosten übernehmen. Deswegen gibt es beim a.a.a. auch nur wenig festangestellte Mitarbeiter, jedoch viele (ca. 30-40) ehrenamtliche Mitarbeiter bzw. Praktikanten. Den a.a.a. gibt es in Regensburg seit 40 Jahren. Er ist durch seine gute Arbeit mittlerweile in der ganzen Stadt bekannt und auch in bestimmten Schulen wird dafür geworben.

In Deutschland verfügt jedes Bundesland über ein eigenes Bildungssystem, welches jeweils auf den ersten Blick sehr kompliziert scheint. Im Folgenden werde ich mich vor allem auf das bayerische Schulsystem stützen, da es für meine Recherche vor Ort von großer Bedeutung war. Einige sind der Meinung, dass es das schwierigste Schulsystem Deutschlands sei, weil Kinder und auch Eltern bereits in der 4. Klasse gezwungen sind, eine Entscheidung bezüglich ihrer zukünftigen Schullaufbahn (Mittelschule, Realschule oder Gymnasium) zu treffen. Das bedeutet einen großen Stressfaktor, sowohl für die Kinder als auch für die Eltern. Wie stellt sich nun diese Situation für Migrantenkinder im Besonderen dar?

Generală Pestalozzi. În aceste școli, am vizitat două clase diferite, una cu copii care tocmai s-au mutat în Germania, și o clasă cu copii imigranți de a doua generație (adică născuți în Germania cu părinți imigranți).

ceilalți copii este necesar să se comunice în limba germană. Cum funcționează acest lucru? Deși reprezintă o provocare majoră la prima vedere, diriginta clasei speciale de tranziție, doamna Claudia Baierl este sigură că

Cum ne putem imagina situația unui elev provenit din familie de imigranți la școala Clermont-Ferrand? Tocmai ajuns în Germania, elevii sunt plasați într-o clasă de tranziție, de multe ori există o diversitate culturală, reprezentată de până la unsprezece țări diferite. Pentru a comunica cu

elevii, care acceptă această provocare, au acces la întreaga lume.

Limba maternă nu este neglijată, ea poate fi recunoscută ca o a doua limbă străină pentru bacalaureat. Există și posibilitatea de a susține testul de califi-

Ich hatte während meines Aufenthalts in Regensburg die Gelegenheit, zwei Schulen zu besuchen und dort auch am Unterricht teilzunehmen. Die beiden Schulen waren die Clermont-Ferrand-Volksschule

Wie kann man sich nun die Situation eines Schülers mit Migrationshintergrund an der Clermont-Ferrand-Schule vorstellen? Gerade erst in Deutschland angekommen, finden sich die Schüler in einer Übergangs-

und die Pestalozzi-Mittelschule. In diesen Schulen habe ich zwei verschiedene Klassen besucht, eine mit Kindern, die gerade nach Deutschland gezogen sind, und eine mit Kindern aus der hauptsächlich zweiten Einwanderergeneration.

klasse wieder, in der oft bis zu elf verschiedene Nationen vertreten sind. Um sich mit den gleichaltrigen Kindern zu verständigen, ist es jedoch nötig, schon bald auf deutsch zu kommunizieren. Wie funktioniert das? Obwohl es auf den ersten Blick eine große Herausforderung darstellt,

care în limba maternă. Testul de calificare este conceput mai întâi în limba germană, pe urmă tradus de corectori calificați și recunoscut de către experții din domeniu.

În ciuda tuturor acestor evoluții pozitive, conform doamnei Baierl, predarea acestor ore nu este tocmai o sarcină ușoară. Clasele de tranziție sunt supraaglomerate, deja 20 de elevi sunt prea mulți, de multe ori învață în aceeași clasă simultan elevi aflați la niveluri lingvistice diferite. În clasa sa actuală, profesoara trebuie să pregătească trei oferte de cursuri diferite. Vârsta elevilor dintr-o clasă variază între 11-18 de ani.

În concluzie, întrebarea este, dacă faptul că acești copii sunt imigranți are încă un impact asupra vieții lor? Aici pot fi găsite lângă toate exemplele pozitive, din păcate și povești unice, foarte îngrijorătoare. Profesoara ne-a povestit despre o fată din Kosovo, care a fost o tânără elevă foarte talentată și ambițioasă, care ar fi putut avea mult succes în viață, fiind o persoană cu o inteligență deosebită. Cu toate acestea, părinții ei au insistat de timpuriu, ca fata să se căsătorească cu un bărbat ales pentru ea, în loc să urmeze cariera ei profesională. Pe de altă parte, am vorbit cu o fată maghiară care mi-a spus că are foarte multe oportunități și se simte foarte confortabil în clasă. Am stat în școala Clermont-Ferrand aproximativ patru ore și a fost o experiență inedită, de neuitat, plină de satisfacții pentru mine.

În școala Pestalozzi am vizitat o clasă, care este compusă în principal din copii din două generații de imigranți. Imigranți din două generații înseamnă că acești copii s-au născut în Germania, părinții lor au imigrat în Germania dintr-o altă țară înaintea nașterii lor. Mulți copii ne-au spus că ei vorbesc acasă cu părinții și frații încă de multe ori în limba lor maternă. Mulți copii au povestit

că mama lor sau tatăl lor vorbește limitat și deficitar limba germană, se întâmplă ca doar să înțeleagă limba. Se mai întâmplă, de asemenea, ca tocmai copiii să corecteze greșelile gramaticale ale părinților. Păstrarea tradiției și a limbii pare fi importantă în multe familii. O elevă musulmană ne-a mărturisit de exemplu, că mama ei predă la o școală musulmană privată cu scopul de a menține propriile competențe lingvistice, pentru a le putea utiliza cât mai corect și pentru a le transmite generațiilor viitoare.

Ultima noastră vizită a fost la Oficiul de Integrare al orașului Regensburg, unde am primit de la directorul oficiului, Andreas Reindl, informații valoroase și câteva statistici despre situația actuală a imigranților. În anul 2014, 30% din populație era de origine imigrantă în Regensburg, din care 11% eram imigranți. În prezent apar în evidența orașului Regensburg imigranți din 146 de națiuni, cele mai multe dintre ele sunt de origine rusă sau turcă. În acest moment, ca urmare a extinderii UE, numărul imigranților din Bulgaria și România este cel mai mare. Orașul are o atitudine pozitivă față de imigranți. Domnul Reindl consideră că datorită tendințelor demografice nefavorabile, orașul are nevoie de imigranți, pentru a asigura creșterea economică continuă.

În vremuri economice favorabile, există suficiente locuri de muncă raportate pentru populația aptă de muncă. Din punct de vedere economic, a declarat domnul Reindl, există refugiați, care vin din motive umanitare la Regensburg, dar orașul dorește să atragă mai ales oamenii bine educați, care sunt considerați ca forță de muncă completă. Din această cauză, Oficiul de Persoanele cu un fundal de migrare și elaborează proiecte pentru promovarea atitudinii pozitive în rândul populației față de integrare și imigrare și pentru realizarea unei deschideri interculturale. Din 2015 este

ist sich die Klassenleitung der besuchten Übergangsklasse, Frau Claudia Baierl, sicher, dass Schülern, die diese Herausforderung annehmen, die Welt offen steht. Beispielsweise werden die Muttersprachen nicht vernachlässigt, sondern man kann sie sich, als zweite Fremdsprache für das Abitur anerkennen lassen. Es gibt auch die Möglichkeit, den Qualifizierenden Hauptschulabschluss in der Muttersprache zu machen. Dieser wird zuerst auf deutsch erstellt, anschließend von qualifizierten und anerkannten Korrektoren übersetzt und es wird eine Musterlösung erstellt. Trotz all dieser positiven Entwicklungen, ist es jedoch keine leichte Aufgabe in diesen Klassen zu unterrichten, so Frau Baierl weiter. Übergangsklassen sind überfüllt, schon 20 Schüler seien viel zu viel, da in einer Klasse oft Schüler mit sehr unterschiedlichen Sprachniveaus gleichzeitig unterrichtet werden. In ihrer aktuellen Klasse müsse die Lehrerin bis zu drei verschiedene Unterrichtsangebote vorbereiten. Das Alter der Schüler in einer Klasse reicht von 11-18 Jahren. Abschließend stellt sich uns die Frage, ob der Migrationshintergrund noch einen Einfluss auf das Leben dieser Kinder hat? Hier finden sich neben all den Positivbeispielen leider auch einzelne, sehr bestürzende Geschichten. Die Lehrerin berichtete von einem Mädchen aus dem Kosovo, das eine sehr talentierte und ehrgeizige junge Schülerin war, die aufgrund ihrer Intelligenz und ihres Ehrgeizes viel Erfolg in ihrem Leben hätte haben können. Jedoch bestanden ihre Eltern darauf, früh eine Ehe mit einem für sie ausgewählten Mann einzugehen, anstatt ihre Schullaufbahn fortzusetzen. Auf der anderen Seite habe ich mit einem ungarischen Mädchen gesprochen, welches mir gesagt hatte, sie möge den Unterricht sehr und dass sie sich in der Klasse sehr wohlfühle. Wir haben in der Clermont-Ferrand-Schule circa vier Stunden verbracht und es war eine tolle und bereichernde Erfahrung für mich.

In der Pestalozzi-Schule haben wir eine Klasse besucht, welche sich vor allem aus Kindern der zweiten Einwanderergeneration zusammensetzt. Zweite Einwanderergeneration bedeutet, dass diese Kinder in Deutschland geboren sind, ihre Eltern jedoch vor ihrer Geburt aus einem anderen Land nach Deutschland immigriert sind. Die Kinder erzählten uns, dass sie zu Hause, mit Eltern und Geschwistern, häufig noch in ihrer Muttersprache sprechen. Viele Kinder berichteten, dass ihre Mutter oder ihr Vater nur bedingt deutsch sprächen, sondern lediglich die Sprache verstünden. Es kann dann auch passieren, dass die Kinder ihre Eltern im Falle eines Fehlers verbessern. Ihre Tradition und ihre Sprache am Leben zu erhalten, scheint vielen Familien verständlicherweise wichtig zu sein. Eine muslimische Schülerin hat uns beispielsweise erzählt, dass ihre Mutter an einer privaten muslimischen Schule unterrichtet, um ihre Sprachkenntnisse zu pflegen, sinnvoll einzusetzen und weiterzugeben.

Unser letzter Besuch war bei der Integrationsstelle der Stadt Regensburg, wo wir von dem dortigen Leiter, Andreas Reindl, wertvolle Information und einige Statistiken über die aktuelle Einwanderersituation bekommen haben. 2014 hatten in Regensburg 30% der Einwohner einen Migrationshintergrund, 11% waren Ausländer. Aktuell sind Menschen aus 146 Nationen in Regensburg gemeldet, die meisten von ihnen sind russischer oder türkischer Herkunft. Im Moment ist als Folge der EU-Osterweiterung die Zuwanderung aus Bulgarien und Rumänien am größten. Die Stadt hat eine positive Haltung gegenüber den Immigranten. Herr Reindl gibt zu bedenken, dass durch die ungünstige demographische Entwicklung Migranten benötigt werden, um das wirtschaftliche Wachstum Regensburgs auch in Zukunft weiterhin gewährleisten zu können. In guten wirtschaftlichen

În plan crearea unui nou punct de informare, care are ca scop să devină un loc la care toți imigranții ar putea apela în caz de nevoie, ca un prim punct de ajutor, sprijin și de contact în Regensburg la toate întrebările și dificultățile întâmpinate. Integrarea începe, afirmă domnul Reindl, deja de la grădiniță și are loc prin intermediul cărților pentru copii, care abordează problema migrației sau a multiculturalismului și sunt disponibile și în alte limbi. Orașul Regensburg are angajați proprii, care se ocupă de copii care cresc în condiții familiale dificile, oferindu-le ajutor în frecventarea școlii.

Desigur, există și excepții: Persoanele care provin din familii de imigranți sunt afectate de șomaj, mai ales în vremuri dificile din punct de vedere economic. Din păcate, anumiți imigranți întâmpină în continuare prejudecăți la locul de muncă. În opinia domnului Reindl, în cazul unei aplicări pentru un loc de muncă, numele străin al candidatului, pielea închisă la culoare sau un accent puternic constituie mai degrabă un dezavantaj.

Situația imigranților în Regensburg este un fenomen interesant. După această săptămână de cercetare intensivă, consider că un imigrant în Regensburg poate avea acces la o lume plină de oportunități, dar numai dacă acesta este motivat. Dar această regulă este valabilă peste tot în lume. Termin raportul meu cu un citat din Confucius:

*Prin educație omul înfrumusețează
eul propriu.
Nu îi este rușine să învețe
și să întrebe.
A întreba și a cerceta reprezintă
rădăcina cunoașterii,
A gândi și a cugeta drumul.*

AUTOARE: *Anett-Réka Nagy*,
Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

PARTENERĂ DE TANDEM: *Simone Brandl*
Universitatea Regensburg

Zeiten gebe es in Regensburg nämlich genauso viele Arbeitsplätze, wie erwerbsfähige Einwohner. Aus wirtschaftlicher Sicht, dies stellte Herr Reindl in Hinblick auf Flüchtlinge, die aus humanitären Gründen nach Regensburg kommen, heraus, möchte man natürlich möglichst gut ausgebildete Leute in die Stadt locken, die der Wirtschaft schnell als volle Arbeitskräfte zur Verfügung stehen. Deswegen verschreibt sich die Integrationsstelle der Arbeit mit Menschen mit Migrationshintergrund und bringt Projekte auf den Weg, um dem Thema Integration beziehungsweise Migration gegenüber eine positive Stimmung in der Bevölkerung zu fördern und eine interkulturelle Öffnung zu erreichen. Ab 2015 sei zudem ein neues Angebot in Planung, eine Stelle, an die sich alle Immigranten als Erstanlaufstelle in Regensburg mit allen auftretenden Fragen wenden könnten. Integration beginnt für Herrn Reindl bereits im Kindergarten und so arbeitet die Integrationsstelle beispielsweise auch mit Kinderbüchern, welche das Thema Migration beziehungsweise Multikulturalität aufgreifen und auch in diversen anderen Sprachen verfügbar sind. Die Stadt Regensburg hat außerdem eigene Mitarbeiter, die sich darum kümmern, dass auch Kindern, die in schwierigen Familienverhältnissen aufwachsen, der Schulbesuch ermöglicht wird.

Natürlich gibt es auch Ausnahmen: Menschen mit Migrationshintergrund sind vor allem in wirtschaftlich schwierigen Zeiten häufiger von Arbeitslosigkeit betroffen. Bedauerlicherweise sehen sich bestimmte Migranten immer noch Vorurteilen in der Arbeitswelt ausgesetzt. Problematisch seien, laut Herrn Reindl, beim Bewerbungsprozess vor allem ein ausländisch klingender Name, eine dunkle Hautfarbe oder ein starker Akzent.

Die Situation der Einwanderer in Regensburg ist ein interessantes Phänomen. Alles in allem denke ich nach dieser Woche intensiver Recherche, dass ein Einwanderer in Regensburg alle Möglichkeiten der Welt haben kann, aber nur, wenn er motiviert ist. Aber diese Regel ist überall auf der Welt wahr. Ich beende meinen Bericht mit einem Zitat von Konfuzius:

*Durch Bildung verschönert der
Mensch sein eigenes Ich.
Er schämt sich nicht, zu lernen
und zu fragen.
Fragen und Forschen sind
die Wurzeln des Wissens,
Denken und Nachsinnen der Weg.*

VERFASSERIN: *Anett-Réka Nagy*,
Babeș-Bolyai-Universität, Cluj-Napoca

TANDEMPARTNERIN: *Simone Brandl*,
Universität Regensburg

Smoke and fly?

O pagină de titlu roșie din Tirana ne întâmpină curajos cu un articol despre al Doilea Război Mondial. Contrar așteptărilor, atenția cititorului se îndreaptă către un articol despre Marijuana. Cu mare uimire am aflat tocmai din Albania că în România există cele mai multe voci împotriva legalizării marijuanei, legătura fiind directă cu nivelul ridicat al religiozității din țară.

Dar ce are Germania de spus pe această temă? Fiind una dintre cele mai puternice voci ale Uniunii Europene; ca un model pentru fostul bloc sovietic și economia mondială. Da, Germania joacă un rol foarte important pentru tema drogurilor și posibila legalizare a marijuanei. Comparativ cu România, Germania conservatoare va avea un impact imens în industria canabisului.

Cercetarea mea a început atunci când în Germania era dezbătută problema controversată a prescrierii marijuanei în scopuri medicale și doar o simplă întrebare cum ar fi, „Care este opinia dumneavoastră cu privire la legalizarea marijuanei?” a dus la multă indignare a intervievaților. Unii au început să râdă sau să zâmbească ironic, alții nu au vrut să audă nimic despre această dezbateră, dar ceea ce am găsit dezdănjitor a fost că foarte mulți tineri nu au avut nicio opinie cu privire la acest subiect. În esență, am avut cinci interviuri lungi pe această temă, în care, spre încântarea mea au fost exprimate opinii complet contradictorii.

Primul interviu m-a condus într-un magazin de narghilele, țigări și shisha în centrul vechi al orașului Regensburg. Tânărul vânzător a început să zâmbească uimit atunci când am condus conversația la subiectul legalizării marijuanei și a început să vorbească extrem de entuziast într-un dialect german greu de înțeles despre subiect. De ce nu se legalizează de fapt marijuana? Banii de pe piața neagră actuală ar intra legal în țară astfel încât economia țării ar beneficia cu siguranță. Marijuana în sine nu creează dependență și mass-media amplifică efectele negative ale consumului. Despre consum există puține analize aprofundate. Foarte puțini s-au plâns cu privire la efectele negative ale alcoolului, dar în cazul în care apare un articol scandalos despre marijuana în ziare, întreaga țară este șocată și se naște o repulsie extremă cu privire la acest subiect. În cazul în care o sumă mai mare va fi alocată pentru studierea efectelor canabisului asupra corpului uman, populația s-ar putea informa în mod corespunzător. În cazul acesta libertatea de a fi pro sau contra nu ar mai fi manipulată de mass-media și oamenii ar putea decide singuri dacă preferă consumul acestui drog sau nu.

A doua zi, al doilea interviu: Am fost plăcut surprinsă de un reprezentant al Partidului Piraților din Germania. Surpriza se datora faptului că știa foarte multe despre politica internațională a drogurilor (și nu numai), și mi-a dat informații concrete din statisticile ultimilor ani (în comparație cu

Smoke and fly?

Ein tief rotes Titelblatt einer Zeitschrift in Tirana mit einer Überschrift, die an den II. Weltkrieg erinnert. Doch die Neugierde des Lesers wird durch einen Artikel über Marihuana geweckt. Verwundert erfuh ich, dass sich in Rumänien prozentual die meisten Befragten gegen die Legalisierung des Marihuanakonsums äußerten und habe das schnell mit der starken Religiosität verknüpft.

Was sagt aber Deutschland zu dem Thema? Als eine der mächtigsten Stimmen der Europäischen Union, als ein Vorbild für den ehemaligen Ostblock und für die Weltwirtschaft. Ja, Deutschland spielt eine ziemlich bedeutende Rolle für das Thema Marihuanakonsum und seiner eventuellen Legalisierung. Im Vergleich zu Rumänien, wird das konservative Deutschland einen riesigen Einfluss in der Cannabisindustrie spielen, dachte ich.

Meine Recherche begann, als in Deutschland der große Streit um die Freigabe der privaten Marihuana-zucht für medizinische Zwecke entbrannte und eine übliche

Frage wie: „Was ist Ihre Meinung zur Legalisierung von Marihuana?“ zu sehr vielen erstaunten und skeptischen Gesichtern geführt hat. Einige begannen zu lachen oder zu grinsen, andere wollten gar nichts davon hören und was ich ziemlich befremdlich fand war, dass einige Jugendliche gar keine Meinung dazu hatten. Im Wesentlichen habe ich fünf längere Interviews zu dem Thema geführt, in denen zu meiner Freude total widersprüchliche Meinungen geäußert wurden.

Das erste Interview führte ich in einem Geschäft für Wasserpfeifen, Zigaretten und Shishas in der Regensburger Altstadt. Der junge Verkäufer begann zu grinsen, als ich das Gespräch auf das Thema der

alte persoane politice importante cu care am avut onoarea de a avea un interviu, care în afară de un discurs politic bine învățat nu știau nicio informație concretă cu privire la situația Germaniei la această problemă). Acest partid și-a propus următorul proiect: „cannabis conceptul club social”, un loc unde fumezi cannabis legal în scopuri medicale și de cercetare. De la sine înțeles că proiectul a fost respins, dar strategia a avut succes: au vrut să atragă atenția asupra partidului în timpul campaniei și să transmită populației că dezbateră legalizării cannabisului nu este finalizată și că există mult mai multe posibilități de a rezolva această dispută. De pe piața neagră din Afganistan și Republica Cehă au consumat aproximativ jumătate din populația Regensburg-ului cel puțin odată cannabis, dar statistici de încredere despre consecințele utilizării marijuanei nu există. Oamenii ar trebui informați corect cu privire la acest subiect. Un exemplu și un proiect pe viitor ar fi începerea unor cursuri în școli unde se poate discuta obiectiv despre

aceste probleme tabu și reglementate superficial de autorități.

Problema cu legalizarea este că prin acest proces se creează impresia că marijuana este inofensivă. Se știe deja că există multe produse care sunt legale, dar nu inofensive. Pe de altă parte, legalizarea aduce cu ea, mai multe aspect pozitive: există taxe plătite către stat, taxe de care pot beneficia cercetarea și medicina și este posibil să fie regularizată protecția consumatorilor. Populația trebuie să fie educată cu privire la consumul de droguri, iar cererea piratilor este de a avea o disciplină școlară separată pentru aceste subiecte. Multe probleme de sănătate sunt o consecință a contaminării marijuanei, de exemplu, cu otrăvă de șobolani și prin urmare utilizarea marijuanei poate duce la psihoză. Consumul continuă și este periculos, poate duce chiar la dependență, dar mai grave sunt problemele cauzate de impuritatea drogurilor.

A existat un proces la care cinci pacienți care au nevoie de marijuana din motive medicale, au cerut permisiunea să-și crească

Ilustrație: Sebastian Baculea

Legalisierung von Marihuana lenkte und begann in einem mir schwer verständlichen Deutschdialekt über das Thema zu reden. Er meinte im Wesentlichen: Warum sollte man Marihuana eigentlich nicht legalisieren? Das Geld aus dem jetzigen Schwarzmarkt würde der Wirtschaft des Landes bestimmt zugutekommen. Marihuana an sich mache nicht süchtig und die Medien übertreiben die negativen Auswirkungen des Konsums, über welche es wenig fundierte Analysen gebe. Sehr wenige beschwerten sich über die negativen Effekte des Alkohols, aber wenn eine Nachricht über Marihuana in der Zeitung auftauche, sei das ganze Land entsetzt und voller Vorurteile. Wenn mehr Geld für das Studium der Folgen des Marihuana-Konsums ausgegeben würde, so könnte man auch die Bevölkerung richtig informieren und ihr die Freiheit geben, die Wahl zu haben, entweder pro oder kontra zu sein.

Am nächsten Tag war ich von einem Vertreter der Piratenpartei überrascht. Die Überraschung entstand, weil er sehr viel über die internationale Drogenpolitik (und nicht nur diese) wusste und mir ganz konkrete Informationen gegeben hat (im Vergleich zu anderen, wichtigeren politischen Personen, mit denen ich die Ehre hatte, ein Interview zu führen). Diese Partei hat sich das „Cannabis social Club Konzept“ überlegt: ein Ort wo man Cannabis legal für medizinische und für Forschungszwecke raucht.

Selbstverständlich wurde das Projekt abgelehnt, aber die Strategie ist halb gelungen: sie wollten im Wahlkampf auf sich aufmerksam machen und der Bevölkerung vermitteln, dass die Cannabisdebatte nicht zu Ende ist und dass es viel mehr Möglichkeiten gebe das Problem zu lösen. Über den Schwarzmarkt aus Afghanistan und Tschechien habe über die Hälfte der Bevölkerung Regensburgs mindestens

einmal Cannabis konsumiert, jedoch gibt es über die Folgen des Konsums von Cannabis keine verlässlichen Statistiken. Also müssten die Menschen über die Drogen aufgeklärt werden und darum sollte es z.B. ein Schulfach geben, wo man objektiv über diese Probleme diskutieren könne. Das Problem mit der Legalisierung ist, dass durch diesen Prozess der Eindruck entsteht, dass Marihuana harmlos sei. Wie man schon weiß, gibt es viele Produkte, die legal, aber gar nicht harmlos sind. Die Bevölkerung sollte man aufmerksam machen, dass nicht alles was legal ist, harmlos ist, sondern auch Risiken bergen kann. Andererseits bringt eine Legalisierung auch mehrere positive Effekte mit sich: es werden Steuern an den Staat gezahlt, die Forschung und Medizin kann davon profitieren und es ist möglich einen Verbraucherschutz für die Konsumenten zu bieten. Die Bevölkerung muss über Drogen aufgeklärt werden. Die Piraten fordern dafür ein eigenes Schulfach. Zahlreiche gesundheitliche Probleme treten als Folge von Verunreinigungen im Marihuana auf, z.B. sogar Rattengift. Als Folge von Marihuana-Konsum kann es zu Psychosen kommen. Dauerkonsum ist gefährlich und kann abhängig machen, schlimmer sind jedoch die Probleme durch Verunreinigungen.

Das riesige Forschungspotential zum Thema Cannabis ist noch bei Weitem nicht ausgeschöpft. Sollte der Konsum in der gesamten USA legalisiert werden, dann könnte das auch Auswirkungen auf Deutschland haben. Die Wahrscheinlichkeit, dass es in Deutschland in den nächsten 10 Jahren zu einer Legalisierung kommt, ist jedoch gering, da die konservativen Parteien, welche das Meinungsbild prägen, dagegen sind. Es gab einen Prozess, in welchem fünf Kranke, die aus medizinischen Gründen Marihuana benötigten, beantragt haben, ihn selber anbauen zu dürfen, da der Ankauf zu teuer sei. Drei davon haben vom Gericht die Genehmigung erhalten.

plante medicinale pe motiv că achiziționarea acestui drog este mult prea scump. Trei dintre aceștia au primit aprobarea instanței.

Cercetarea potențială despre cannabis este încă departe de a fi epuizată. În cazul în care Statele Unite legalizează pe tot teritoriul acesteia consumul de marijuana, această decizie ar avea un impact major asupra Germaniei. Cu toate acestea, probabilitatea ca marijuana să fie legalizată în Germania în următorii 10 ani este redusă, deoarece partidele conservatoare care domină scena politică a țării sunt hotărât împotriva.

Un reprezentant al partidului CSU, cu care am vorbit despre acest subiect, a avut o poziție clară, deși nu avea informații concrete cu privire la problema drogurilor din Regensburg și niciun plan pentru a elimina problemele. El este împotriva legalizării, în scopul protejării publicului larg de consumul de droguri și de dependenții de droguri. El răspunde: Marijuana duce la dependență, astfel încât populația trebuie să fie protejată împotriva acestor pericole. Pentru a asigura acest lucru, comerțul trebuie să rămână unul persecutat de către poliție. Prin departamente speciale care se ocupă cu problema drogurilor de comerț, ilegalitățile pot fi abordate în mod eficient. În cazul în care un drog, cum ar fi marijuana va fi legalizat, consumul de droguri ilegale nu va stagna. Au fost deja probleme cauzate de consumul de alcool și țigări, legalizarea consumului de cannabis ar provoca probleme suplimentare și mult mai grave. Dacă ar fi legal consumul de marijuana în cafenele pentru adulți peste 21 de ani, minorii vor continua consumul ilegal de la dealer. În Olanda există probleme majore cu marijuana. Consumul de marijuana nu se va legaliza în zece ani. Întrebat de corupția și traficul de droguri efectuat de politicieni, răspunsul a fost că nu este nimic care să sugereze că politicienii folosesc și comercializează cannabis, dar în

cazul în care se demonstrează contrariul, cariera politică este încheiată imediat. În legătură cu hotărârea instanței de a da voie celor trei bolnavi să crească plantele de marijuana acasă, răspunsul a fost că trebuie să se stabilească norme clare câte plante și în ce condiții se pot dezvolta acestea.

Un asistent social care se ocupă cu persoanele fără adăpost și dependenții de droguri mi-a oferit o perspectivă mai apropiată a acestei lumi. În principal, există foarte mulți dependenți de heroină. Numărul persoanelor dependente de marijuana este estimat la 3.000 de oameni, iar mulți nu sunt adevărat conștienți de faptul că este interzisă pentru că se găsește extrem de ușor. Chiar părinții și politicieni fumează mult cannabis, iar piața neagră este controlată de bandele criminale, poliția fiind de obicei cu un pas înapoi. Dealerii mari au rămas neatinși și doar comercianții mici au fost prinși. Legalizarea ar avea mai multe efecte pozitive: consumatorii nu s-ar mai ascunde, s-ar simți mai încrezători, iar fondurile cheltuite momentan pe urmărirea vânzărilor și consumatorilor de marijuana ar putea fi utilizate pentru măsuri de prevenire. Calitatea poate fi și ea controlată, dar minorii tot ar apela la dealeri. S-ar putea ca dependenții să consume mult mai multă marijuana și să renunțe la drogurile mult mai puternice și mai nocive.

O nouă perspectivă asupra temei mi-a oferit un medic specialist în dependență. El consideră că nu se ia în considerare partea de sănătate ci doar partea politică și economică când vine vorba de legalizarea cannabinoidelor. Cel mai mare risc este dependența. Numai de la efectele nicotinei 60.000 de oameni mor pe an. Cine este dependent nu se poate controla, iar cei mai mulți intră în depresii. Riscul de psihoză este triplu de utilizare marijuanaei, iar acest risc de a dezvolta o dependență se bazează pe predispoziția

Ein Vertreter der CSU, mit dem ich über dieses Thema sprach, hatte eine eindeutige Position, obwohl er nicht über die Lage der Drogenprobleme in Regensburg informiert war und auch keinen konkreten Plan zur Beseitigung der Probleme vorzuweisen hat. Er sprach sich gegen die Legalisierung aus, um die Bevölkerung und den Einzelnen vor Drogenkonsum und Drogensüchtigen zu schützen. Er sagte: Marihuana führe zur Abhängigkeit, deswegen müsse die Bevölkerung davor geschützt werden. Um das zu gewährleisten, müsse der Handel mit Cannabis eine von der Polizei verfolgte Straftat bleiben. Durch spezielle Abteilungen für Drogenfahndung könne der Handel wirksam bekämpft werden. Wenn eine Droge wie Marihuana legalisiert werde, werde der Konsum von anderen illegalen Drogen nicht zurückgehen. Es gebe bereits Probleme durch den Konsum von Alkohol und Zigaretten, die Legalisierung des Cannabiskonsums würde zusätzliche Probleme bringen. Wenn es Marihuana in Coffee-Shops für Erwachsene über 21 Jahren gäbe, würden Minderjährige weiterhin zum Dealer gehen.

Auch in den Niederlanden gibt es große Probleme mit Marihuana. Voraussichtlich wird Marihuana auch in 10 Jahren weiterhin verboten bleiben. Es gebe keine Anhaltspunkte dafür, dass Politiker Cannabis konsumieren. Dafür Sorge auch eine intensive Überwachung durch die Medien. Sollte ein Konsum nachzuweisen sein, sei die politische Karriere sofort beendet. Gegen das Gerichtsurteil, dass schwer Kranke die Pflanze anbauen, sei nichts einzuwenden. Der Gesetzgeber müsse dazu klare Regeln schaffen, wer und unter welchen Bedingungen es angebaut werden darf.

Ein Sozialarbeiter, welcher sich mit Obdachlosen und Drogenabhängigen beschäftigt, konnte mir einen Insiderblick zum Thema bieten. In Regensburg gebe es

keine öffentliche Cannabisszene. Hauptsächlich gebe es Heroinabhängige. Die Zahl der Marihuanaabhängigen wird auf 3.000 Personen geschätzt, wobei es immer leichter verfügbar werde. Viele seien sich dessen nicht einmal richtig bewusst, dass es verboten ist. Auch Eltern und Politiker rauchten Cannabis. Der Schwarzmarkt werde durch kriminelle Banden kontrolliert und sei der Polizei meistens einen Schritt voraus. Die großen Dealer blieben im Hintergrund und nur die kleinen Endverkäufer würden erwischt. Die Legalisierung habe mehrere positive Effekte: die Konsumenten wären nicht mehr in der Illegalität, würden sich sicherer fühlen und hätten weniger Stress. Die Mittel, die jetzt für die Verfolgung des Marihuanaverkaufs und -konsums ausgegeben werden, könnten für Präventionsmaßnahmen eingesetzt werden. Die Qualität könne kontrolliert werden und nur noch Minderjährige und Personen, welche größere Mengen wollen, gingen dann noch zum Dealer. Andererseits würde der Konsum dann stärker in der Eigenverantwortung der Bevölkerung liegen. Mehrere Leute würden es ausprobieren und vielleicht Psychosen bekommen (das Gleiche gilt jedoch auch für Alkohol). Die Gesellschaft muss selber entscheiden können. Es könnte zu einer Verlagerung kommen, vielleicht würde dann eher Marihuana als andere illegale Drogen konsumiert werden. Eine baldige Legalisierung von Marihuana sei möglich, im Moment jedoch aufgrund der politischen Konstellation noch nicht.

Eine neue Perspektive eröffnete sich durch das Gespräch mit einem Suchtmediziner. Er vertrat die Ansicht, dass es in der Diskussion um die Legalisierung oftmals nicht um die Gesundheit, sondern um das Geschäft geht. Das große Risiko ist die Abhängigkeit. Allein an den Folgen von Nikotin sterben 60.000 Menschen im Jahr. Wer abhängig ist, kann den Konsum nicht

genetică, durata de consum, materialul și doza. Consumul de canabis poate duce la depresie, așa-numita tulburare depresivă majoră. Majoritatea populației este împotriva eliberării de canabis. Consumatorii de canabis sunt întotdeauna separați de restul scenei de droguri. Acesta este de obicei amestecat cu alte medicamente, dar dealerii buni furnizează material bun pentru a-și păstra clientela. În Regensburg se încearcă prevenirea activă a consumului de droguri. Acesta se bazează în principal pe consolidarea personalității, pentru că oamenii încrezători au tendința de a refuza drogurile. Foști consumatori vin în școli și vorbesc despre dependența lor. Tratatamentul persoanelor dependente de droguri se face în mai multe etape. Există o stație de detoxifiere și o ambulanță de substituție. O legalizare în următorii câțiva ani este destul de improbabilă. Oamenii nu vor acest lucru. Tinerii doresc să treacă granițele și din păcate preferă drogurile și alte substanțe periculoase.

Spre surprinderea mea interesul pentru această temă în mediul studențesc este extrem de scăzut. Oricum se ajunge la marijuana, mi s-a spus. Consecințele legalizării ar fi capacitatea de a controla calitatea și consumul. Probabil numărul consumatorilor ar crește în primă fază, dar apoi ar scădea. Pentru copiii care fumează marijuana, nu statul, ci părinții sunt responsabili. Deoarece Germania este foarte conservatoare, marijuana nu va fi legalizată. Ar fi bine dacă s-ar legaliza, dar asta înseamnă că piața neagră ar muri.

Subiectul rămâne actual și mult prea puțin dezbătut. Susținătorii interdicției sunt de acord cu legislația, dar consumatorii ajung cu ușurință la materialul râvnit, iar politicienii sunt mulțumiți cu poziția lor și cu declarațiile superficiale.

AUTOARE: *Cristina Panța*,
Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

PARTENERĂ DE TANDEM:
Alexandra Herrberg,
Universitatea Regensburg

mehr steuern und ist suchtkrank. Einige Konsumenten bekommen Psychosen, beispielsweise können Depressionen verstärkt werden. Dazu gibt es fundierte Studien. Das Psychose-Risiko wird durch den Marihuana-Konsum verdreifacht. Das Risiko, eine Sucht zu entwickeln, beruht auf der genetischen Prädisposition, der Konsumdauer, dem Stoff und der Dosis. Als Folge werden die Konsumenten auf lange Zeit „komisch“. Cannabiskonsum kann zu Depressionen führen, der sogenannten depressiven Störung. Die Mehrheit der Bevölkerung ist gegen die Freigabe von Cannabis. Die Cannabiskonsumenden sind grundsätzlich von der restlichen Drogenszene getrennt. Es wird meistens nicht mit anderen Drogen gemischt. Gute Dealer liefern einen guten Stoff, da sie ihre Kunden behalten wollen. In Regensburg gibt es eine aktive Suchtprävention. Sie basiert im Wesentlichen auf der Stärkung der Persönlichkeit, denn selbstbewusste Personen sagen eher Nein zu Drogen. Ehemalige Konsumenten kommen in Schulklassen und reden über ihre Sucht. Die Behandlung der Drogenabhängigen geschieht in mehreren Schritten. Es gibt eine Entgiftungsstation und eine Substitutionsambulanz. Begleitend werden ambulante Gespräche geführt und der Kontakt der Abhängigen zu der Drugstop Drogenhilfe hergestellt. Eine Legalisierung in den nächsten Jahren ist eher unwahrscheinlich. Die Bevölkerung will es nicht und darum nehmen es die meisten Parteien nicht in ihr Programm auf, da sie gewählt werden möchten. Als Arzt ist mein Interviewpartner auch gegen eine Legalisierung. Junge Leute wollen Grenzen überschreiten. Lieber machen sie es mit Marihuana als mit anderen Drogen, meint er zum Abschluss.

Im studentischen Milieu war zu meiner Verwunderung das Interesse sich zu dem Thema zu äußern gering. Man kommt sowieso an Marihuana, hieß es. Folgen der Legalisierung wären die Möglichkeit, Qualität und Konsum zu kontrollieren. Wahrscheinlich würde der Konsum zuerst ansteigen, dann jedoch wieder sinken. Für Kinder, welche Marihuana rauchen, sind nicht der Staat sondern die Eltern verantwortlich. Da Deutschland sehr konservativ ist, wird Marihuana nicht legalisiert werden. Man sollte es aber legalisieren, da dann der Schwarzmarkt aussterben würde.

Das Thema bleibt aktuell und zu wenig behandelt. Befürworter des Verbots sind mit der Gesetzeslage einverstanden, Konsumenten kommen trotzdem relativ leicht und preiswert an den begehrten Stoff. Und Politiker begnügen sich zumeist mit oberflächlichen Statements.

VERFASSERIN: *Cristina Panța*,
Babeș-Bolyai-Universität, Cluj-Napoca

TANDEMPARTNERIN: *Alexandra Herrberg*,
Universität Regensburg

Nobilimea de ieri și de azi

Familia Thurn și Taxis

În apropierea centrului istoric al orașului Regensburg se află cel mai mare castel locuit al Europei. Clădirea îi aparține familiei Thurn și Taxis, iar prințesa Gloria locuiește acolo și astăzi.

Cercetarea mea a început în arhiva centrală a bibliotecii curții, cu un interviu cu domnul dr. Styra. Dr. Styra se ocupă de această temă de ani de zile și a publicat deja numeroase cărți în acest domeniu. Am învățat de la el o mulțime de lucruri legate de istoria familiei Thurn și Taxis.

Scurtă istorie a familiei

Primele izvoare despre familia Taxis au fost găsite în nordul Italiei în secolul al XII-lea. În vremea aceea, ei erau cei mai buni mesageri călare din toată Italia. Familia a trăit într-o localitate mică numită Bergamo. În secolul al XV-lea împăratul Maximilian Francesco i-a încredințat lui Tasso (Francisc Taxis) crearea traseelor de poștă și curierat. El a organizat prima rută continuă dintre Innsbruck și Bruxelles. Scrisorile trebuiau livrate pe acest traseu în mai puțin de o săptămână. Poștașii reușeau să parcurgă acest traseu pe timp de vară în cinci zile, iar pe timp de iarnă livrarea dura șase zile și jumătate. Acest lucru a fost posibil prin stabilirea stațiilor de poștă individuale poziționate la 15 km una de cealaltă. Împăratul a

Adel früher und heute

Die Thurn und Taxis Familie

In der Nähe der Regensburger Altstadt befindet sich das größte, noch bewohnte Schloss Europas. Das Schloss gehört der Familie Thurn und Taxis und auch heute lebt dort Fürstin Gloria.

Meine Recherche hat im Zentralarchiv der Hofbibliothek angefangen, wo ich mit Herr Dr. Styra ein Interview hatte. Dr. Styra beschäftigt sich seit Jahren mit diesem Thema, er hat schon mehrere Bücher veröffentlicht und von ihm habe ich vieles über die Geschichte der Thurn und Taxis-Familie erfahren.

Kurze Geschichte der Familie

Die ersten Spuren der Familie Taxis findet man Oberitalien im 12. Jahrhundert. Sie waren damals die besten Reitboten in ganz Italien. Die Familie wohnte in einem kleinen Ort namens Bergamo. Im 15. Jahrhundert beauftragte Kaiser Maximilian Francesco Tasso (Franz Taxis), die Postlinien und Kurierlinien aufzubauen. Er organisierte die erste durchgängige Postroute zwischen Innsbruck und Brüssel. Die Briefe sollten auf dieser Strecke innerhalb von einer Woche übermittelt werden. Die Postboten haben diese Strecke im Sommer in fünf Tagen geschafft, wobei sie im Winter sechs einhalb Tage dauerte. Dies gelang mit der Einrichtung einzelner Poststationen, die alle 15 km dicht aneinander positioniert waren. Der Kaiser war sehr zufrieden und als Anerkennung erhob

er 1512 seinen Postmeister Franz von Taxis in den Adelsstand. Franz von Taxis wohnte in Brüssel und wurde auch dort in der Grabkapelle Notre Dame du Sablon beigesetzt.

Die folgenden Generationen erlangten 1608 für ihre Verdienste um die Post die Erhebung in den Freiherrnstand und im Jahr 1624 die Erhebung in den Grafenstand. Um Fürsten zu werden, brauchte die Familie einen Beweis ihrer adligen Herkunft. Alexandrine von Taxis beauftragte Genealogen, die Herkunft der Taxis zu klären. Die Wissenschaftler behaupteten, dass die Taxis vom italienischen Adelsgeschlecht der Torriani (della Torre) abstammten, die bis 1311 in Mailand und der Lombardei geherrscht hatten. So wurde 1329 ein Volveno della Torre urkundlich erwähnt. Daraufhin beantragten die Taxis beim Kaiser eine Namensänderung, und durften ihren Namen auf Thurn und Taxis ändern. Die Wappen der adligen Familie wurden mit einem Turm ergänzt. Die Mitglieder der Familie, die im französischsprachigen Raum lebten, haben ihren Namen auf „de la Tour et Tassis“ geändert und die italienischen nannten sich „della Torre e Tasso“. Alexandrine von Taxis war als Witwe von Leonhard von Taxis in der Zeit von 1628 bis 1646 stellvertretend für ihren minderjährigen Sohn Lamoral Claudius Franz Generalpostmeisterin der Kaiserlichen Reichspost. Sie erwies sich in der Zeit des Dreißigjährigen Krieges als sehr gute Postmeisterin. Während ihrer Amtszeit entstanden die Posttrouen nach

fost mulțumit și în 1512, în semn de recunoștință, l-a ridicat pe organizatorul poștei Francisc de Taxis la rangul de nobil. Francisc de Taxis a locuit la Bruxelles, iar trupul său a fost îngropat tot acolo, în capela funerară a catedralei Notre Dame du Sablon.

Pentru meritele lor în administrarea poștei, generațiile următoare ale familiei au obținut în 1608 titlul de baron și în anul 1624 titlul de conte. Pentru a dobândi titlul de principe, familia trebuia să-și dovedească originea sa nobilă. Astfel, Alexandrine de Taxis a împuternicit genealogi să clarifice originea purtătorilor numelui de Taxis. Oamenii de știință au afirmat faptul că Taxis provin de la nobilii italieni Torriani (della Torre), care au domnit în Milano și Lombardia până în 1311. Așa a apărut în 1329 mențiunea oficială a unui Volveno della Torre. Ulterior, familia Taxis a solicitat împăratului o schimbare a numelui și i s-a permis modificarea în Thurn și Taxis. Stema familiei nobile a fost completată cu un turn. Membrii familiei care trăiau pe teritoriu francofon, și-au schimbat numele în „de la Tour et Tassis” și italienii s-au autodenumit „della Torre e Tasso”. Între anii 1628-1646 Alexandrine Taxis, văduva lui Leonhard Taxis, în calitate de reprezentant al fiului său minor Lamoral Claudius Franz, a fost administrator general al poștei imperiale Reichspost. În timpul războiului de treizeci de ani ea s-a dovedit a fi o foarte bună conducătoare a poștei. În timpul mandatului său s-au realizat trasee poștale către Osnabrück și Münster. Acolo au avut loc negocierile pentru încetarea războiului de treizeci de ani.

În jurul anului 1806 Vechiul Imperiu Romano-German a fost cucerit de Napoléon și odată cu aceasta a fost anulată proprietatea imperială¹ a poștei Reichspost aflată în posesia familiei Thurn și Taxis. Pentru a

1] Proprietate, care se acordă în schimbul unor servicii stabilite de proprietar

redobândi vechile drepturi, prințesa Theresa a trebuit să se implice și ea, astfel că a călătorit de mai multe ori la Paris pentru a negocia personal cu împăratul Napoléon. Însă eforturile depuse n-au avut prea mult succes – Napoléon dorind ca poșta să fie sub conducere franceză. În 1815, pentru prima dată după prăbușirea imperiului lui Napoléon, familia a sperat să redobândească vechile drepturi legate de poșta. Prințesa Theresa a fost o personalitate importantă a timpului său, iar acest lucru s-a putut vedea și din discuțiile politice purtate cu politicieni, artiști și oameni de știință însemnați, care au vizitat-o la castel.

Până în 1871 poșta s-a aflat în proprietatea familiei Thurn și Taxis, pe urmă Bismarck a transferat-o definitiv în departamentul public al împăratului german. După acest eveniment familia a fost nevoită să-și pună întreprinderea pe noi baze economice pe propriile terenuri.

În anul 1858 a avut loc căsătoria între Maximilian Anton de Thurn și Taxis și Helene Caroline Therese, ducesă de Bavaria, sora mai mare a împărătesei Elisabeta. După moartea timpurie a lui Maximilian Anton, Helene a devenit capul familiei Thurn și Taxis.

Castelul St. Emmeram

Istoria castelului începe în secolul al VIII-lea. În Evul Mediu în locul castelului se afla o mănăstire benedictină. Castelul adăpostește mormântul episcopului itinerant francez Emmeram de Regensburg, venerat asemenea unui martir. Aici s-a format o comunitate de călugări, care era faimoasă pentru realizările sale științifice. Ca urmare a secularizării din anul 1810, comunitatea

Osnabrück und Münster. Dort fanden die Friedensverhandlungen zur Beendigung des Dreißigjährigen Krieges statt.

Um 1806 wurde das Alte Reich von Napoléon besiegt, damit erlosch das Kaiserliche Lehen¹ der Thurn und Taxischen Reichspost. Um die alten Rechte der Post wieder zu erhalten, musste sich Fürstin Therese einsetzen, sie reiste öfter nach Paris um mit Kaiser Napoléon persönlich zu verhandeln. Aber die Bemühungen hatten

Post endgültig in die staatliche Regie des Deutschen Kaisers überführt. Nach diesem Ereignis mussten die Thurn und Taxis ihr Unternehmen auf neue wirtschaftliche Grundlagen stellen, auf ihren Grundbesitz.

Im Jahr 1858 heiratete Maximilian Anton von Thurn und Taxis Helene Caroline Therese Herzogin in Bayern, die ältere Schwester von Kaiserin Elisabeth. Nach dem frühen Tod von Maximilian Anton wurde Helene Familienoberhaupt der Thurn und Taxis.

nicht viel gebracht, Napoléon wollte die Post unter französischer Leitung haben. Erst im Jahr 1815, nachdem Napoléons Kaiserschaft zu Ende war, hatte die Familie Hoffnungen, die alten Postrechte wieder zu erlangen. Fürstin Therese war eine wichtige Persönlichkeit ihrer Zeit, bedeutende Politiker, Künstler und Wissenschaftler waren bei ihr oder in ihrem Schloss zu Besuch, um politische Gespräche zu führen.

Bis 1871 war die Post im Besitz der Familie Thurn und Taxis, dann hat Bismarck die

1] Besitz, der von einem Fürsten mit der Verpflichtung verliehen wird, dass er dem Lehnsherrn mit persönlichen Leistungen zur Verfügung steht.

Das Schloss St. Emmeram

Die Geschichte des Schlosses fängt im 8. Jahrhundert an. Im Mittelalter befand sich an dessen Platz ein Benediktinerkloster. Es entstand am Grab des als Märtyrer verehrten fränkischen Wanderbischofs Emmeram von Regensburg. Hier bildete sich eine Mönchsgemeinschaft, die für ihre wissenschaftliche Arbeit berühmt war. Nach der Säkularisation im Jahr 1810 wurde die Mönchsgemeinschaft aufgelöst. Den umfangreichen Gebäudekomplex bekam die Thurn und Taxis Familie, als Entschädigung für die Post. Seitdem ist St. Emmeram die Hauptresidenz der fürstlichen Familie.

de călugări a fost desființată. Familia Thurn și Taxis a primit extinsul complex imobiliar ca despăgubire pentru poștă. De atunci St. Emmeram este reședința principală a familiei princiare. Aceștia au transformat mănăstirea într-un castel princiar. Curtea interioară și un culoar din epoca goticii timpurii și târzii au fost păstrate așa cum erau în acele vremuri.

Atunci când pășim în curtea din spate, putem vedea două simboluri importante pentru familia princiară: drapelul princiar alb-roșu și coroana princiară. Coroana princiară are patru arce. Mai demult drapelul era arborat atunci când membrii familiei princiare erau acasă, dar acum drapelul este arborat în mod permanent. Familia locuiește în aripa de est. O parte din castel este deschisă publicului. Atunci când vizitatorul intră pe intrarea principală poate vedea frumoasa casă a scărilor din marmură. Este una din cele 14 case a scărilor aflate în incinta castelului și este făcută din marmură adevărată. Locurile de proveniență ale marmurei sunt situate în mai multe părți ale Europei. Se poate găsi aici marmură provenită din Siena, Trient și Belgia. Pereții colorați sunt acoperiți cu pictură și înfățișează modele din lumea zeilor antici. Marea sufragerie era utilizată de familie în secolul al XIX-lea pentru festivități private. În această încăpere domină un stil neorenașcentist. Pereții sunt acoperiți cu covoare. Pe unul dintre acestea, țesut într-o cunoscută fabrică de covoare din Bruxelles, este înfățișat tânărul conte Leonhard II. și soția acestuia Alexandrine în timpul vânătorii de șoimi. Cea mai impozantă încăpere dintre toate este sala de bal, numită și sala albă, datorită culorii pereților. În această parte a castelului tavanul este destul de jos, deoarece aici se aflau cândva vechile încăperi ale mănăstirii. Pentru a ajunge la înălțimea de 7 metri, cum este cazul sălii de bal, a fost înălțurat un plafon intermediar,

unind cele două spații aflate una deasupra celeilalte. Această încăpere este decorată în stil rococo și neo-rococo. Aici se regălesc multe piese originale, precum panouri de perete, rame de oglindă și sobe de faianță. Cu ocazia festivităților au fost amenajate și alte încăperi, deoarece sala de bal nu s-a arătat destul de încăpătoare. În aceste camere stăteau de obicei doamnele mai în vârstă, care nu doreau să participe la dans. Una dintre aceste încăperi era salonul de argint. Prințesa moștenitoare Helene a încredințat în 1973 unui artist din München structurarea spațiului aparținând salonului de argint. În acele vremuri era la modă posesia unui salon de argint, amenajat după exemplul salonului din castelul regal Nymphenburg din München. În ceea ce privește istoria capelei, ea este legată de prințesa moștenitoare Helena, fiindcă a fost dormitorul ducesei. După moartea Helenei, fiul său a fost de acord ca dormitorul mamei sale să fie transformat într-o capelă, păstrând astfel amintirea ei. Prințesa Maria Terezia și prințesa Elisabeta au fost botezate în această capelă de episcopul din Regensburg.

Familia Thurn și Taxis

Nu este ușor să primești informații despre familia aceasta, deoarece ei oferă destul de puține interviuri. Am purtat discuții cu un jurnalist, care le-a luat des interviuri prințesei Gloria și prințului Albert.

Prințesa Gloria de Thurn și Taxis

Gloria de Thurn și Taxis este fiica cea mai mică a lui Joachim Graf de Schönburg-Glauchau și a primei sale soții contesa Beatrix Széchényi. 1979 a fost anul în care aceasta l-a cunoscut pe Johannes de Thurn și Taxis.

Diese hat das Kloster in ein Fürstenschloss umgewandelt. Der Innenhof und ein früh- und hochgotischer Kreuzgang wurden so erhalten, wie sie damals waren.

Wenn wir den Hinterhof betreten, sehen wir zwei wichtige Symbole der fürstlichen Familie: die weiß-rote fürstliche Flagge und die fürstliche Krone. Die fürstliche Krone hat vier Bögen. Früher wurde die Flagge hochgezogen, wenn die Mitglieder der fürstlichen Familie zuhause waren, jetzt weht die Flagge immer. Die Familie wohnt im Ostflügel. Ein Teil des Schlosses ist für die Besucher geöffnet. Wenn man beim Haupteingang reingeht, sieht man das schöne Marmortreppenhaus. Es ist eines von 14 Treppenhäusern im Schloss. Das Treppenhaus ist aus echtem Marmor gefertigt. Die Marmorarten stammen aus verschiedenen Teilen Europas. Man findet hier Marmor aus Siena, Trient und Belgien. Die Wände sind bunt mit Deckenmalereien bedeckt, mit Motiven aus der antiken Götterwelt. Das große Esszimmer diente der Familie im 19. Jahrhundert für private Festlichkeiten. Im Raum herrscht ein Neorenaissancstil. Die Wände sind mit Wandteppichen bedeckt. Einer von diesen Teppichen, der in einer berühmten Brüsseler Teppichmanufaktur gewebt wurde, stellt den jungen Grafen Leonhard II. und seine Gemahlin Alexandrine bei der Falkenjagd dar. Der prachvollste von allen Räumen ist der Ballsaal, wegen der Farbe der Wände auch weißer Saal genannt. Die Räume in diesem Teil des Schlosses sind ziemlich niedrig, weil hier die alten Klosterräume umgewandelt wurden. Um die 7 Meter Höhe des Ballraumes zu erreichen, wurde eine Zwischendecke entfernt. Der Raum ist im Rokoko und Neorokokostil geschmückt. Man findet viele originale Ausstattungstücke, wie Wandvertäfelungen, Spiegelrahmen und Fayenceöfen. Weil der Ballsaal nicht groß genug war, wurden bei Festlichkeiten auch andere Räume einge-

setzt. In diesen Räumen saßen meistens die älteren Damen, die nicht mehr tanzen wollten. Einer von diesen Räumen war der Silbersalon. Erbprinzessin Helene beauftragte 1873 einen Münchner Künstler mit der Ausgestaltung des Silbersalons. Damals war es modisch einen Silbersalon zu haben, dieser Salon hatte auch ein Vorbild im Königsschloss Nymphenburg in München. Die Geschichte der Hauskapelle hängt auch mit Erbprinzessin Helene zusammen, denn es war ihr Schlafzimmer. Nach Helenes Tod, ließ ihr Sohn in Erinnerung an seine Mutter das Schlafzimmer in die Hauskapelle umwandeln. In dieser Kapelle wurden die Prinzessinnen Maria Theresia und Elisabeth vom Regensburger Bischof getauft.

Die Thurn und Taxis Familie

Es ist nicht einfach Informationen über die Familie zu bekommen, sie geben ziemlich wenige Interviews. Wir haben mit einem Journalisten gesprochen, der öfter mit Fürstin Gloria und Fürst Albert Interviews hatte.

Fürstin Gloria von Thurn und Taxis

Gloria von Thurn und Taxis ist die jüngste Tochter von Joachim Graf von Schönburg-Glauchau und dessen erster Ehefrau Beatrix Gräfin Széchényi. 1979 lernte sie Johannes von Thurn und Taxis kennen. Der Photograph Dieter Nübler der Mittelbayerischen Zeitung hat als erster erfahren, dass die beiden heiraten werden, er hat die Verlobungsphotos gemacht. Die Hochzeit fand am 31. Mai 1980 in Regensburg statt. Gloria war damals 20 Jahre alt und Fürst Johannes 54. Es war eine sehr große Hochzeit, zu welcher der ganze internationale Adel eingeladen wurde. Für die Regensburger gab es Freibier. Gloria hat drei Kinder bekommen. Das dritte war ein Sohn, Johannes brauchte unbedingt

Fotograful ziarului Mittelbayerische Zeitung, Diter Nübler, a fost primul care a aflat, că cei doi se vor căsători, deoarece el a făcut fotografiile de logodnă. Nunta a avut loc la data de 31 mai 1980. Atunci Gloria avea 20 de ani, iar prințul Johannes 54. La marea nuntă a fost invitată întreaga nobilime din lume. Pentru locuitorii din Regensburg s-a servit bere gratis. Gloria a avut trei copii. Cel de-al treilea era un fiu, Johannes avea nevoie neapărat de un moștenitor de sex masculin. La început Gloria purta coafuri sălbatice și apărea des la televiziune. Multe fotografii au devenit publice, de exemplu fotografia de familie din vacanța cu iahtul. După moartea lui Johannes totul s-a schimbat. Gloria s-a retras. Numeroase imobile și fabrici de bere au fost vândute. Prințesa a scos la vânzare publică o parte a moștenirii pentru a putea plăti imensa taxă de succesiune. S-au vândut multe obiecte de artă, bijuterii și mobilă antică prețioasă. Prințesa Gloria trăiește singură de când i-a murit soțul. Ea s-a angajat să susțină biserica catolică și organizează multe evenimente de caritate. Deși Prințul Albert, fiul său, a ajuns de mult la majorat, activele sunt gestionate tot de prințesa Gloria. Ea organizează în fiecare an un târg de Crăciun cu taxă de intrare. Târgul de Crăciun are loc în curtea castelului și este una dintre cele mai faimoase târguri de Crăciun din Germania. La sfârșitul lunii iulie a fiecărui an la castel se organizează un festival de muzică, care durează între 7-10 zile. La acest festival participă câteodată și prințesa Gloria. Anul acesta festivalul a fost organizat pentru a 13-a oară. Pe scena festivalului au urcat personalități importante precum James Blunt, Elton John și Anghela Gheorghiu.

Prințesa Gloria duce o viață cât se poate de normală. Deși ea se îmbracă în haine obișnuite, și-a ales prietene mai ales din rândul nobilimii. Chiar și astăzi se folosește adresarea „Alteța Dumneavoastră”² și alte titluri nobiliare.

Prințul Albert

Prințul Albert de Thurn și Taxis s-a născut la data de 24 iunie 1983. El a fost botezat la domul din Regensburg și a terminat școala primară în Nittendorf. Mai apoi a urmat studiile unei școli gimnaziale obișnuite din Regensburg. Prințul povestește într-un interviu, că și astăzi se mai întâlnește cu prietenii de la școală. El este considerat o persoană accesibilă. Și-a terminat studiile la Edinburgh în domeniul teologiei și economiei. Albert a lucrat câțiva ani în Elveția, iar acum trăiește și lucrează la Roma. Hobby-ul său sunt cursele de mașini. În 2010 a câștigat campionatul ADAG GT Masters. Albert cântă la tobe și a avut odată o apariție publică. Îl vizita frecvent pe Michael Jackson împreună cu mama și surorile sale. Prințul Albert nu a pășit încă în fața altarului. Mama sa și-ar dori ca Albert să-și aleagă o soție din înalta nobilime europeană.

Cele două prințese

Maria Terezia de Thurn și Taxis s-a născut la data de 28 noiembrie 1980 și sora ei Elisabeta cu doi ani mai târziu la data de 24 martie. Ambele au mers la școala primară din Nittendorf. Elisabeta povestește într-un interviu, că ea și sora sa se simțeau incomod atunci când erau duse la școală cu mașina privată, deoarece ele nu voiau să arate că sunt diferite, ele doreau să apară la fel ca ceilalți copii de la școală. Ambele și-au ter-

2] Titlu și adresare care aparține înaltei nobilimi având rang princiar

einen männlichen Erben. Am Anfang trug Gloria wilde Frisuren und hat sich oft im öffentlichen Fernsehen gezeigt. Viele Fotos sind in die Öffentlichkeit geraten, zum Beispiel Familienfotos von ihrem Yachturlaub. Nach Johannes' Tod hat sich alles geändert. Gloria hat sich zurückgezogen. Es wurden zahlreiche Immobilien und die Brauerei verkauft. Um die große Erbschaftssteuer

festspiele zum 13. Mal organisiert. Wichtige Persönlichkeiten wie James Blunt, Elton John und Angela Gheorghiu traten schon auf.

Fürstin Gloria führt ein ganz normales Leben. Obwohl sie sich ganz normal anzieht und kleidet, sind ihre Freundinnen vor allem Adlige. Sie wird auch heutzutage mit „Ihre Durchlaucht”² angesprochen.

Illustration: Adrian Barbu

zahlen zu können, hat sie einen Teil des Erbes bei Auktionen versteigern lassen. Viele Kunstwerke, Schmuckstücke und wertvolle Antikmöbeln wurden verkauft. Fürstin Gloria lebt, seitdem ihr Mann gestorben ist, allein. Sie engagiert sich oft in der katholischen Kirche und macht viele Benefiz-Veranstaltungen. Obwohl Fürst Albert, ihr Sohn, seit langem volljährig ist, verwaltet Fürstin Gloria das Vermögen. Sie organisiert jedes Jahr einen eintrittspflichtigen Christkindmarkt. Der Christkindmarkt ist auf dem Schlosshof, er ist einer der berühmtesten Christkindmärkte in Deutschland. Jedes Jahr werden Ende Juli Schlossfestspiele organisiert, sie dauern zwischen einer Woche bis zehn Tage. Manchmal spielt Fürstin Gloria auch mit. Dieses Jahr wurden die Schloss-

Fürst Albert

Fürst Albert von Thurn und Taxis ist am 24. Juni 1983 geboren. Er wurde im Regensburger Dom getauft. Er ist in Nittendorf zur Grundschule gegangen. Dann war er in Regensburg in einem ganz normalen Gymnasium. Er erzählte in einigen Interviews, dass er sich auch heute noch mit Schulfreunden trifft. Albert gilt als sehr zugänglich. Er hat sein Studium in Edinburgh gemacht, er hat Theologie und Volkswirtschaft studiert. Albert arbeitete ein paar Jahre in der Schweiz, jetzt lebt und arbeitet er in Rom. Sein Hobby ist Autorennen, 2010 wurde er Meister bei den ADAC GT Masters.

2] Titel und Anrede für Angehörige des hohen Adels im Rang von Fürsten

minat studiile universitare la Londra. Maria Terezia a rămas la Londra după terminarea Academiei de Artă. Ea s-a logodit cu un artist. Wilson nu are origine nobilă și nu este nici catolic, însă își va schimba religia. Cei doi se vor căsători în septembrie, probabil în apropierea orașului München. Elisabeta trăiește momentan la New York și lucrează ca jurnalistă la revista Vogue.

Ce părere au locuitorii din Regensburg despre familia nobilă?

Am realizat un sondaj cu trei întrebări scurte, și anume: „Ați văzut-o măcar o dată pe prințesa Gloria?“, „Ați participat vreodată la festivalul de la castel sau ați vizitat târgul de Crăciun?“, „Care este părerea Dumneavoastră despre familia princiară?“. Cei chestionați au fost deosebit de diferiți: o doamnă profesor universitar, studenți, doamne la vârsta pensionării ș.a.m.d. Printre cei chestionați a fost chiar și un cerșetor. Am aflat, că prințesa Gloria poate fi văzută câteodată în oraș. Ea se deplasează adesea cu bicicleta, are un aspect obișnuit și nu este însoțită de gardă de corp. Cei mai mulți dintre cei chestionați au participat deja la târgul de Crăciun sau la festivalul de la castel, iar unii au fost la ambele evenimente. Bineînțeles că oamenii săraci nu-și pot permite nimic

din toate acestea. La ultima întrebare cei chestionați au dat răspunsuri diferite. O parte a chestionaților a avut o bună opinie despre prințesa Gloria. Cei mai mulți au fost de părere că este competentă, este o femeie de afaceri de succes și organizează foarte multe evenimente pentru oraș. Ceilalți au afirmat, că ea are o gândire conservatoare și nu ar trebui să o exprime în mod public.

AUTOARE: Gabriella Szél,
Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

PARTENERĂ DE TANDEM: Verena Blinzler,
Universitatea Regensburg

Albert spielt Schlagzeug, er ist auch einmal öffentlich aufgetreten. Er hat mit seiner Mutter und mit seinen Geschwistern öfter Michael Jackson besucht. Fürst Albert hat noch nicht geheiratet, seine Mutter würde sich wünschen, dass sich Albert eine Frau vom europäischen Hochadel aussucht.

Die zwei Prinzessinnen

Maria Theresia von Thurn und Taxis wurde am 28. November 1980 geboren, und ihre Schwester, Elisabeth zwei Jahre später am 24. März. Beide haben die Grundschule in Nittendorf besucht. Elisabeth erzählte in einem Interview, dass es für sie und für ihre Schwester unangenehm war, dass sie mit dem privaten Auto zur Schule gefahren wurden, denn sie wollten nicht zeigen, dass sie anders sind, sie wollten so sein wie die anderen Kinder in der Schule. Beide sind in London zur Universität gegangen. Maria Theresia ist, nachdem sie die Kunstakademie beendet hat, in London geblieben. Sie hat sich mit einem Künstler verlobt. Wilson ist nicht adelig und ist auch nicht katholisch, aber er wird seine Religion wechseln. Die beiden werden im September vermutlich in der Nähe von München heiraten. Elisabeth lebt jetzt in New York und arbeitet als Journalistin bei der Vogue.

Was denken die Regensburger über die adlige Familie?

Wir haben eine Umfrage gemacht mit drei kurzen Fragen, die drei Fragen waren die folgenden: „Haben Sie Fürstin Gloria schon einmal gesehen? Waren Sie auf dem Christkindlmarkt oder den Schlossfestspielen? Welche Meinung haben Sie über das Fürstenhaus?“. Die Befragten waren sehr unterschiedlich: eine Dozentin der Uni, Studierende, Frauen im Rentenalter usw., wir haben sogar einen Bettler gefragt. Wir haben herausgefunden, dass Fürstin Gloria manchmal in der Stadt zu sehen ist. Sie fährt oft mit dem Fahrrad, sieht ganz normal aus und hat keine Bodyguards dabei. Die meisten der Befragten waren entweder am Weihnachtsmarkt oder auf den Schlossfestspielen, einige auf beiden. Selbstverständlich können sich die armen Leute nichts davon leisten. Auf die letzte Frage haben die Befragten verschiedene Antworten gegeben. Ein Teil der Befragten hatte eine gute Meinung über Fürstin Gloria. Manche meinten, dass sie geschäftstüchtig und eine sehr erfolgreiche Geschäftsfrau sei und auch viel für die Stadt organisiere. Die anderen haben über die Fürstin gesagt, dass sie eine zu konservative Meinung habe und dass sie diese Meinung nicht öffentlich äußern solle.

VERFASSERIN: Gabriella Szél,
Babeș-Bolyai-Universität, Cluj-Napoca

TANDEMPARTNERIN: Verena Blinzler,
Universität Regensburg

Mulțumim fundațiilor Universității Regensburg Pro Arte și Pro Uni PR pentru susținerea acestui proiect!

Herzlichen Dank an die Regensburger Universitätsstiftungen Pro Arte und Pro Uni PR für die freundliche Unterstützung dieses Projekts!

Editat de

Europaeum. Centrul Ost-Vest al Universității Regensburg
Purtător de cuvânt al Directoratului: Prof. dr. Walter Koschmal
Institutul de Studii Germane al Universității Babeș-Bolyai Cluj-Napoca (IDLF)
Director: Prof. univ. dr. Rudolf Gräf (Prorector UBB)

Redactat de

Lisa Unger-Fischer (Director executiv Europaeum)
Gabriella-Nóra Tar (Director adjunct IDLF)
Martina Friedsmann (Coordonator Programul Tandem)

Texte

Studentii Universității Regensburg și ai Universității Babeș-Bolyai Cluj-Napoca

Corectura

Martina Friedsmann și Claudia Wagner; Emilia Darnai și Gabriella-Nóra Tar

Traducere în română

Studentii Universității Babeș-Bolyai Cluj-Napoca,
Stela Avram (Texte de Szél, Opitz, Neumeister, Blinzler și Pichler) și
Ioana Florea (Texte de Mönig, Wagner, Negrea și Peterschik)

Ilustrații

Adrian Barbu, Anna Benczedi, Sebastian Baculea și Maria Surducan

Grafică și layout

Klaus Bahringer

Aprilie 2015

Herausgeber

Europaeum. Ost-West-Zentrum der Universität Regensburg
Sprecher des Direktoriums: Prof. Dr. Walter Koschmal
Institut für deutschsprachige Lehre und Forschung der Babeș-Bolyai-Universität Cluj-Napoca (IDLF)
Leitung: Prorektor Univ.-Prof. Dr. Rudolf Gräf

Redaktion

Lisa Unger-Fischer (Geschäftsführung Europaeum)
Gabriella-Nóra Tar (Stellv. Leitung IDLF)
Martina Friedsmann (Koordinatorin Tandem-Programm)

Texte

Studierende der Universität Regensburg und der Babeș-Bolyai-Universität Cluj-Napoca

Korrektur

Martina Friedsmann und Claudia Wagner; Emilia Darnai und Gabriella-Nóra Tar

Rumänische Übersetzungen

Studierende der Babeș-Bolyai Universität Cluj-Napoca,
Stela Avram (Texte von Szél, Opitz, Neumeister, Blinzler und Pichler) und
Ioana Florea (Texte von Mönig, Wagner, Negrea und Peterschik)

Illustrationen

Adrian Barbu, Anna Benczedi, Sebastian Baculea und Maria Surducan

Grafik und Layout

Klaus Bahringer

Stand: April 2015